

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗВІТ РЕКТОРА

**Маріупольського державного
університету**

**кандидата політичних наук, професора
Миколи Трофименка
за 2023 рік**

Звіт затверджено Конференцією трудового колективу МДУ
(протокол 1 від 26.01.2024 р.)

2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
I. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УНІВЕРСИТЕТУ	7
1.1. Кадровий склад кафедр	7
1.2. Підготовка науково-педагогічних кадрів у МДУ	23
II. РЕЗУЛЬТАТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ І ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	28
2.1. Формування номенклатури спеціальностей та освітніх програм університету	28
2.2. Комплектування контингенту здобувачів вищої освіти	39
2.3. Організація і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу та якість підготовки фахівців	44
III. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ	65
3.1. Аналіз основних результатів наукових досліджень і проведення науково-практичних конференцій	65
3.2. Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	96
IV. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ТА МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	116
4.1. Співробітництво з міжнародними організаціями, установами, університетами	116
4.2. Міжнародні наукові проекти	122
4.3. Міжнародні стажування викладачів та здобувачів вищої освіти	127
4.4. Підготовка іноземних громадян у Маріупольському державному університеті	140
V. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ МДУ	143
VI. ВИХОВНА РОБОТА ТА ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. РОЗВИТОК СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ	151
VII. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ. СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК	164
7.1. Матеріально-технічне забезпечення та фінансова стабільність	164
7.2. Соціальний розвиток	169
VIII. РОБОТА, СПРЯМОВАНА НА ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ	172
IX. РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ЦІЛЬОВИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	179
X. БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА	182
XI. ВИСНОВКИ ТА ЗАВДАННЯ КОЛЕКТИВУ МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	185

ВСТУП

2023 рік став насиченим на знакові події для Маріупольського державного університету. В умовах тимчасового переміщення до столиці України академічна спільнота продовжує невпинно рухатися вперед і працювати на благо рідного університету, вітчизняної освіти та науки, маріупольської громади.

Вперше від початку повномасштабного вторгнення у МДУ відбулася церемонія вручення дипломів магістрам і бакалаврам. Через велику розосередженість молоді по світу, урочисті заходи проходили у змішаному форматі за допомогою телемосту. Магістрами Маріупольського університету стали 292 здобувачі освіти (60 отримали диплом з відзнакою), серед яких громадяни Туркменістану, а бакалаврами – 522 здобувачі освіти (37 отримали диплом з відзнакою), у тому числі громадяни Туркменістану, Узбекистану, Азербайджану, Вірменії, Нігерії, Камеруну, Ліберії. Цього року відбувся перший випуск магістрів за освітньою програмою «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» і перший випуск бакалаврів за освітніми програмами «Міжнародне право» і «Публічне управління та адміністрування».

1 квітня вперше на новому місці та вперше від початку повномасштабного вторгнення у МДУ відбувся профорієнтаційний захід Open Day. Університет відкрив двері для охочих з усієї України. Захід мав змішаний формат і всі, хто не зміг завітати до головного навчального корпусу, долучилися дистанційно завдяки онлайн трансляції.

На початку 2023 року академічна спільнота університету прийняла рішення переглянути Стратегію розвитку університету, яка була оновлена у зв'язку з тимчасовим переміщенням. Цьому посприяла участь вищу в проєкті «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад», який фінансується Європейським Союзом. У його межах вдалося отримати експертні

консультації для вдосконалення власної стратегії та колегіально обговорити бачення майбутнього університету під час виїзної стратегічної сесії у травні, яка вперше зібрала велику кількість представників академічної спільноти разом. На початку очних засідань академічну спільноту МДУ привітали державотворці, які у часи великих перетворень підтримують героїчний виш. До присутніх звернулися міністр освіти і науки України Оксен Лісовий, заступник керівника Офісу Президента України Олексій Дніпров, народна депутатка України, голова підкомітету з питань вищої освіти комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Юлія Гришина, керівниця проєкту REDU, радниця при дирекції Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України Світлана Калашнікова.

Також у межах зазначеного проєкту вдалося зробити успішні кроки на шляху реалізації концепції Цифрового університету, яка передбачає створення єдиної цифрової екосистеми. З листопада 2023 року функціонує новий офіційний сайт університету.

МДУ став учасником пілотного циклу програми «Лідери трансформації університетів задля відродження України» (за ініціативи Британської Ради в Україні у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Фондом Президента України з підтримки освіти, науки і спорту), що спрямована на залучення нового покоління лідерів вищої освіти та посилення інституційної спроможності університетів України, які демонструють здатність до розвитку та позитивних змін. До проєкту долучилися команди освітян від шести провідних закладів вищої освіти України.

З метою удосконалення підготовки майбутніх фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми системного аналізу, Маріупольський університет забезпечуватиме кадрову підготовку для Бюро економічної безпеки України. Освітняни МДУ допомагатимуть БЕБ України з розробкою та науковим аналізом

проектів законів, нормативно-правових актів, загальнодержавних і відомчих концепцій, стратегій, програм та планів. Для цього на базі лабораторії кібербезпеки вишу був створений Міжнародний тренінговий центр з економічної безпеки.

Результативним був 2023 рік і у частині реалізації міжнародних проектів і партнерств. Маріупольський університет – частина великої світової академічної спільноти. Завдяки стратегічному партнерству в Альянсі європейських університетів Transform4Europe МДУ має можливість перебувати у вирії міжнародних подій: у квітні студенти, аспіранти та викладачі здійснили поїздку до Сілезького університету в Катовіце (Польща) для участі у навчальних тренінгах, науковій конференції та фестивалі європейської культури, а у грудні польський заклад освіти запросив студентів і викладачів до участі у Сілезькому науковому фестивалі в Катовіце.

За підтримки Альянсу європейських університетів Transform4Europe, до якого МДУ долучився минулого року в якості асоційованого члена, на базі Університету Вітовта Великого був відкритий Центр Маріупольського університету. Він покликаний допомогти старшокласникам, які знаходяться у Литві, зі вступом до українського вишу, а також вивести на новий рівень співпрацю з університетами-учасниками Transform4Europe.

Успішним результатом співпраці з польським і литовським закладами освіти стало офіційне підписання договорів. За надійну міжнародну підтримку Маріупольський університет відзначив партнерів з Сілезького університету в Катовіце та Університету Вітовта Великого почесними званнями Амбасадора маріупольського вишу.

За сприяння Міністерства освіти і науки України Маріупольський університет отримав у власність велику територію – чотири будівлі Київського фахового коледжу машинобудування та комп'ютерно-інтегрованих технологій загальною площею 13 000 м² та ділянку у 4 га у

центра Києва. Проєкт «Незламний кампус незламного університету» передбачає створення маріупольського осередку з гуртожитком, просторами для повноцінного студентського життя та професійного зростання, зокрема для проведення курсів реабілітації та перепідготовки військових і переселенців. Завершився перший етап ремонтних робіт, що були розпочаті у 2022 році. Навчальний корпус, наданий МДУ у користування Київським національним університетом будівництва і архітектури, зазнав позитивних змін. Відтепер керівництво університету та співробітники структурних підрозділів мають можливість працювати у комфортних умовах, проводити аудиторні заняття, заходи для маріупольської громади, приймати почесних гостей.

Цього літа МДУ став базою для започаткування співпраці з розвитку української освіти. Очільник МОН України Оксен Лісовий і Віцепрезидент Європейської комісії Маргарітіс Схінас підписали домовленість про співробітництво з питань освіти, після чого поспілкувалися з академічною спільнотою МДУ. А вже наприкінці визначного року Маріупольський університет вітав у своїх стінах Президента України Володимира Зеленського з нагоди Міжнародного дня студента.

У 2023 році для академічної спільноти МДУ відкрилося багато можливостей. Спільними зусиллями вдалося досягти успіхів на освітньо-науковій ниві, попереду – ще більше. Зацікавленість до Маріупольського університету висока – про його незламність говорять як в Україні, так і за її межами, тож його освітяни роблять усе можливе, щоб голос Маріуполя не згасав ні на мить.

I. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УНІВЕРСИТЕТУ

1.1. Кадровий склад кафедр

Якісне кадрове забезпечення всіх напрямів діяльності університету є важливою умовою досягнення стратегічних завдань розвитку МДУ.

З квітня 2022 року Маріупольський державний університет здійснює свою освітню та наукову діяльність у м. Києві на базі Київського національного університету будівництва і архітектури за адресою: Повітрофлотський проспект, 31, м. Київ, 03037, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 14.04.2022 №336, наказу МДУ від 15.04.2022 №43 «Про тимчасове переміщення Маріупольського державного університету та Відокремленого структурного підрозділу «Вугледарський фаховий коледж Маріупольського державного університету».

В умовах другого року тимчасового переміщення вдалось стабілізувати чисельність трудового колективу. Аналіз кадрового складу штатних працівників МДУ показав, що на кінець грудня 2023 року кількість працівників у порівнянні з даними на 31.12.2022 року практично не змінилася. Якщо станом на 01.01.2023 персонал МДУ нараховував 327 осіб, з них – 300 штатних та 27 сумісників й тих, хто працював на умовах погодинної оплати, то станом на 31.12.2023 р. у МДУ працювало 323 працівника, з них – 287 штатних (у 2022 р. – 300) та 36 сумісників (та на умовах погодинної оплати) (у 2022 р. – 27) (Таблиця 1.1).

Загальна чисельність науково-педагогічних працівників, працюючих на 22 кафедрах 5 факультетів та навчально-наукового

інституту, які забезпечували освітній процес у МДУ, на кінець 2023 року складає 198 осіб (у 2022 р. – 206, зменшення – на 8 осіб), з них – 161 штатні, 3 – за внутрішнім сумісництвом, 34 працювали за зовнішнім сумісництвом та на умовах погодинної оплати (основне місце роботи – інші організації, заклади вищої освіти тощо). До кадрового потенціалу Університету також входять 9 штатних педагогічних працівників.

Таблиця 1.1.

**Кадровий склад штатних працівників
Маріупольського державного університету
(у т.ч. науково-педагогічного персоналу), осіб**

Категорія персоналу	2021	2022	2023
Усього працівників в МДУ, з них:	542	327	323
на умовах сумісництва та на умовах погодинної оплати	49	27	36
штатні	493	300	287
науково-педагогічні працівники (штат, внутрішні та зовнішні сумісники, на умовах погодинної оплати, з них:	257	206	198
к.н., доцент	129	118	116
д.н., професор	52	47	42
без наукових ступенів та вчених звань	76	41	41

Стабільним залишається високий відсоток науково-педагогічних працівників з науковим ступенем та/або вченим званням. Так, на кінець 2023 р. загальна кількість викладачів (з урахуванням як штатних, так і тих, що працюють за сумісництвом та на умовах погодинної оплати), які мають науковий ступінь та/або вчене звання, не змінилася та складає 80 % (у 2022 році – також було 80 %). Всього науковий ступінь доктора наук мають 42 науково-педагогічних працівника МДУ (у 2022 році було 47), кандидата наук – 116 (у 2022 році – 118 осіб).

Серед штатних науково-педагогічних працівників МДУ (161 особа) є 35 докторів наук та 102 кандидата наук, що складає 85 % загальної кількості викладачів (у 2022 році – 83 %). Так, з 22 кафедр Маріупольського державного університету дев'ять кафедр (що дорівнює 40 % від загальної кількості) мають 100 % рівень викладачів з науковим ступенем. Кількісний та якісний аналіз НПП у розрізі структурних підрозділів наведено у Таблиці 1.2.

Таблиця 1.2.

Кількісний та якісний аналіз НПП кафедр МДУ (штат)

Факультет	Кафедра	Всього штатних НПП	Доктор наук	Кандидат наук	% НПП з науковим ступенем
Історичний факультет	Кафедра історії та археології	8	1	7	100
	Кафедра культурології	5	2	3	100
	Кафедра політології та міжнародних відносин	7	4	3	100
	Кафедра філософії та соціології	6	3	3	100
	Разом	26	10	16	100
Економіко-правовий факультет	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин	6	2	4	100
	Кафедра системного аналізу та інформаційних технологій	9	1	6	77,7
	Кафедра права	18	3	12	83,3
	Кафедра раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища	5		5	100
	Кафедра економіки праці	4		3	75
	Разом	42	6	30	85,7

Психолого-педагогічний факультет	Кафедра дошкільної освіти	5	2	2	80
	Кафедра педагогіки та освіти	10		7	70
	Кафедра практичної психології	7	-	5	71,4
	Разом	22	2	14	72
Факультет іноземних мов	Кафедра англійської філології	7	2	3	71,4%
	Кафедра грецької філології	5	-	4	80
	Кафедра прикладної філології	9	1	4	55,5
	Кафедра романо-германської філології	4	-	2	50
	Разом	25	3	13	64
Факультет філології та масових комунікацій	Кафедра інформаційної діяльності	4	1	3	100
	Кафедра соціальних комунікацій	4	2	-	50
	Кафедра української філології	4	-	4	100
	Разом	12	3	7	83,3
Навчально-науковий інститут управління	Кафедра маркетингу та туризму	7	4	2	85,7
	Кафедра менеджменту та фінансів	11	1	9	90,9
	Кафедра публічного управління та адміністрування	6	2	4	100
	Разом	24	7	15	91,6
Ректорат, декани, директор		9	4	5	100
Інші		3	-	2	66,7
Всього		161	35	102	85

Незмінним залишився середній вік науково-педагогічних працівників, він складає близько 47 років.

У 2023 році зменшилась чисельність молодих викладачів до 35 років – 20 осіб (близько 12,5 %), у 2022 році вона складала 26 осіб (15 %).

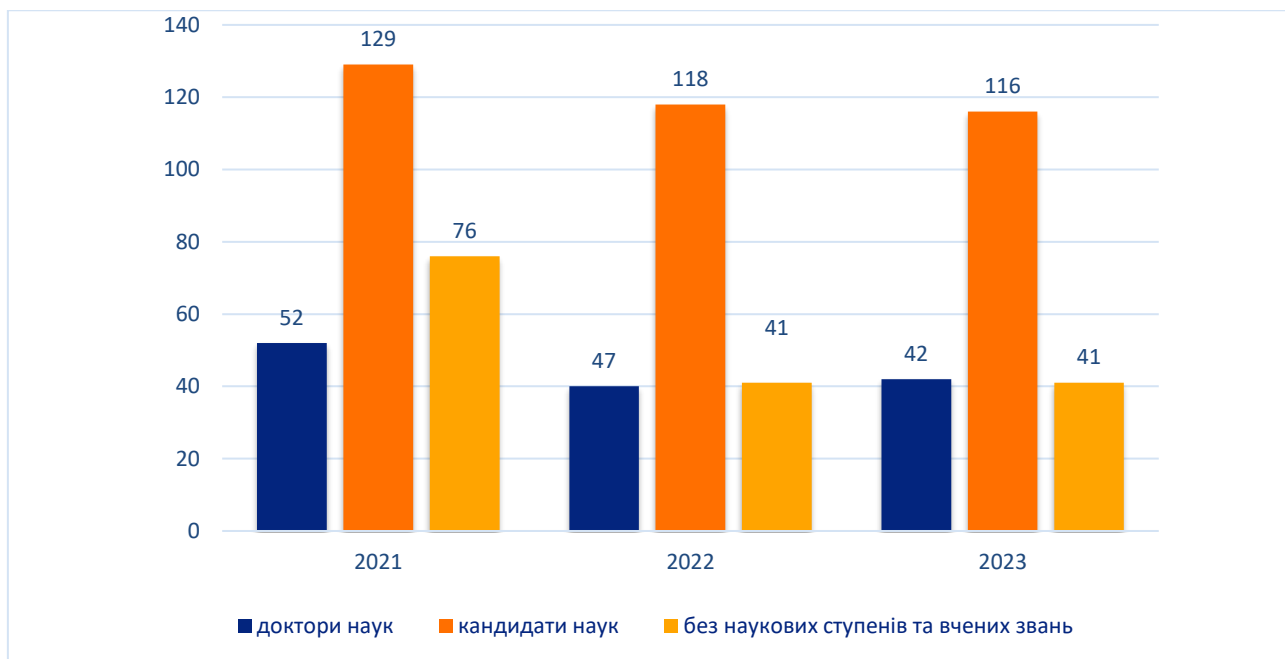

Рис.1.1. Динаміка науково-педагогічного потенціалу МДУ

Відповідно до головних завдань Стратегічного плану розвитку Маріупольського державного університету на 2021-2025 роки продовжується робота щодо підвищення ефективності використання кадрового потенціалу, розвитку системи управління, створення нових структур університету з урахуванням умов тимчасового переміщення під час воєнного стану в Україні. Відповідно, у 2023 н.р. відбулися кадрові зміни, які дозволили оптимізувати кадровий потенціал: у жовтні 2023 року переведена на посаду професора кафедри соціальних комунікацій Безчотнікова С.В., д.н. з соц.комунікацій, професор, декан факультету філології та масових комунікацій, призначені на посади деканів факультетів такі науково-педагогічні працівники: Калініна С.П., д.е.н., професор, на посаду декана економіко-правового факультету; Константинова Ю.В., к.і.н., доцент, на посаду декана історичного факультету; Мельничук І.В., к.філол.н., доцент, на посаду декана факультету філології та масових комунікацій; Пирлік Н.В., к.філол.н., доцент, на посаду декана факультету філології іноземних мов. Призначення на посади деканів факультетів відбулось із

урахуванням рішень Конференцій трудових колективів більшістю від повного складу органу громадського самоврядування факультетів.

Протягом 2023 року в організаційній структурі Маріупольського державного університету відбувалися зміни, були створені нові центри:

— Міжнародний тренінговий Центр з економічної безпеки (рішення Вченої ради МДУ (протокол № 10 від 27.06.2023), введене в дію наказом ректора від 27.06.2023 № 81);

— Центр Маріупольського державного університету на базі Університету Вітовта Великого (м. Каунас, Литва) (рішення Вченої ради МДУ (протокол № 5 від 25.10.2023), введене в дію наказом ректора від 25.10.2023 № 155);

— Центр визнання кваліфікацій на базі Центру розвитку людського потенціалу (рішення Вченої ради МДУ (протокол № 5 від 25.10.2023), введене в дію наказом ректора від 25.10.2023 № 155);

— Дослідницький центр медіа, комунікацій та цифрових мистецтв на базі факультету філології та масових комунікацій (протокол № 5 від 25.10.2023), введене в дію наказом ректора від 25.10.2023 № 155).

На виконання рішення Вченої ради МДУ (протокол № 3 від 02.11.2022 р.), відповідно до Програми аудиту наявних ресурсів функціонування МДУ в умовах переміщення, затвердженої рішенням Вченої ради від 27.05.2022 р. протокол № 12, розробленої за результатами участі МДУ у Програмі підтримки переміщених університетів Програми ім. Фулбрайта в Україні «Коригування Стратегії розвитку ЗВО і прагматизація освіти в умовах війни», згідно із розпорядженням першого проректора МДУ від 15.09.2023 № 19 у вересні–жовтні 2023 р. було проведено плановий моніторинг виконання поточних та перспективних завдань за визначеними напрямками Програми аудиту. Звіт про результати, що відображає динамічні зміни

і стан виконання Програми аудиту, було заслухано та затверджено рішенням Вченої ради від 25.10.2023, протокол № 5.

З метою удосконалення локальних нормативних документів університету, на виконання рішення Вченої ради МДУ від 30.08.2023 (протокол № 1), пункту 2 наказу МДУ від 30.08.2023 № 105 «Про затвердження організаційної структури Маріупольського державного університету», з метою забезпечення досягнення головних завдань Стратегічного плану розвитку Маріупольського державного університету на 2021-2025 роки, проводиться системна робота з оновлення нормативного забезпечення функціонування структурних підрозділів (положень, посадових інструкцій тощо) відповідно до затвердженої організаційної структури. На підставі рішення Вченої ради МДУ від 26.12.2023 (протокол № 8), затвердженого наказом від 26.12.2023 № 200, відповідно до наказу МДУ від 26.12.2023 № 201 затверджені та введені в дію:

1. Положення про відділ інформації та зв'язків з громадськістю (у новій редакції).
2. Положення про відділ кадрів Маріупольського державного університету (у новій редакції).
3. Положення про загальний відділ (у новій редакції).
4. Положення про архів МДУ (у новій редакції).
5. Положення про експертну комісію МДУ.
6. Положення про навчально-методичний відділ Маріупольського державного університету (у новій редакції).
7. Положення про навчальну лабораторію інформаційного забезпечення навчально-методичного відділу Маріупольського державного університету (у новій редакції).
8. Положення про навчальну лабораторію із забезпечення якості освіти Маріупольського державного університету (у новій редакції).

9. Положення про навчальну лабораторію з розвитку дистанційного навчання навчально-методичного відділу Маріупольського державного університету (у новій редакції).

10. Положення про навчальну лабораторію з організації практик та працевлаштування випускників навчально-методичного відділу Маріупольського державного університету (у новій редакції).

Задля неухильного виконання працівниками університету посадових обов'язків із урахуванням умов тимчасового переміщення, у зв'язку з оновленням, внесенням змін та доповнень до посадових інструкцій працівників, відповідно до вимог чинного законодавства затверджені та введені в дію наказами ректора від 11.09.2023 № 365-к, від 18.09.2023 № 385-к, від 20.09.2023 № 392-к, від 04.12.2023 № 559-к, від 05.12.2023 № 560-к , від 21.12.2023 № 585-к, посадові інструкції керівників та співробітників таких структурних підрозділів МДУ: першого проректора, проректора з науково-педагогічної роботи, проректора з економічних питань – головного бухгалтера, помічника ректора, відділу кадрів, відділу з питань виявлення та запобігання корупції, відділу інформації та зв'язків з громадськістю, відділу з охорони праці, експлуатаційно-технічного відділу, бухгалтерської служби, планово-фінансового відділу, юридичного відділу, загального відділу, відділу аспірантури, навчально-методичного відділу, Центру міжнародної освіти (далі – ЦМО), відділу по роботі з іноземними студентами ЦМО, відділу міжнародної мобільності та проектної діяльності ЦМО, Центру розвитку людського потенціалу, Центру соціально-виховної роботи, навчально-допоміжного персоналу (диспетчера, інспектора, лаборанта кафедри). Таким чином, на кінець 2023 року оновлено посадові інструкції 73 % відділів та 75 % центрів Університету (*продовжується робота*: 4 відділи – приймальна комісія, відділ технічних засобів навчання, редакційно-технічний відділ,

Наукова бібліотека; 1 Центр – Міжнародний тренінговий центр з економічної безпеки). Розпочато роботу з оновлення посадових інструкцій науково-педагогічних працівників. Наступним етапом удосконалення нормативного забезпечення діяльності університету визначено оновлення положень та посадових інструкцій лабораторій, навчальних лабораторій та центрів на факультетах.

З метою забезпечення спрямування діяльності всіх працівників університету на ефективну реалізацію Стратегічного плану розвитку МДУ на 2021-2025 рр. (у новій редакції), підвищення ефективності та результативності професійної діяльності науково-педагогічних працівників та працівників структурних підрозділів університету, забезпечення прозорості та об'єктивності оцінювання діяльності, стимулювання науково-дослідної та інноваційної діяльності, на виконання рішення Вченої ради МДУ (протокол № 6 від 22.02.2023 р.), рішенням Вченої ради МДУ від 27.06.2023 (протокол № 10), введеним в дію наказом ректора від 27.06.2023 № 8, вперше забезпечено впровадження цільових показників ефективності для співробітників та НПП університету (наказ МДУ від 29.06.2023 №85 «Про затвердження експериментального переліку цільових показників діяльності працівників та НПП МДУ»). Затверджені у новій редакції типові форми контрактів з НПП (наказ МДУ від 29.06.2023 № 86 «Про затвердження в новій редакції типових форм контрактів з НПП МДУ»).

Незважаючи на воєнний стан, наказом ректора від 29.03.2023 № 110-к в Університеті було оголошено та протягом квітня-червня 2023 року проведено конкурс на заміщення посад науково-педагогічних працівників (всього 126 посад), з яких:

— 14 посад завідувачів кафедр (кафедри політології та міжнародних відносин, кафедри філософії та соціології, кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, кафедри права,

кафедри економіки праці, кафедри раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища, кафедри дошкільної освіти, кафедри педагогіки та освіти, кафедри англійської філології, кафедри грецької філології, кафедри прикладної філології, кафедри української філології, кафедри маркетингу та туризму, кафедри публічного управління та адміністрування);

— 112 посад науково-педагогічних працівників (професорів – 18, доцентів – 76, старших викладачів – 18).

Під час заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників обов'язковою була вимога щодо конкурсного заміщення вищевказаних посад (стаття 55 Закону України «Про вищу освіту»). Конкурсні заходи у МДУ проводяться відповідно до розробленого та затвердженого рішенням Вченої ради МДУ (протокол від 29.03.2023 № 7), введеного в дію наказом МДУ від 29.03.2023 № 44, «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників, обрання за конкурсом та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Маріупольському державному університеті».

Конкурсною комісією були вивчені матеріали конкурсної справи кожного претендента, на посади завідувачів кафедр – додатково розглянуто рекомендації Вчених рад факультетів, Конференцій трудових колективів факультетів. Були обрані на посади та укладені контракти строком на 5 років з претендентами на заміщення 13 посад завідувачів кафедр. Загалом 86 претендентів за рішенням конкурсної комісії та Вченої ради університету обрані на посади науково-педагогічних працівників.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 882 «Про реорганізацію Державного професійно-технічного навчального закладу «Київське вище професійне училище

машинобудування та комп'ютерно-інтегрованих технологій» у липні 2023 року розпочато процедуру реорганізації Державного професійно-технічного навчального закладу «Київське вище професійне училище машинобудування та комп'ютерно-інтегрованих технологій».

Навіть в умовах воєнного стану науково-педагогічні працівники університету протягом року постійно підвищували свій професійний рівень шляхом проходження стажування, курсів підвищення кваліфікації, беручи участь у різноманітних наукових та освітніх заходах (семінарах, тренінгах, форумах тощо), з метою забезпечення якісної реалізації освітніх та наукових програм університету, впровадження інноваційних наукових досліджень та розробок. Так, відповідно до затвердженого плану-графіку на 2023 рік, планували пройти курси підвищення кваліфікації 39 педагогічних та науково-педагогічних працівників. Проаналізувавши зведену інформацію про курси підвищення кваліфікації НПП, встановили: за планом курси підвищення кваліфікації пройшов 31 викладач (3 викладачі звільнилися та 5 викладачів не пройшли курси з поважних причин). Поза планом курси підвищення кваліфікації пройшли 74 педагогічних та науково-педагогічних працівників. Всього протягом року 105 працівників МДУ підвищили професійний рівень у формі стажування, шляхом навчання за довгостроковими, короткостроковими програмами або впродовж участі у тренінгах та проектах.

Науково-педагогічні працівники проходили навчання за довгостроковими програмами на базі Центру українсько-європейського наукового співробітництва, мовного центру Віденського університету (Австрія), а також в межах програми «Internship at Cambridge Judge Business School at Ukrainian Academic Support Program (Кембридж).

Стажування пройшли 5 викладачів в межах спільного проекту Британська Рада в Україні + Інститут вищої освіти НАПН. Протягом

2023 року навчання за програмами пройшло 100 педагогічних та науково-педагогічних працівників МДУ.

В межах проєкту ЄС «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» (REDU) було організовано інтенсивні курси англійської мови для науково-педагогічних працівників МДУ (безкоштовно), які пройшли 75 викладачів (відповідно до наказів від 03.02.2023 № 15 та від 11.09.2023 № 122/1), стратегічні сесії з моніторингу та перегляду Стратегічного плану розвитку МДУ на 2021-2025 рр. (травень 2023). За підтримки адміністрації Маріупольського державного університету було організовано підвищення кваліфікацій педагогічних та науково-педагогічних працівників у Школі педагогічної майстерності МДУ.

У 2023 році викладачі університету продовжували брати участь у Програмі імені Фулбрайта (за фінансовою підтримкою посольства США в Україні), програмах академічної мобільності ЕРАЗМУС+ (виїзних заходах, тренінгах, установчих зборах, конференціях), які проходили у провідних європейських та українських закладах вищої освіти.

У межах реалізації програми Еразмус+ проєкту «Підтримка визнання кваліфікацій для українських університетів» (QUARSU) було створено робочу групу, до складу якої увійшли проректор з науково-педагогічної роботи Марена Т.В., керівники структурних підрозділів (начальник навчально-методичного відділу Зіміна М.В., начальник відділу кадрів Благініна О.С., директор Центру розвитку людського потенціалу Коробченко Л.В., заступник головного бухгалтера Дейніченко С.О.) та науково-педагогічні працівники МДУ (професор Стойка А.В., керівник проєкту, доценти Никифорова Н.О., Суздалева О.С., старший викладач Горюнова К.А.). У березні 2023 року з метою ознайомчого візиту та участі у серії тренінгів робоча група Університету відвідала Ягелонський Університет (м. Краків,

Республіка Польща). За результатами участі у проєкті на базі Центру розвитку людського потенціалу було створено Центр визнання кваліфікацій (рішення Вченої ради від 25.10.2023, протокол № 5).

В межах пілотної програми «Лідери трансформації університетів задля відродження України», яку реалізує Британська Рада в Україні у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Фондом Президента України з підтримки освіти, науки та спорту; проєкту EUAID «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» (REDU 2) та участю у тренінгу «Стратегування у вищій освіті» (Інститут вищої освіти НАПН України) підвищило свій професійний рівень керівництво університету: ректор – Трофименко Микола Валерійович, перший проректор – Булатова Олена Валеріївна, проректор з науково-педагогічної роботи – Марена Тетяна Василівна.

На базі Київського університету імені Бориса Грінченка в червні 2023 року пройшли навчання в літній економічній школі «Україна і ЄС: кандидатський статус і перспективи євроінтеграції» (ГО «Всеукраїнська Асоціація економістів-міжнародників») перший проректор – Булатова О.В., проректор з науково-педагогічної роботи – Марена Т.В.

На базі студії практичної психології «Персона» (м. Київ) впродовж серпня – жовтня 2023 року взяли участь у тренінгу «Інтенсивна робота з психотравмою» (для надавачів освітніх послуг) перший проректор – Булатова О.В., декан психолого-педагогічного факультету – Задорожна-Княгницька Л.В.

Координатором роботи з організації підвищення кваліфікації виступає Центр розвитку людського потенціалу МДУ, який працює з 2014 року (до 01.11.2021 – Центр підвищення кваліфікації та післядипломної освіти). Підвищення кваліфікації викладачів відбувалося відповідно до розробленого, затвердженого рішенням

Вченої ради МДУ від 28.10.2021 (протокол № 5), введеного в дію наказом МДУ від 28.10.2021 № 335, «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Маріупольського державного університету» та плану–графіку підвищення кваліфікації/стажування науково-педагогічних та педагогічних працівників МДУ, який складається щорічно.

Попри складну ситуацію у країні у Маріупольському державному університеті продовжує функціонувати ефективна комплексна система стимулювання всіх працівників університету відповідно до їх професійної діяльності, якісної праці, орієнтованої на реалізацію конкретних завдань з оцінюванням за кінцевим результатом. Відповідно до Положення про матеріальне заохочення науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти Маріупольського державного університету, яке встановлює порядок додаткового до визначеного іншими нормативними документами відповідного заохочення, за високий рівень результатів наукової роботи, підвищення рівня наукових досліджень, оприлюднення їх результатів у виданнях, які індексуються міжнародними наукометричними базами даних Scopus та Web of Science Core Collection, на підставі наказів ректора здійснюється матеріальне заохочення претендентів шляхом преміювання відповідно до критеріїв і у розмірах, наведених у Положенні.

За значний особистий внесок у розвиток освіти і науки, плідну педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, сумлінну бездоганну працю та внесок у розвиток сфери вищої освіти за клопотанням адміністрації університету у 2023 році були відзначені 66 працівників Університету.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.09.2023 № 858-р «Про призначення стипендій Кабінету Міністрів

України за видатні заслуги у сфері вищої освіти» за видатні заслуги у сфері вищої освіти, за особистий вагомий внесок у забезпечення розвитку вищої освіти, навчання і виховання підростаючого покоління Нікольченку Ю.-В.М., доценту, Заслуженому працівнику культури України, доценту кафедри культурології МДУ, було призначено з 01.09.2023 довічно стипендію КМУ України. За вагомі особисті досягнення у професійній діяльності, забезпечення реалізації державної політики у сфері освіти і науки, активну участь у підготовці фахівців, тривалу та бездоганну працю у квітні 2023 року Подякою Прем'єр-міністра України нагороджено Забавіна В.О., кандидата історичних наук, доцента кафедри історії та археології.

Заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України, Грамотами та Подяками, були нагороджені 11 співробітників МДУ, серед них: нагрудним знаком «За наукові та освітні досягнення» нагороджені Романцов В.М., д.і.н., професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри історії та археології, та Стойка А.В., д.н. держ. управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування. Почесною грамотою МОН нагороджено Марену Т.В., к.е.н., доцента, проректора з науково-педагогічної роботи.

За особистий внесок у розвиток національної освіти Національна академія педагогічних наук України нагородила медаллю «К.Д. Ушинський» Задорожну-Княгницьку Л.В., д.пед.н., професора, Заслуженого працівника освіти України, декана психолого-педагогічного факультету. Почесними грамотами, Грамотами та Подяками НАПН були відзначені 13 осіб.

Заохочувальні відзнаки Донецької обласної державної адміністрації одержали 4 співробітника університету (Почесну грамоту та Подяки ДонОДА).

Відповідно до Положення про почесні звання та відзнаки Маріупольського державного університету (затвердженого рішенням Вченої ради МДУ від 28.04.2023 (протокол № 8), введеного в дію наказом ректора від 28.04.2023 № 52) протягом 2023 року були відзначені 34 працівника університету Почесними грамотами, Грамотами та Подяками МДУ.

За вагомий внесок у підтримку Маріупольського державного університету, сприяння поширенню його цінностей та укріпленню його міжнародних зв'язків, забезпечення поширення його позитивного іміджу в Україні та за кордоном присуджено почесну відзнаку «Амбасадор Маріупольського університету» іноземним інституціям:

- Університету Халла (Велика Британія);
- Університету Вітовта Великого (м. Каунас, Литовська Республіка);
- Сілезькому Університету в Катовіцах (Польща).

Фізичним особам – резидентам інших країн:

- Інети Дабасінскієне (Ineta Dabašinskienė) – керівнику Дослідницького центру міжкультурних комунікацій та багатомовності, професору кафедри литовської філології Університету Вітовта Великого (м. Каунас, Литовська Республіка);

- Айсте Земайтите (Aistė Žemaitytė) – заступнику декана з навчальної роботи факультету політичних наук і дипломатії Університету Вітовта Великого (м. Каунас, Литовська Республіка);

- Томашу Петшиковському (Tomasz Pietrzykowski) – проректору з міжнародного та внутрішнього співробітництва Сілезького Університету в Катовіцах (Польща), професору;

- Малгожаті Мислівець (Małgorzata Myśliwiec) – координаторці проекту TRANSFORM4EUROPE Сілезького Університету в Катовіцах (Польща), доктору філософії;

На 01.01.2024 в Університеті працює близько 130 працівників, які мають нагороди та відзнаки державного, відомчого, обласного, міського, університетського та інших рівнів, серед них 98 науково-педагогічних працівників (61 % від науково-педагогічного складу), з них: «Заслужений працівник освіти України» мають 10 осіб, «Заслужений працівник культури України» – 1 особа. Також серед працівників університету є особи, відзначені високими державними медалями та орденами: повний кавалер ордену «За заслуги» – 2 особи, орден князя Ярослава Мудрого 5, 4 ступеня – 1 особа; орден «За заслуги» III ступеня – 1 особа, орден княгині Ольги III ступеня – 3 особи. Заохочувальними відзнаками високого рівня нагороджено 11 осіб: Почесною грамотою Верховної Ради України – 1 особа, Грамотою Президії Верховної Ради УРСР – 1 особа, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України – 5 осіб, Подякою Прем'єр-міністра України – 3 особи. Відомчими нагородами відзначено: Нагрудні знаки «За наукові та освітні досягнення» – 7 осіб, медаллю «Іван Франко» – 1 особа, Золотими медалями НАПН України «К.Д. Ушинського» – 5 осіб, «Григорій Сковорода» – 2 особи, «Володимир Мономах» – 1 особа, нагрудний знак «Петро Могила» – 1 особа, нагрудний знак «Василь Сухомлинський» – 1 особа, «Відмінник освіти» – 14 осіб (з яких 1 особа – двічі) тощо.

1.2. Підготовка науково-педагогічних кадрів у МДУ

У МДУ підготовку науково-педагогічних кадрів організовано на базі власної аспірантури, яка результативно розвивається з 2005 року.

В аспірантурі університету продовжують навчання 64 аспіранта (1 – поза аспірантурою) за 9 науковими спеціальностями:

- 032 Історія та археологія ОНП «Історія та археологія»;
- 034 Культурологія ОНП «Культурологія»;

- 035 Філологія ОНП «Філологія. Порівняльне літературознавство»;
- 051 Економіка ОНП «Економіка»;
- 052 Політологія ОНП «Політологія»;
- 073 Менеджмент ОНП «Менеджмент»;
- 081 Право ОНП «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право», ОНП «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність»;
- 281 Публічне управління та адміністрування ОНП «Публічне управління та адміністрування»;
- 292 Міжнародні економічні відносини ОНП «Міжнародні економічні відносини», з яких: денна форма: 40 аспірантів (16 аспірантів – за рахунок державного бюджету; 24 аспіранта – за рахунок фізичних та юридичних осіб); заочна форма: 23 аспіранта (23 аспіранта – за рахунок фізичних та юридичних осіб);
- поза аспірантурою – 1.

У 2023 р. аспірантуру МДУ закінчили 4 аспіранти заочної форми навчання (за рахунок фізичних та юридичних осіб), з яких 1 аспірант достроково із захистом дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії (Чернецький С.С., спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування), 3 аспіранти захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії до кінця 2023 року (спеціальність 052 Політологія – Періч О., Караман К.В.; спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування – Сухова К.К.).

Показник ефективності аспірантури у 2023 році становить – 100%.

Також, у 2023 році в разових спеціалізованих вчених радах університету було захищено 6 дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії випускниками аспірантури попередніх років (спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини – Карпенко О.І.,

Федоров Е.В., спеціальність 052 Політологія – Мендрін О.В., Махсма С.Г., Митрощенко В.І., спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування – Ломакіна Т.А.).

Протягом 2023 року з аспірантури МДУ відраховано 6 аспірантів (2 аспіранта денної форми навчання за рахунок державного бюджету), 4 аспіранта заочної форми навчання за рахунок фізичних та юридичних осіб).

План прийому до аспірантури МДУ на 2023 рік, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 25.07.2023 р., склав 2 місця за державним замовленням на денну форму навчання за спеціальностями 032 Історія та археологія, 035 Філологія.

За підсумками прийому у 2023 році до аспірантури МДУ вступили 28 осіб:

- на денну форму навчання за державним замовленням – 2;
- на денну форму навчання за кошти фізичних та юридичних осіб – 20;
- на заочну форму навчання за кошти фізичних та юридичних осіб – 6.

У докторантурі МДУ продовжують навчання 2 докторанти денної форми за державним замовленням (спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування).

Станом на 01.01.2024 р. у МДУ загальна кількість докторантів та аспірантів складає 70 осіб, у тому числі аспіранти МДУ — 64 особи (*денної форми навчання* – 40 аспірантів, з яких 16 аспірантів – за рахунок державного бюджету, 24 аспіранта – за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, *заочної форми навчання* – 23 аспіранта за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, *поза аспірантурою* – 1 здобувач), 2 докторанта МДУ, докторанти та аспіранти інших закладів вищої освіти – 4 особи.

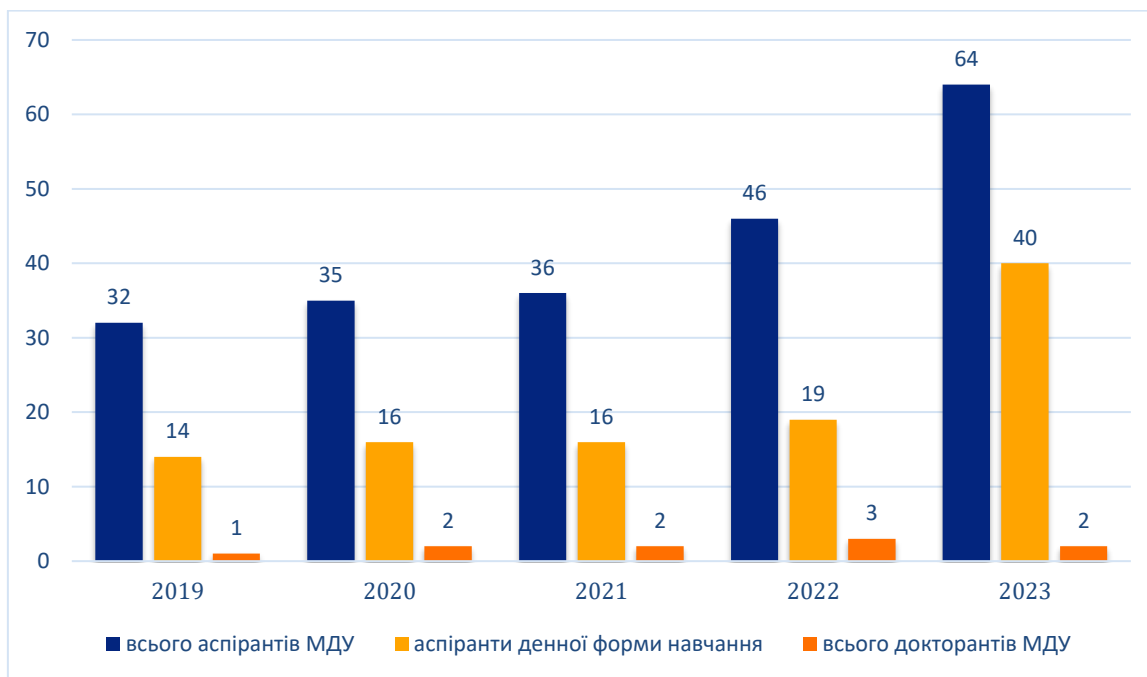

Рис. 1.4 Контингент аспірантів та докторантів МДУ

Перспективним напрямком діяльності аспірантури та докторантури університету на майбутнє є розширення переліку наукових спеціальностей на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальностями 011 Освітні, педагогічні науки.

Завдання на 2024 рік

- Продовження роботи з комплектації штату університету досвідченими висококваліфікованими фахівцями за відповідним напрямом роботи;
- сприяння розвитку науково-педагогічного потенціалу кафедр та факультетів;
- сприяння професійному розвитку співробітників університету;
- розробка та реалізація програм корпоративного навчання (у т.ч. спрямованих на розвиток загальних (цифрової, комунікаційної, медіакомпетентності, компетентностей у сфері просування бренду

МДУ) та професійних (інноваційної, викладацької, презентаційної) з метою розвитку академічного потенціалу;

— забезпечення проведення процедур конкурсного відбору для заміщення посад професорів, доцентів, старших викладачів та асистентів, завідувачів кафедр протягом 2023-2024 навчального року, з чітким дотриманням ліцензійних та акредитаційних умов провадження освітньої діяльності;

— удосконалення системи рейтингового оцінювання та стимулювання наукової роботи НПП та наукових шкіл з метою їх заохочення до професійного розвитку та самореалізації;

— заохочення науковців, молодих вчених Університету до участі у перспективних наукових дослідженнях, наукових конкурсах унаслідок зміцнення кадрової та матеріальної бази наукових досліджень;

— забезпечення функціонування ефективної комплексної системи стимулювання всіх працівників університету відповідно до професійної діяльності, якісної праці, орієнтованої на реалізацію конкретних завдань з оцінюванням за кінцевим результатом.

II. РЕЗУЛЬТАТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ І ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

2.1. Формування номенклатури спеціальностей та освітніх програм університету

Відповідно до Стратегічного плану розвитку МДУ на 2021-2025 роки (у оновленій редакції) забезпечення високої якості освіти визначено одним із стратегічних пріоритетів діяльності університету, який передбачає формування переліку освітніх та наукових програм відповідно до потреб ринку, імплементацію світових стандартів якості в освітніх програмах університету, модернізацію та прагматизацію змісту освіти, розвиток цифрового навчання, вдосконалення напрямів профорієнтаційної роботи.

У звітний період викликом для формування номенклатури спеціальностей та освітніх програм університету стало вимушене тимчасове переміщення МДУ до м. Києва через військову агресію рф. Адміністрацією університету основна увага приділяється формуванню належного кадрового, матеріально-технічного, інформаційного, навчально-методичного забезпечення для здійснення якісного освітнього процесу, створення сприятливого освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, студентоцентрованого підходу, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії, створення умов для формування у студентської молоді загальнокультурних та професійних компетентностей, формування інтелектуального потенціалу та всебічного розвитку особистості як найвищої цінності

суспільства, особливо в умовах воєнного стану та тимчасового переміщення університету до м. Києва.

Підготовка фахівців з вищою освітою протягом 2022-2023 н.р. здійснювалася за відповідними освітніми (освітньо-професійними та освітньо-науковими) програмами, враховуючи попит і вимоги ринку праці щодо конкурентоспроможності фахівців. Освітню діяльність університет здійснював відповідно до відомостей на право здійснення освітньої діяльності на таких рівнях вищої освіти – перший (бакалаврський), другий (магістерський) та третій (освітньо-науковий).

У звітному періоді університет здійснював професійну підготовку фахівців відповідно за 67 освітньо-професійними програмами (27 спеціальностями) на першому (бакалаврському) рівні, за 47 освітньо-професійними програмами (23 спеціальностями) на другому (магістерському) рівні, 10 освітньо-науковими (9 спеціальностями) на третьому (освітньо-науковому) рівні (Таблиця 2.1).

Таблиця 2.1.

Галузі, спеціальності та ОП за рівнями

Освітній рівень	Кількість галузей знань та спеціальностей МДУ		
	Кількість галузей знань	Кількість спеціальностей	Кількість ОП
Перший (бакалаврський)	13	27	67
Другий (магістерський)		23	47
Третій (освітньо- науковий)	6	9	10

Кількість освітніх програм у розрізі факультетів/навчально-наукового інституту управління представлена на рис. 2.1.

Усього ліцензований обсяг підготовки бакалаврів складає 3235 осіб; магістрів – 1690 осіб; аспірантів – 36 осіб.

Рис.2.1. Освітні програми у розрізі факультетів/навчально-наукового інституту управління у 2022-2023 н.р.

У зв'язку із змінами в Переліку галузей знань та спеціальностей (Постанова КМУ № 1392 від 16 грудня 2022 р.) було переоформлено відомості на право здійснення освітньої діяльності для ВСП «Вугледарський фаховий коледж Маріупольського державного університету» за спеціальностями 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (було 072 Фінанси, банківська справа та страхування), 076 Підприємництво та торгівля (було 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність) (Таблиця 2.2).

Було подовжено термін дії сертифікатів на один рік за спеціальностями 014 Середня освіта (Фізична культура), 073 Менеджмент, 122 Комп'ютерні науки, 124 Системний аналіз, 242 Туризм (за першим (бакалаврським) рівнем), 101 Екологія, 281 Публічне управління та адміністрування (за другим (магістерським) рівнем) відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 16 березня 2022 р. № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти, в умовах

воєнного стану»; подано заяви на переоформлення сертифікатів про акредитацію відповідно до Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014, з урахуванням пункту 2 розділу I Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності вищих навчальних закладів, наукових установ, переміщених з тимчасово окупованої території та з населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження» № 1731-VIII від 03.11.2016.

Таблиця 2.2.

Ліцензовані обсяги Маріупольського державного університету за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим) рівнями вищої освіти

Рівень вищої освіти	Ліцензований обсяг
Перший (бакалаврський)	3235
Другий (магістерський)	1690
Третій (освітньо-науковий)	36
Усього	4971
ВСП «Вугледарський фаховий коледж Маріупольського державного університету»	
Фахова передвища освіта	140
Перший (бакалаврський) рівень	140

У 2023 р. Університетом проведено 5 акредитаційних експертиз освітніх програм першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти за спрощеною процедурою без експертної комісії та проведення засідання ГЕР згідно з Тимчасовим порядком акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, в умовах воєнного стану (Таблиця 2.3.).

На 2 семестр 2023-2024 навч. р. заплановано проведення процедури акредитації за спрощеним порядком за 3 ОП за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (Таблиця 2.4.)

Таблиця 2.3.

Процес проходження акредитації освітніх програм у 2023 році

№	Назва освітньої програми	Дати візитів Експертних груп	Засідання ГЕР (дата, рішення)	Засідання Національного агентства (дата, рішення)
Перший (бакалаврський) рівень				
1.	Кібербезпека	Спрощена процедура без експертної комісії та проведення засідання ГЕР згідно Тимчасового порядку акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, в умовах воєнного стану		Протокол № 4 (33) 21.03.2023 умовна (відкладена) акредитація ОП
	Публічне управління та адміністрування			Протокол № 2 (31) 21.02.2023 умовна (відкладена) акредитація ОП
	Міжнародне право			Протокол № 4 (33) 21.03.2023 умовна (відкладена) акредитація ОП
Другий (магістерський) рівень				
	Початкова освіта	Спрощена процедура без експертної комісії та проведення засідання ГЕР згідно Тимчасового порядку акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, в умовах воєнного стану		Протокол №17 (46) від 21.11.2023 умовна (відкладена) акредитація ОП
Третій (освітньо-науковий) рівень				
	Менеджмент	Спрощена процедура без експертної комісії та проведення засідання ГЕР згідно Тимчасового порядку акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, в умовах воєнного стану		Протокол № 6 (35) 25.04.2023 умовна (відкладена) акредитація ОП

Таблиця 2.4.

Запланована на січень-квітень 2024 р. акредитація освітніх програм

№	Шифр та назва спеціальності	Назва освітньої програми	Рівень вищої освіти	Дата подання Відомостей про самооцінювання ОП / реєстрації заяви
1.	125 Кібербезпека	Кібербезпека	Перший	25.01.2024
2.	281 Публічне управління та адміністрування	Публічне управління та адміністрування		19.02.2024
3.	293 Міжнародне право	Міжнародне право		10.04.2024

У 2023-2024 навчальному році університет здійснив набір абітурієнтів на перший курс за 35 ОПП на першому (бакалаврському) рівні, 36 ОПП на другому (магістерському) рівні, 9 ОНП на третьому (освітньо-науковому) рівні (Таблиця 2.5.).

Таблиця 2.5.

**Освітньо-професійні програми Маріупольського державного
університету (вступ 2023)**

№ п/п	Код та назва спеціальності	Освітньо-професійна програма
Перший (бакалаврський) рівень		
1.	012 Дошкільна освіта	Дошкільна освіта
2.	013 Початкова освіта	Початкова освіта
3.	014 Середня освіта	Середня освіта. Українська мова і література, зарубіжна література
4.		Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література
5.		Середня освіта. Історія
6.	017 Фізична культура і спорт	Фізична культура і спорт
7.	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Документознавство, керування документаційними процесами
8.	032 Історія та археологія	Історія
9.	034 Культурологія	Культурологія, організація культурно-дозвілдової діяльності
10.	035 Філологія	Філологія. Українська мова та література, редагування
11.		Прикладна філологія
12.		Філологія. Англійська мова і література. Перекладознавчі студії
13.		Усний та письмовий переклад (англійська, німецька)
14.		Переклад (італійська, англійська мови)
15.		Новогрецька мова та література, англійська мова, переклад
16.	051 Економіка	Міжнародна економіка
17.		Управління персоналом та економіка праці
18.	052 Політологія	Політологія
19.	053 Психологія	Практична психологія
20.	054 Соціологія	Соціологія
21.	061 Журналістика	Журналістика та соціальна комунікація
22.	071 Облік і оподаткування	Облік і оподаткування

23.	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Фінанси, банківська справа та страхування
24.	073 Менеджмент	Менеджмент
25.	075 Маркетинг	Маркетинг
26.	081 Право	Право
27.	101 Екологія	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування
28.	124 Системний аналіз	Системний аналіз
29.	125 Кібербезпека та захист інформації	Кібербезпека
30.	231 Соціальна робота	Соціальна робота
31.	242 Туризм та рекреація	Туризм
32.	281 Публічне управління та адміністрування	Публічне управління та адміністрування
33.	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Міжнародні відносини та регіональні студії
34.	292 Міжнародні економічні відносини	Міжнародний бізнес
35.	293 Міжнародне право	Міжнародне право
Другий (магістерський) рівень		
1.	012 Дошкільна освіта	Дошкільна освіта. Інклюзія
2.	013 Початкова освіта	Початкова освіта
3.		Середня освіта. Українська мова і література як іноземні
4.	014 Середня освіта	Середня освіта. Мова і література (англійська)
5.		Середня освіта. Історія
6.	017 Фізична культура і спорт	Фізична культура
7.	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Керування документаційними процесами та розвиток цифрової громади
8.	032 Історія та археологія	Історія
9.	034 Культурологія	Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади
10.		Філологія. Українська мова та література
11.		Прикладні філологічні студії
12.		Англійська мова, зарубіжна література та компаративістика
13.	035 Філологія	Переклад (англійська, німецька)
14.		Перекладознавчі студії: італійська мова та культура, англійська мова
15.		Переклад і міжкультурна комунікація (новогрецька, англійська)
16.	051 Економіка	Міжнародна економіка
17.		Управління персоналом та економіка праці

18.	052 Політологія	Політологія. Політична аналітика та експертиза
19.	053 Психологія	Практична психологія
20.	054 Соціологія	Врегулювання конфліктів та медіація
21.	061 Журналістика	Журналістика. Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю
22.	071 Облік і оподаткування	Облік і оподаткування
23.	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Фінанси, банківська справа та страхування
24.	073 Менеджмент	Менеджмент організацій і адміністрування
25.		Менеджмент. Управління фінансово-економічною безпекою
26.		Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти
27.		Управління проектами
28.		Менеджмент міжнародних інфраструктурних проектів
29.	075 Маркетинг	Маркетинг
30.	081 Право	Право
31.	101 Екологія	Екологія та охорона навколишнього середовища
32.	124 Системний аналіз	Системний аналіз
33.	242 Туризм та рекреація	Туризм
34.	281 Публічне управління та адміністрування	Публічне управління та адміністрування Управління територіальною громадою
35.	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Міжнародні відносини
36.	292 Міжнародні економічні відносини	Міжнародний бізнес
Третій (освітньо-науковий рівень)		
1.	032 Історія та археологія	Історія та археологія
2.	034 Культурологія	Культурологія
3.	035 Філологія	Порівняльне літературознавство
4.	051 Економіка	Економіка
5.	052 Політологія	Політологія
6.	073 Менеджмент	Менеджмент
7.	081 Право	Адміністративне право; фінансове право; інформаційне право
8.	281 Публічне управління та адміністрування	Публічне управління та адміністрування
9.	292 Міжнародні економічні відносини	Міжнародні економічні відносини

Освіта продовж життя

Основними шляхами реалізації процесу освіти впродовж життя для кожної особистості є:

- формування потреби людини до самонавчання та створення умов для успішної реалізації даного процесу;
- оптимізація процесу перепідготовки працівників різних сфер діяльності та підвищення рівня їх кваліфікації;

Завдання Центру розвитку людського потенціалу – створювати умови та сприяти розвитку формальної, неформальної, інформальної освіти дорослих з метою їх самореалізації особистісного, культурного, творчого й професійного зростання та підвищення конкурентоспроможності на ринку праці.

Основними пріоритетними напрямками діяльності Центру є:

1. Якісні освітні послуги в галузі післядипломної освіти;
2. Практична спрямованість навчання, безперервність освітнього процесу, організація корпоративного навчання.

Упродовж 2023 р. освітні послуги з підвищення кваліфікації отримали 1618 слухачів, 1460 державних службовців (з них на виконання державного замовлення 958 слухачів, за кошти фізичних та юридичних осіб 448), 158 педагогічних та науково-педагогічних працівників (рис.2.2).

Рис.2.2. Кількість слухачів курсів підвищення кваліфікації

Педагогічні та науково-педагогічні працівники університету мають високий рівень мотивації щодо самостійного визначення форм та

методів навчання: навчання за програмами, онлайн та офлайн стажування (як в Україні, так і за кордоном), участь у проєктах тощо. Не один рік працює Школа педагогічної майстерності за програмою щорічного загальноуніверситетського міждисциплінарного науково-методичного семінару для викладачів МДУ.

Окремим напрямком надання освітніх послуг є підготовка державних службовців за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування на другому (магістерському) рівні. Так, на виконання державного замовлення, у 2023 році 12 здобувачів вступили до університету, що значно більше у порівнянні з попередніми роками: 2021 рік – 1, 2022 рік – 3, 2023 рік – 12 (рис. 2.3).

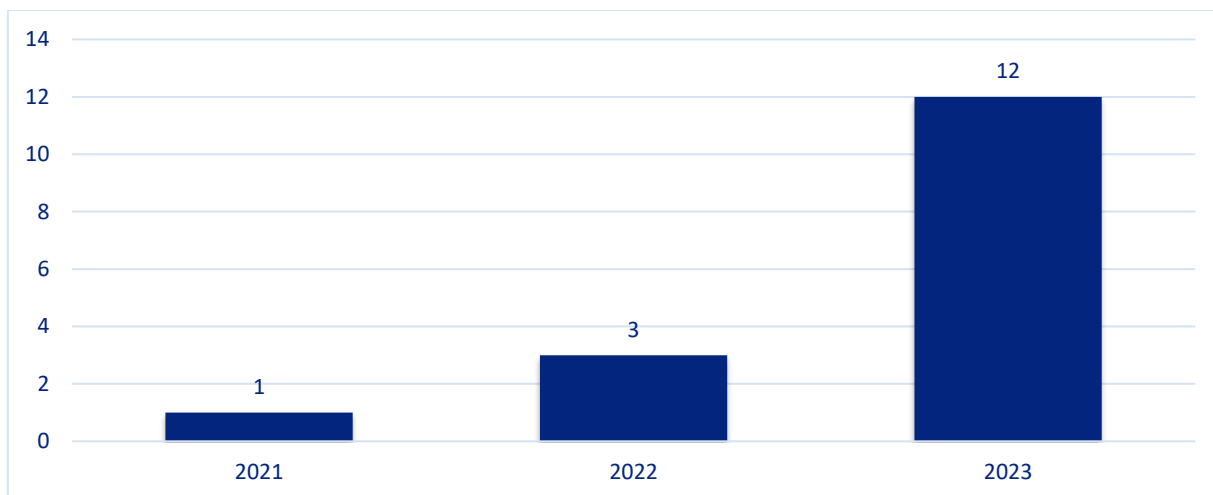

Рис.2.3. Кількість вступників за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр», які навчаються за державним замовленням

Впровадження дистанційної освіти є одним із важливих аспектів для зручності здобуття освіти. Так, з метою розвитку англійської компетентності викладачів та співробітників Маріупольського державного університету в межах проєкту ЄС «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» протягом 2023 р. організовано дистанційно корпоративне навчання для 79 викладачів та співробітників університету.

Необхідно констатувати щорічне зростання кількості слухачів – державних службовців на курсах підвищення кваліфікації, як на виконання державного замовлення, так і за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

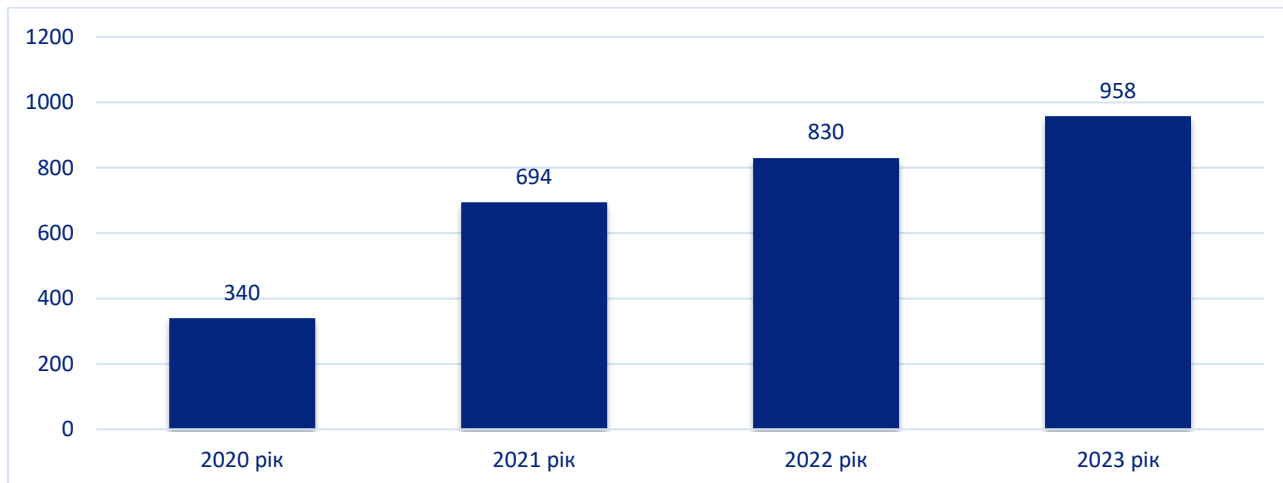

Рис.2.4. Кількість державних службовців, які підвищують кваліфікацію за державним замовлення (2020-2023 рр.)

У 2023 р. збільшилася кількість слухачів на курсах підвищення кваліфікації для педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, що стосується не тільки Школи педагогічної майстерності, але й короткострокової програми з дистанційного навчання (рис. 2.5).

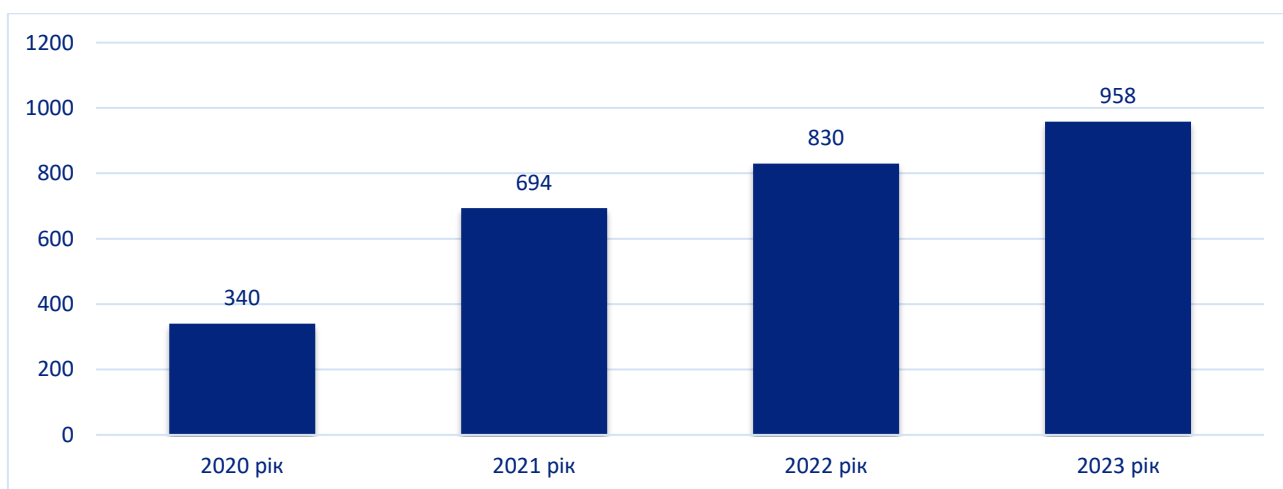

Рис. 2.5. Кількість педагогічних та науково-педагогічних працівників ЗВО на курсах ПК (2020-2023 рр.)

На сьогодні ЦРЛП надає освітні послуги для 4 категорій слухачів: державні службовці; науково-педагогічні працівники; педагогічні працівники ЗЗСО; педагогічні працівники ЗДО.

До розробки програм залучені всі факультети та навчально-науковий інститут управління. На сьогодні ЦРЛП пропонує освітні послуги за 46 програмами, освітні послуги протягом 2023 р. були надані за 24 програмами.

Світ змінюється так динамічно, нова інформація поширюється так швидко, що деякі знання перестають бути актуальними. За таких умов освіта потребує постійного оновлення, а для того, щоб встигати за оновленням інформації, необхідно навчатися протягом усього життя.

Доуніверситетська освіта як один із рівнів безперервної професійної освіти передбачає формування та розвиток готовності до майбутньої навчальної, а потім і професійної діяльності. Тому важливою проблемою сучасного закладу вищої освіти є забезпечення наступності шкільної та університетської освіти, адаптації випускників шкіл до університетської системи освіти.

2.2. Комплектування контингенту здобувачів вищої освіти

Під час вступної кампанії приймальна комісія МДУ зробила все можливе, щоб забезпечити безперебійну роботу в умовах воєнного стану, організувати вступні іспити та надати вступникам необхідну інформацію.

У звітному році було продовжено використання CRM-системи під час вступної кампанії для комунікації зі вступниками. Згідно зі статистикою, у базі зафіксовано 1202 звернення, більша частина яких припала на червень-серпень 2023 р. Університетом запроваджено CRM-систему для надання персоналізованого обслуговування вступників, що дозволяє більш ефективно націлювати зусилля фахівців приймальної

комісії та підвищити відсоток зарахованих осіб. Аналіз даних показав, що CRM-система була ефективною для досягнення таких цілей, як збір та зберігання інформації про потенційних студентів, автоматизація процесу вступу, поліпшення інформаційного обслуговування вступників. Крім того, зазначений комунікативний майданчик надавав вступникам швидкий доступ до інформації про програми вступних випробувань, правила прийому до університету, нормативні документи, а також різні аспекти університетського життя. Загалом, CRM-система є ефективним інструментом для забезпечення вступної кампанії та платформою для збільшення контингенту здобувачів вищої освіти.

Вступна кампанія 2023 р. у Маріупольському університеті проходила відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Україні, Правил прийому до МДУ (Наказ № 52 від 28.04.2023 р.) та інших чинних нормативно-правових актів та положень. У 2023 р. до Маріупольського університету було подано 1802 заяви (2022 р. – 1008). За результатами адресного розміщення було отримано 181 бюджетне місце за всіма рівнями вищої освіти (2022 р. – 119 місць), з яких за результатами засідань конкурсних комісій МОН було додатково виділено 31 місце державного замовлення для пільгових категорій, що склало 65 % від поданих до розгляду.

У 2023 р. до освітнього центру «Донбас-Крим-Україна» звернулось 158 осіб з тимчасово непідконтрольної території (2022 р. – 135 осіб), з них 108 осіб стали здобувачами МДУ (у 2022 р. – 107 осіб). За результатами вступу студентами 1 курсу ОС «Бакалавр» у 2023 р. стала 271 особа (98 осіб навчається за кошти державного замовлення, 173 особи – на контрактній основі).

Протягом літа здійснювався набір на старші курси з нормативним строком навчання. За результатами національного мультипредметного тесту та розгляду мотиваційних листів на 2 курс на основі диплома

молодшого спеціаліста було зараховано 26 осіб (у 2022 р. – 7 осіб), з них за адресним розміщенням було отримано 7 бюджетних місць.

Для здобуття другої вищої освіти було прийнято 93 особи (у 2022 р. – 14 осіб). Під час вступної кампанії 2023 року також здійснювалися переведення з інших закладів вищої освіти до МДУ та поновлення до складу студентів (18 осіб).

Для участі у конкурсному відборі на другий (магістерський) рівень вищої освіти було подано 537 заяв (у 2022 р. – 435 заяв). Особливістю вступу до магістратури у 2023 р. було складання для всіх спеціальностей єдиного вступного іспиту та єдиного фахового вступного випробування для кон'юнктурних спеціальностей із використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання. Для вступу за кошти фізичних та/або юридичних осіб на спеціальності 012 Дошкільна освіта та 013 Початкова освіта передбачалося написання мотиваційного листа. Спрощена процедура вступу до магістратури для вступників-бакалаврів МДУ, які завершили навчання в 2023 р. за зазначеними спеціальностями, передбачала вступ за заявою. На другий (магістерський) рівень вступило 348 осіб (у 2022 р. – 286 осіб), на третій (освітньо-науковий) рівень – 26 осіб (у 2022 р. – 9 осіб). У цілому до університету зараховано 787 осіб (у 2022 р. – 521 особа).

Перспективними напрямками проведення профорієнтаційної роботи у 2024 р. є наступні:

- 1) Запрошення випускників 9-11 класів до Київського офісу МДУ з метою їх ознайомлення з проривними ідеями та стратегічними напрямками розвитку університету.

- 2) Розширення кола організацій, державних підприємств для вступу на спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування на місця державного замовлення, які виділяються Національним агентством України з питань державної служби.

3) Проведення офлайн заходів та майстер-класів за різними галузями знань для потенційних вступників.

4) Вдосконалення власних комунікативних майданчиків (CRM-система, сторінка Приймальної комісії).

Станом на 1 грудня 2023 р. контингент студентів університету становить 2590 осіб, з них на денній формі навчаються 1798 (1086 – бюджет; 712 – контракт), на заочній – 792 (144 – бюджет, 638 – контракт) (Рис. 2.6., Таблиця 2.6.).

Рис. 2.6. Динаміка руху контингенту студентів у 2020-2023 навч. рр.

Слід зазначити, що збереження контингенту студентів стало одним з пріоритетних завдань університету після вимушеного переміщення.

Для підтримки студентів-контрактників відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28.10.2022 № 1224 «Про затвердження Порядку переведення на навчання за державним замовленням окремих категорій здобувачів фахової передвищої, вищої освіти, які зараховані до закладів фахової передвищої, вищої освіти до 2021 р. включно на місця, що фінансуються за кошти фізичних та/або юридичних осіб» у квітні-травні та грудні 2023 р. було здійснено переведення на місця державного замовлення 119 здобувачів на виділені додатково бюджетні місця.

Таблиця 2.6.

Контингент студентів Маріупольського державного університету

Факультет	Громадяни України	Іноземні здобувачі	Денна						Заочна					
			Бакалавр		Магістр		Всього		Бакалавр		Магістр		Всього	
			бюджет	контракт	бюджет	контракт	бюджет	контракт	бюджет	контракт	бюджет	контракт	бюджет	контракт
ЕПФ	681	39	280	177	32	42	312	219	21	145	1	22	22	167
ІФ	258	20	101	71	38	25	139	96	1	15	5	22	6	37
ФФМК	169	30	73	59	20	13	93	72	2	26	0	6	2	32
ППФ	599	22	148	109	37	24	185	133	26	115	31	131	57	246
ФІМ	227	57	110	89	24	3	134	92	9	31	1	17	10	48
ННІУ	483	5	194	55	29	45	223	100	27	65	20	53	47	118
Разом громадян України	2417													
Разом іноземних громадян		173												
Разом по університету	2417	173	За денною формою				1086	712	За заочною формою				144	648
							1798						792	

2.3. Організація і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу та якість підготовки фахівців

Імплементация світових стандартів якості в освітніх програмах університету

У 2022-2023 навчальному році на виконання стратегічних цілей та завдань, визначених Стратегічним планом розвитку МДУ на 2021-2025 рр., університетом продовжувалася імплементация Закону України «Про вищу освіту». Ректорат, структурні підрозділи університету розробляли нові та приводили у відповідність до Закону існуючі положення, що регулюють освітній процес у МДУ.

Здійснення освітнього процесу в МДУ регламентується Законами України, Постановами Кабінету Міністрів України, наказами та інструктивно-методичними листами Міністерства освіти і науки України, нормативно-правовими актами Університету.

Протягом звітнього періоду було оновлено, розглянуто на засіданні Ради з якості вищої освіти МДУ та затверджено Вченою радою університету документи, що регламентують систему внутрішнього забезпечення якості та освітній процес:

- Положення про порядок присудження ступеня доктора філософії у Маріупольському державному університеті;
- Положення про тьютора освітньої програми Маріупольського державного університету;
- Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників (у новій редакції);
- Каталог елективних дисциплін циклу загальної підготовки;
- Положення про проведення рейтингового оцінювання активності кафедр факультетів/навчально-наукового інституту МДУ в соціальних мережах;

- Положення про наукову школу Маріупольського державного університету;
- Положення про почесні звання та відзнаки Маріупольського державного університету;
- Концепція цифровізації МДУ;
- Освітня концепція;
- Положення про вибіркові дисципліни у МДУ (у новій редакції) ;
- Положення про моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті (у новій редакції);
- Методичні рекомендації з упровадження елементів дуальної освіти на педагогічних спеціальностях другого (магістерського) рівня вищої освіти в Маріупольському державному університеті;
- Положення про впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти в Маріупольському державному університеті;
- Положення про підготовку наукових та навчальних видань у Маріупольському державному університеті;
- Положення про організацію викладання навчальних дисциплін англійською мовою у Маріупольському державному університеті;
- Порядок формування рейтингу успішності в Маріупольському державному університеті (у новій редакції).

З метою забезпечення відкритості та прозорості освітньої діяльності нормативні документи університету проходять процедуру громадського обговорення та схвалення Радою з якості вищої освіти та оприлюднюються на офіційному сайті МДУ.

Удосконалення нормативної бази освітньої діяльності сприятиме подальшому розвитку системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Маріупольському державному університеті, імплементації світових стандартів якості в освітніх програмах

університету, модернізації та прагматизації змісту освіти відповідно до завдань Стратегічного плану розвитку МДУ на 2021-2025 рр.

Загалом на сьогодні розроблено понад 60 положень, інструкцій, рекомендацій, що регулюють освітній процес в Університеті. Таким чином, усі складові освітнього процесу регулюються відповідними локальними нормативними документами МДУ, що є виконанням вимог Закону України «Про вищу освіту» щодо автономії та самостійності закладу вищої освіти.

Удосконалення системи забезпечення академічної доброчесності

Однією з ключових складових внутрішньої системи забезпечення якості у закладах вищої освіти є університетська система забезпечення академічної доброчесності, яка визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої освіти і співробітниками університету.

Дуже важливим для Маріупольського державного університету є дотримання принципів запобігання, перешкоджання та зупинення проявів академічної недоброчесності завдяки створенню позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього та наукового середовища. В університеті сформовано систему забезпечення академічної доброчесності, що складається із наступних елементів: нормативна база (Етичний кодекс МДУ, Кодекс академічної доброчесності, Положення про академічну доброчесність в МДУ, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти МДУ); уповноважені комісії на факультетах та в університеті, інформаційна база, інструменти впровадження та контролю.

Для більш цілісної нормативної бази системи академічної доброчесності МДУ було розроблено та затверджено Кодекс академічної доброчесності (наказ МДУ від 21.05.2021 №163) та оновлено Положення про академічну доброчесність згідно (наказ МДУ від 28.10.2021 №326) згідно оновлень нормативної бази. У 2022-2023 н.р. було запроваджено процедуру підписання Декларацій академічної доброчесності учасниками освітнього процесу (Рис. 2.7).

Рис. 2.7. Декларації АДЧ для учасників освітнього процесу (науково-педагогічних працівників та здобувачів ВО)

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності з метою підвищення якості освіти і наукових досліджень. Університет використовує сервіс з перевірки навчально-методичних та наукових робіт викладачів університету, наукових та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unichesk. Укладено договір про співпрацю №25/06 від 25.06.2018 р. з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ» до 31.12.2025 р. з метою перевірки наукових робіт здобувачів, викладачів, досліджень на здобуття ступенів доктора філософії й доктора наук, а також на сайті університету є посилання на безкоштовний сервіс з перевірки письмових робіт на плагіат, яким можуть скористатись усі охочі (EduBirdie). В умовах тимчасового переміщення ТОВ «АНТИПЛАГІАТ» було надано можливість безкоштовної перевірки наукових робіт учасників освітнього процесу МДУ до кінця 2023 р.

У МДУ створена Комісія з питань академічної доброчесності, яка діє на підставі Положення про академічну доброчесність в МДУ. Протягом звітного року заяв від здобувачів та/або від науково-педагогічних працівників щодо порушення норм Положення про академічну доброчесність на розгляд Комісії не надходило, що дає можливість зазначити, що заходи щодо популяризації принципів академічної доброчесності та забезпечення «нульової толерантності» до фактів порушення академічної доброчесності є дієвими.

Технології дистанційного навчання

Відповідно до Порядків організації освітнього процесу в умовах воєнного стану у 2022-2023 н.р. та I семестрі 2023-2024 н.р. освітній процес на першому (бакалаврському), другому (магістерському), третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти здійснювався у змішаному форматі (очно та дистанційно) за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема, технологій дистанційного навчання з використанням Навчального порталу МДУ, Teams, Zoom, Skype тощо.

Викладачі університету одночасно використовують кілька платформ для проведення навчальних занять: для проведення аудиторних занять (лекційних, практичних, семінарських) – відео-конференції Teams, Zoom, Skype, Google-meet тощо; для самостійної роботи, проведення поточного, підсумкового контролю, розміщення навчально-методичного забезпечення (в т.ч. РПНД), оформлення Журналів оцінок – Навчальний портал МДУ.

Навчальний портал МДУ використовується під час проведення навчальних занять на всіх рівнях вищої освіти, під час вступної кампанії, під час проведення курсів підвищення кваліфікації, є основною платформою для оформлення сторінок навчальних дисциплін, оприлюднення навчально-методичного забезпечення навчальних

дисциплін, проведення підсумкового контролю знань з навчальних дисциплін, обов'язкових для всіх освітніх програм спеціальностей МДУ.

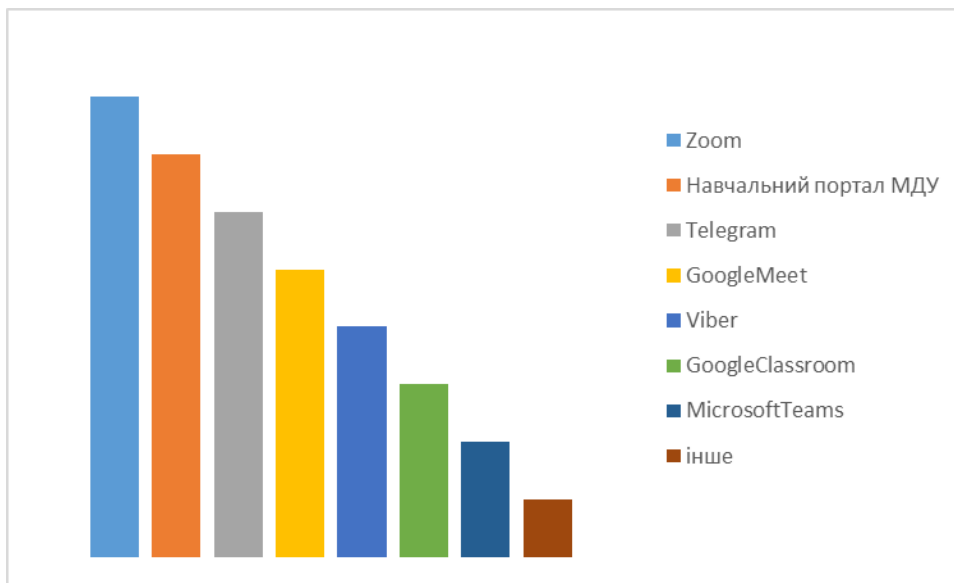

Рис. 2.8. Інформаційно-комунікаційні платформи, які використовуються в освітньому процесі

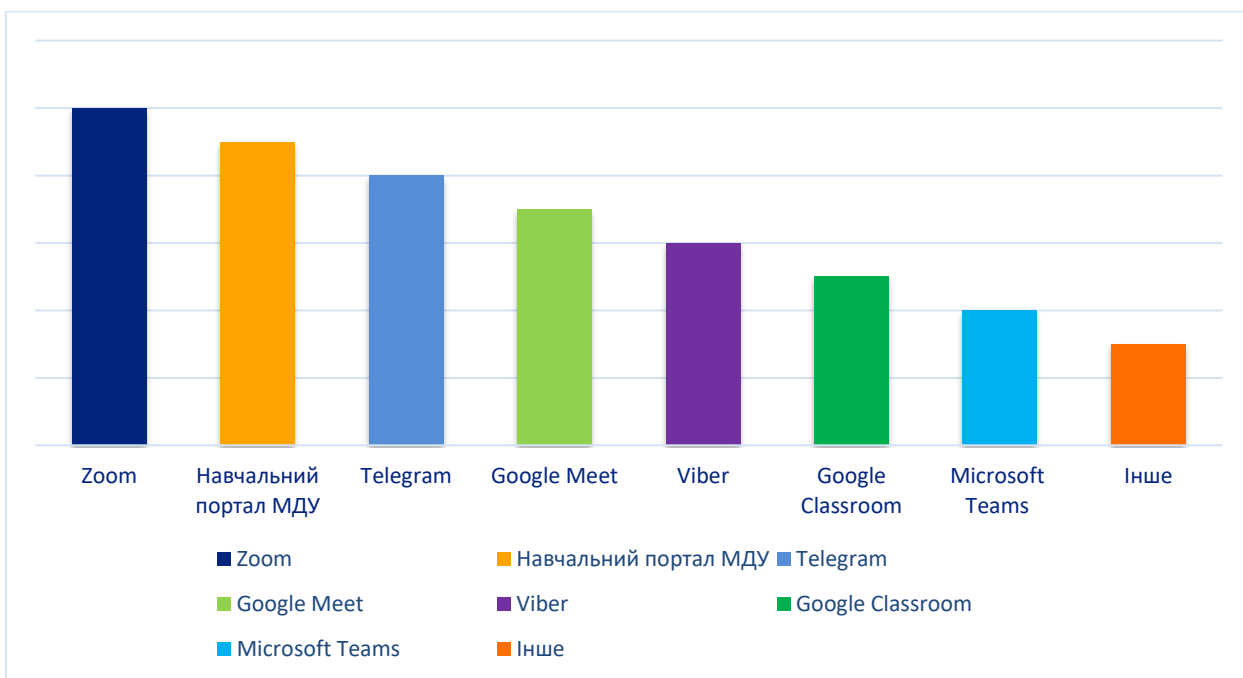

Рис. 2.9. Інформаційно-комунікаційні платформи, які використовуються в освітньому процесі

Стратегічним планом розвитку МДУ на 2021-2025 (Пріоритет А.4. Розвиток цифрового навчання) передбачено оперативну ціль «Збільшення кількості ЕНК за освітніми програмами університету».

Процедура сертифікації дистанційних курсів була призупинена у зв'язку із вимушеним тимчасовим переміщенням університету через військову агресію РФ. З метою досягнення КРІ «Розвиток дистанційної освіти» та відновлення процедури сертифікації дистанційних курсів підготовлено розпорядження щодо розробки та сертифікації дистанційних курсів (від 03.02.2023 № 9). У II семестрі 2022-2023 н.р. (7 навчальних дисциплін) проведено та у I семестрі 2023-2024 н.р. (82 навчальні дисципліни) заплановано провести експертизу та сертифікацію дистанційних курсів, що сприятиме поліпшенню якості освітнього процесу. З метою роз'яснення процедури експертизи та сертифікації дистанційних курсів представниками навчальної лабораторії з розвитку дистанційного навчання та навчально-методичного відділу були розроблені інструктивні матеріали і проведено роз'яснювальні семінари для викладачів щодо елементів дистанційного курсу та етапів проведення сертифікації. У жовтні 2023 р. було проведено сертифікацію перших 3-х дистанційних курсів за такими освітніми компонентами: «Основи управління в галузі дошкільної освіти», «Історія педагогіки», «Основи діловодства» терміном на 3 роки.

Викладачам університету надаються інструктивні матеріали щодо роботи з Навчальним порталом МДУ.

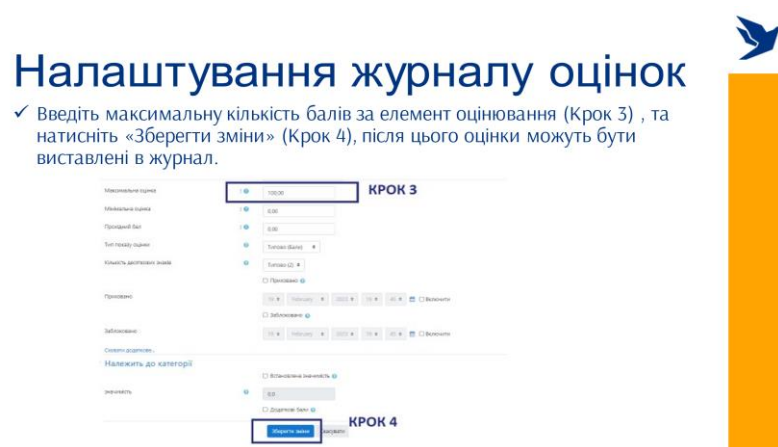

Рис. 2.10. Інструктивні матеріали щодо налаштування журналу оцінювання

Завдяки підтримці Міністерства освіти і науки України та іноземних партнерів студентам та викладачам Маріупольського університету було надано безкоштовний доступ до платформ онлайн навчання: Udeму, Coursera, Labster, edX. Проєкт «Цифрові сервіси для освіти України» має на меті дати закладам освіти актуальну інформацію та поради щодо безкоштовних можливостей організації дистанційного та змішаного навчання. Проєкт реалізується МОН України за підтримки партнерів, що погодилися надати доступ до власних ресурсів безкоштовно, міжнародного фонду «Відродження», Європейського Союзу та компанії SoftServe. У рамках цього проєкту було проведено 6 тренінгів щодо користування кожним із запропонованих сервісів. Такою можливістю скористалися понад 60 учасників освітнього процесу МДУ. Додатково, у рамках Проєкту був наданий безлімітний доступ до корпоративних облікових записів Zoom, що значно спростило використання сервісів відео-конференцій та організації дистанційного навчання.

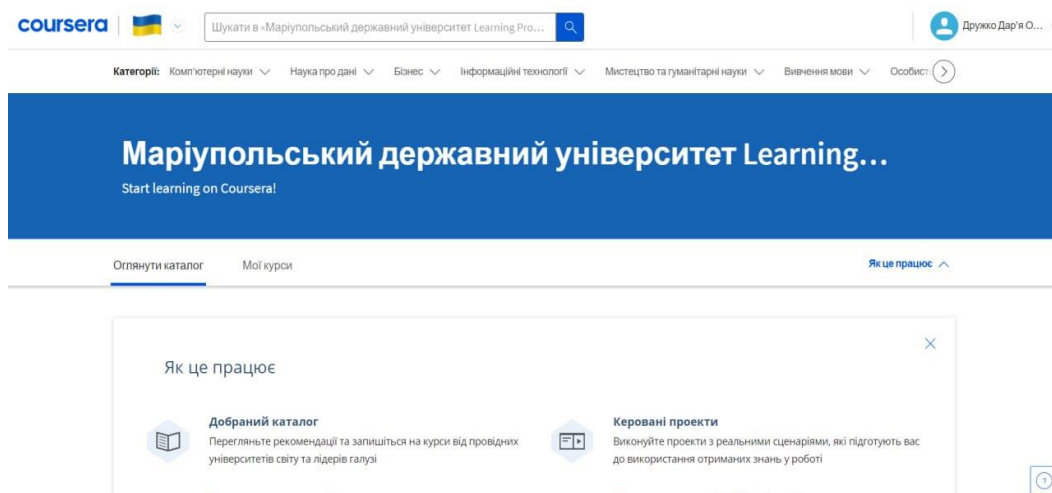

Рис. 2.11. Стартова сторінка адміністратора університету для роботи з курсами Coursera

Модернізація та прагматизація змісту освіти

Модернізація та прагматизація змісту освіти обумовлена сучасними викликами та вимагає організації особистісно орієнтованого

освітнього процесу, практичного навчання, залученості до організації та реалізації освітнього процесу фахівців-практиків.

З метою відповідності освітніх програм Університету світовим стандартам якості та на виконання Стратегічного плану розвитку МДУ на 2021-2025 рр. (у оновленій редакції) гаранті освітніх програм залучають до організації (опитування щодо змісту ОП та відповідності вимогам ринку праці, відгуки та рецензії на ОП) та реалізації (проведення практичних занять, керівництво практикою, проведення майстер-класів, рецензування випускних кваліфікаційних робіт, головування під час підсумкової атестації) освітнього процесу роботодавців. Так, фактичний показник залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в університеті у 2022-2023 навч. році становив 12 осіб (6% від загальної кількості НПП), які безпосередньо залучені до викладання на освітніх програмах, 35 осіб (з 53) залучені Головами Екзаменаційних комісій.

З метою виконання завдань, передбачених Стратегічним планом розвитку МДУ на 2021-2025 рр., зокрема, у частині розвитку іншомовної комунікативної компетентності учасників освітнього процесу, та з урахуванням необхідності комплексної модернізації процесу викладання англійською мовою навчальних дисциплін на всіх рівнях вищої освіти розроблено Концепцію розвитку англійської мови у Маріупольському державному університеті (затверджено рішенням Вченої ради МДУ від 31.03.2021, протокол №9, введено в дію наказом МДУ від 01.04.2021 № 119). Одним із завдань, на виконання яких спрямовано реалізацію Концепції, є розвиток іншомовної компетентності науково-педагогічних працівників, які викладають англійською мовою фахові дисципліни на немовних спеціальностях. Станом на 01.01.2021 р. дисципліни англійською мовою на немовних спеціальностях викладало 4 НПП, що становило 1,6% від загальної

кількості НПП (246 ос.). Станом на 01.01.2023 р. дисципліни англійською мовою на немовних спеціальностях вже викладало 15 НПП, що становить 7,3 % від загальної кількості НПП (206 ос.).

Розроблено та затверджено Положення про організацію викладання навчальних дисциплін англійською мовою у Маріупольському державному університеті.

Студентоцентроване навчання є однією з ключових складових системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ. Студентоцентроване навчання означає зміщення уваги в освітньому процесі з викладання на навчання, причому студент стає центральною фігурою освітнього процесу, виступає повноправним суб'єктом відносин, бере на себе частку відповідальності за навчання та освітній процес у цілому.

Студентоцентроване навчання в МДУ реалізується, зокрема, і через варіативну складову освітніх програм спеціальностей університету відповідно до Закону України «Про вищу освіту»; через практики визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти, впровадження в освітній процес елементів дуальності.

Моніторинг якості вищої освіти та освітньої діяльності є одним з елементів студентоцентрованого навчання та передбачає, зокрема, систему оцінювання здобувачів, анкетування студентів.

З метою моніторингу місцезнаходження здобувачів, виявлення їх настроїв щодо навчання та позанавчальної діяльності, проблемних питань в організації освітнього процесу на початку січня 2023 р. було проведено опитування «Якість вищої освіти в умовах тимчасового переміщення». В опитуванні взяли участь 713 здобувачів денної та заочної форм навчання усіх рівнів вищої освіти (рис. 2.11).

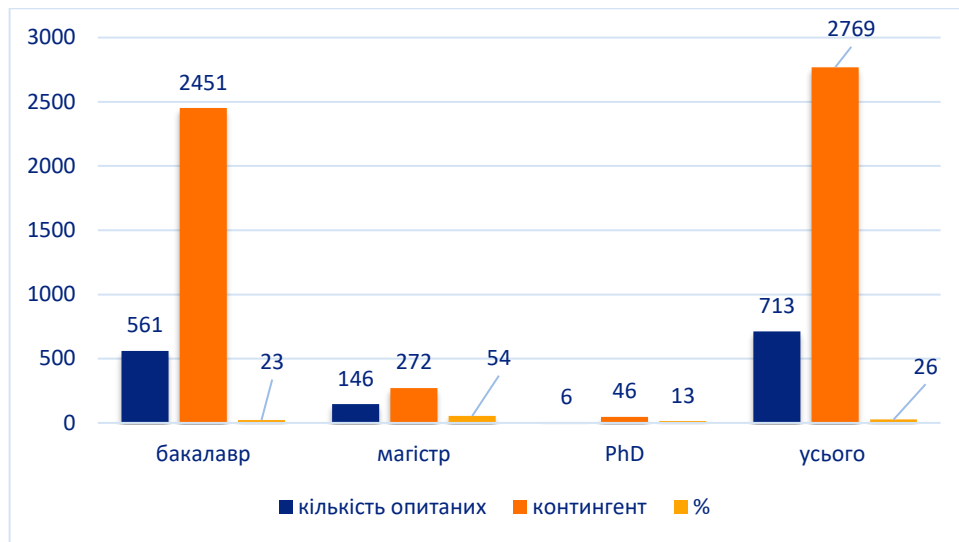

Рис.2.12. Кількість здобувачів, які взяли участь в опитуванні (у розрізі рівнів вищої освіти)

За результатами проведеного опитування можна зазначити, що 81 % здобувачів повністю або майже повністю задовольняє організація освітнього процесу в університеті. 82 % здобувачів відзначають, що викладачі як і раніше зацікавлені у викладанні, 68 % здобувачів відзначають, що викладачі не зменшили вимогливості порівняно з довоєнним станом. 85 % здобувачів відмітили, що викладачі враховують думку студентів щодо форм, методів проведення навчальних занять, тобто викладачі орієнтовані на студентоцентризований підхід у навчанні та викладанні та індивідуальну освітню траєкторію здобувачів. 84 % здобувачів зазначили, що куратори, навчально-допоміжний персонал деканатів та кафедр допомагають здобувачам зорієнтуватись та адаптуватись до навчання в умовах тимчасового переміщення університету.

Для моніторингу якості освітніх послуг щосеместрово проводяться опитування «Якість викладання навчальних дисциплін», результати яких розглядаються на засіданнях кафедр, Рад з якості факультетів/ННІУ, Ради з якості вищої освіти університету. За результатами рейтингового оцінювання за підсумками літньої

екзаменаційної сесії та результатами вступної кампанії 2023 р. 459 студентів (42 %) отримують академічну стипендію, з них 229 осіб (30 %) отримують стипендію у підвищеному розмірі. У розрізі факультетів показники призначення стипендій представлено на Рис. 2.13.-2.14.

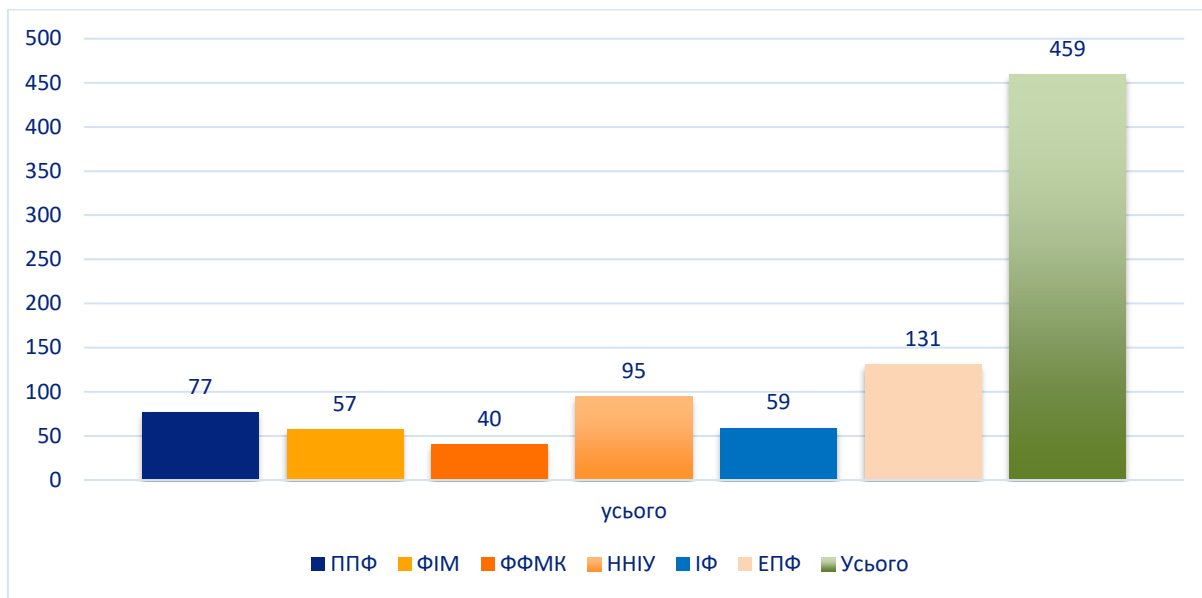

Рис.2.13. Кількість академічних стипендій у розрізі факультетів університету

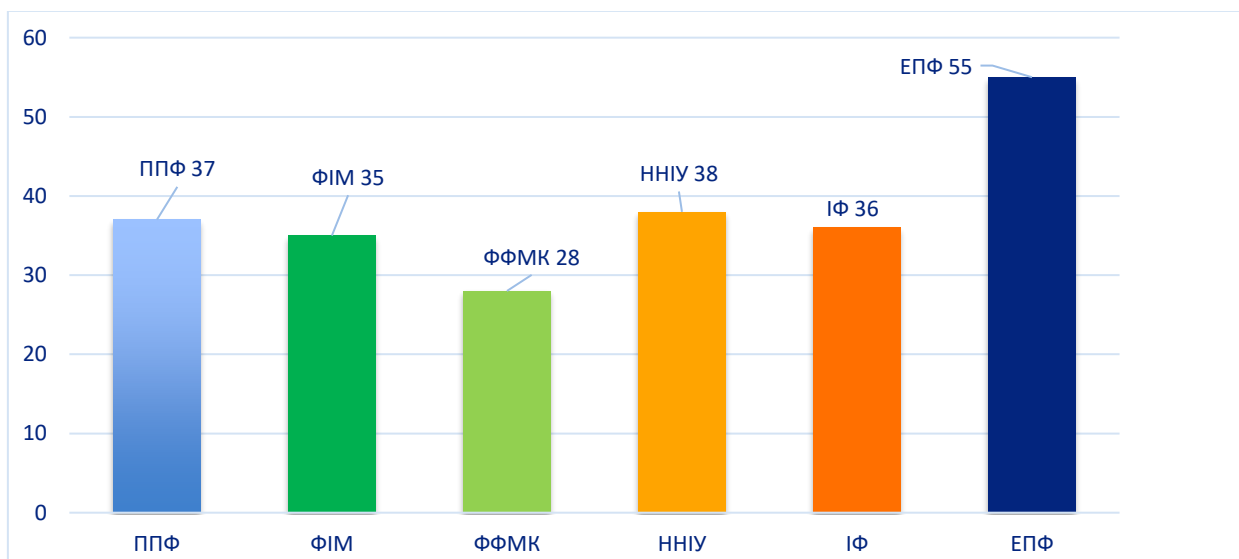

Рис. 2.14. Кількість академічних стипендій у підвищеному розмірі у розрізі факультетів

Слід зазначити, що у 2022-2023 н.р. здобувачі університету знову почали отримувати іменні стипендії (Таблиця 2.7).

Таблиця 2.7.

Інформація про іменні академічні стипендії

	Академічна стипендія Президента України	Академічна стипендія Кабінету Міністрів України	Академічна стипендія імені М.С. Грушевського	Академічна стипендія Верховної Ради України	Академічна стипендія імені В.М. Чорновола	Академічні стипендії імені державних діячів першого українського уряду	Стипендія Фонду Л.Д. Кучми	Усього
I семестр 2022-2023	5		4			7		16
II семестр 2022-2023	3	1	3	2	1	7	5	22
Усього	8	1	7	2	1	14	5	38

Практична підготовка

Набуття професійних компетентностей здобувачами вищої освіти МДУ, розвиток soft skills дозволяє їм відповідати вимогам, що висуваються сучасним ринком праці. У цьому важливу роль відіграє практична підготовка, оскільки певна кількість здобувачів вищої освіти МДУ забезпечується першим робочим місцем вже під час навчання, на етапі проходження практики.

У 2022-2023 н. р. МДУ проводив системну роботу щодо зміцнення довгострокових двосторонніх відносин з підприємствами, установами, організаціями, що виступають потенційними роботодавцями, через розширення бази договорів про практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Станом на 01.12.2023 р. у МДУ діє 70 договорів на проведення

практики здобувачів вищої освіти. Безпосередньо 15 договорів було укладено у 2022-2023 н.р.

Структура договорів про практичну підготовку здобувачів вищої освіти МДУ розподілена таким чином: договори з підприємствами, установами та організаціями – 61 %, договори із закладами загальної середньої освіти – 26 %, договори із закладами дошкільної освіти – 13 %.

Усього протягом звітного періоду було проведено 205 практик, розподіл практик за видами та рівнями ВО представлено у Таблиці 2.8.

Таблиця 2.8.

Кількість та види практичної підготовки у 2022-2023 н.р.

	Навчальна	Виробнича	Переддипломна	Асистентська/ науково- дослідна	Усього
Бакалавр	51	86	8	-	145
Магістр	-	51	1	1	53
Доктор філософії	-	-	-	7	7
<u>Всього</u>					205

Працевлаштування випускників університету

Успішне працевлаштування є показником якості вищої освіти університету. Серед випускників ОС «Магістр» 2022 р. працевлаштовано 49 %. Динаміка показників працевлаштування випускників МДУ протягом 2020–2022 рр. представлена на рис.2.15.

Більшість випускників ОС «Магістр» 2022 р. працевлаштовані у сфері освіти – 29 %. На другому місці знаходиться сфера послуг, у якій працевлаштовано 20 % випускників. В органах державної влади, комунальних підприємствах працюють 16 % випускників (Рис.2.16.).

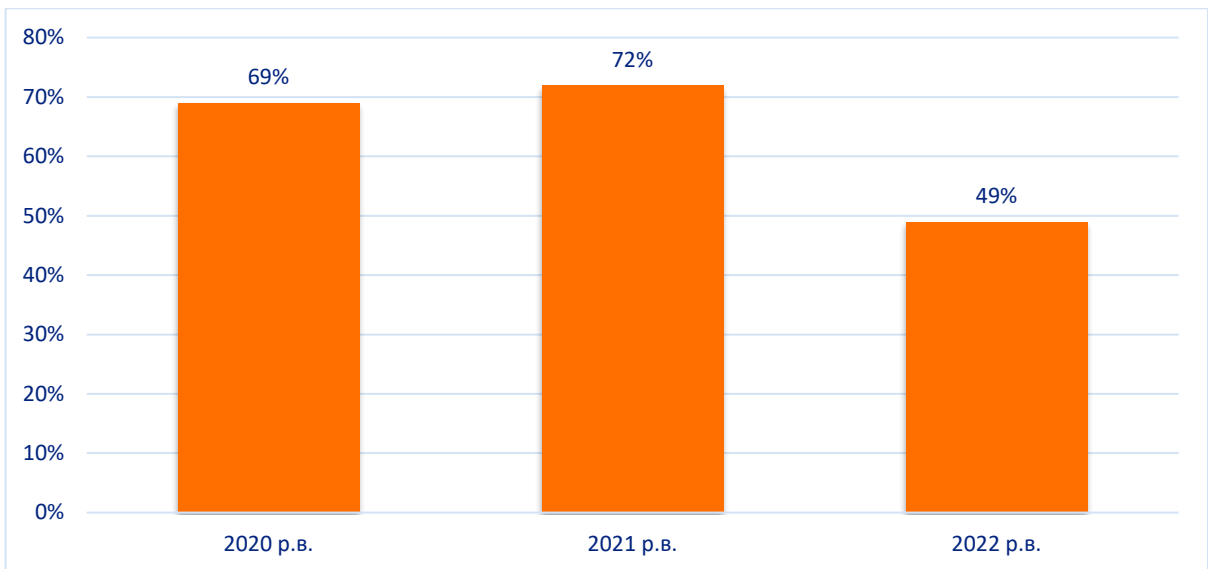

Рис. 2.15. Динаміка працевлаштування випускників МДУ ОС «Магістр» (за роками навчання)

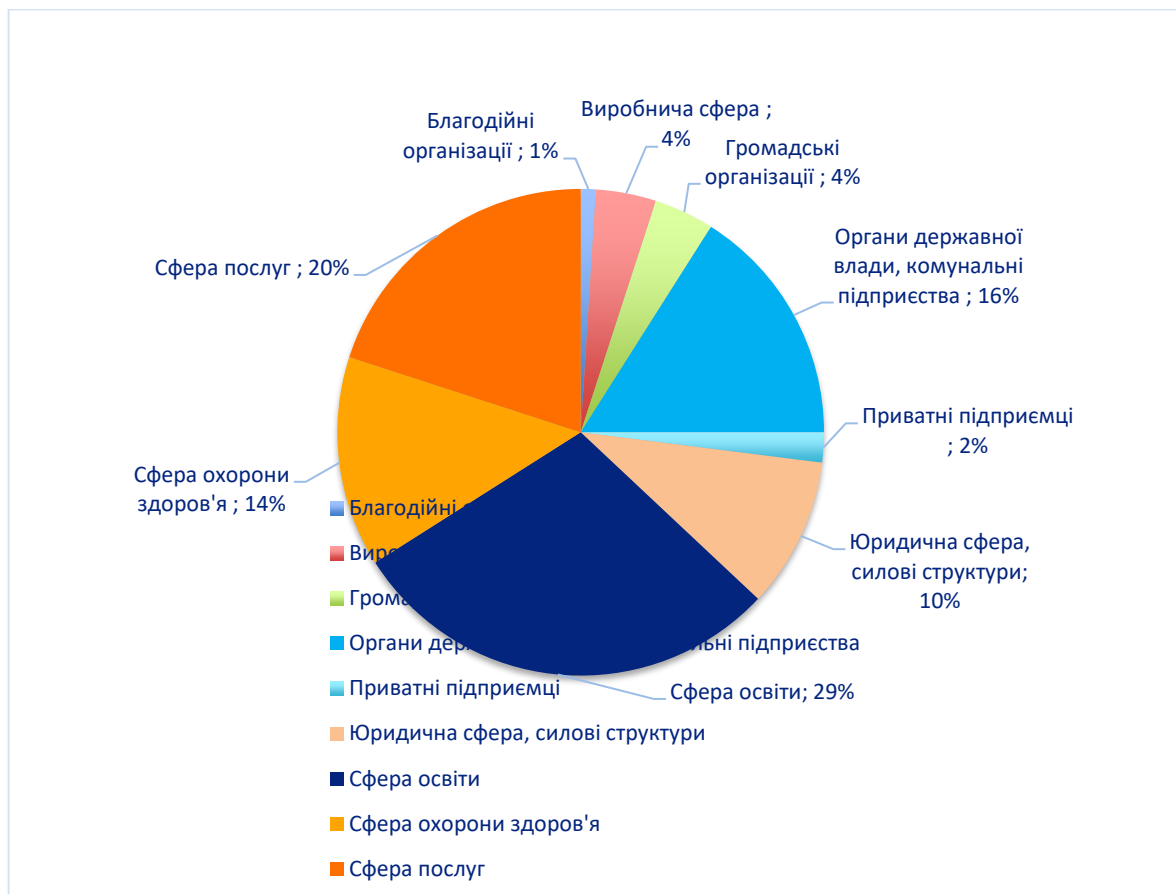

Рис. 2.16. Сфери працевлаштування випускників 2022 р.

У жовтні 2022 р. МДУ приєднався до проекту з пілотування інструментарію для Центрів розвитку кар'єри, що реалізується за

підтримки USAID. Протягом 2023 р. фахівці навчально-методичного відділу взяли участь у низці тренінгів з проведення зустрічей із здобувачами, залучення роботодавців. Набутий за результатами участі у проєкті досвід (зокрема, у частині опитування здобувачів щодо їх кар'єрного спрямування, надання відповідних консультацій) використовується для удосконалення організації роботи навчальної лабораторії з організації практик та працевлаштування випускників з метою сприяння кар'єрному розвитку здобувачів вищої освіти МДУ.

Результати вступної кампанії, організація освітнього процесу в умовах воєнного стану та переміщення свідчать про стабілізацію діяльності університету та його готовність проваджувати освітню діяльність в умовах нестабільності та невизначеності.

Розвиток цифрового навчання

Розвиток цифрового навчання визначено одним із стратегічних напрямів, передбачених Стратегічним планом розвитку Маріупольського державного університету на 2021-2025 роки. В оновленій редакції Стратегії розширено перелік оперативних цілей та заходів їхнього досягнення, які визначено в межах стратегічної цілі «Розвиток цифрового навчання».

З метою удосконалення та впровадження Стратегії цифровізації освітньо-наукового процесу розпочато роботу над проєктом «Цифровий університет», який реалізується в межах проєкту ЄС «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» (REDU) та за фінансової підтримки Програми імені Фулбрайта в Україні: створено робочу групу з реалізації проєкту, сформовано перелік завдань та термінів їхнього виконання, визначено пропозиції щодо залучення зовнішнього експерта-консультанта до розробки та реалізації концепції Цифрового університету в МДУ,

розроблено веб-дизайн цифрових сервісів, проведено зустрічі консультанта з фокус-групами співробітників структурних підрозділів, отримано нове доменне ім'я tu.edu, на якому створено новий сайт університету – ключовий продукт концепції цифровізації. Завдяки єдиній і сучасній платформі академічна спільнота Університету матиме можливість бути частиною зручного і комфортного процесу навчання. Цифрові сервіси забезпечуватимуть комунікацію МДУ з внутрішніми стейкхолдерами та зовнішнім середовищем. На новому сайті науково-педагогічний персонал і здобувачі освіти отримають особисті кабінети, а невдовзі і мобільні додатки для IOS та Android, які дозволять без проблем швидко отримати усе необхідне і мати свій «університет в смартфоні». Окрім цього, сайт працюватиме на благо іміджу Університету, популяризуватиме та просуватиме електронні сервіси.

Розроблено та затверджено Концепцію цифровізації МДУ (протокол Вченої ради від 31 травня 2023 р. № 9), Стратегію цифровізації МДУ на 2023-2027 рр. (протокол Вченої ради від 25 жовтня 2023 р. № 5). Зазначені документи спрямовані на створення єдиного цифрового освітньо-наукового середовища – цифрової освітньої екосистеми, яке об'єднує всіх учасників освітньо-наукового процесу, що забезпечить простір для комунікації та обміну даними, спростить управлінські процеси, забезпечить ефективність та прозорість діяльності університету, підвищить його імідж та лідерські позиції.

З 2019 року в університеті активно впроваджується в освітній процес автоматизована система «Деканат», що дозволяє створити і підтримувати базу даних, в якій реєструється і формується така інформація:

структура освітнього процесу (факультети, кафедри, спеціальності, спеціалізації, освітні програми, навчальні плани, академічні групи, лекційні потоки);

навантаження кафедр;

відомості про всіх студентів університету (оцінки, відвідування занять, рух контингенту студентів).

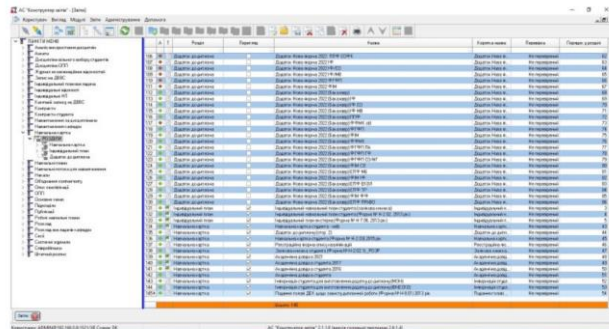
Вивезення серверів університету, зокрема з АС Деканат, та встановлення можливості користуватися нею без карток для входу дозволили факультетам та кафедрам отримати інформацію про результати навчання здобувачів, робочі навчальні плани, продовжити формувати додатки до дипломів (в т.ч. дублікати), відомості про хід екзаменаційної сесії, відомості про рух контингенту студентів, відомості обліку успішності та аркуші успішності студентів, журнал реєстрації відомостей і аркушів успішності студентів, навчальні картки студентів, Академічні довідки, Довідки про навчання, Звіти про підсумки заліково-екзаменаційної сесії, рейтинги здобувачів вищої освіти.

У жовтні 2023 р. було проведено додаткове навчання співробітників структурних підрозділів університету роботі з окремими модулями АС «Деканат». Набуття нових знань у подальшому сприятиме поширенню використання інформаційної платформи в освітньому процесі університету.

У звітному році запроваджено формування рейтингів викладачів у АС «Деканат».

Використання АС «Деканат» в освітньому процесі МДУ

Формування навчальних планів, робочих навчальних планів

The screenshot displays a software interface with a tree view on the left and a data table on the right. The table contains columns for 'План', 'Курс', 'Семестр', 'Група', 'Ім'я', 'П'р', 'Початок семестру', 'Кінець семестру', and 'Початок року'. The data rows list various educational plans and student information.

Рис. 2.17. Формування навчальних карток здобувачів в АС «Деканат»

Використання АС «Деканат» в освітньому процесі МДУ

Рух контингенту здобувачів вищої освіти

№	Дата	Назва	Вступ	Випуск	Всього	Статус	Діяльність
1	01.09.2022	Міжнародні студенти	10 000	10 000	0	Вступ	Вступ
2	01.09.2022	Міжнародні студенти	10 000	10 000	0	Вступ	Вступ
3	01.09.2022	Міжнародні студенти	10 000	10 000	0	Вступ	Вступ
4	01.09.2022	Міжнародні студенти	10 000	10 000	0	Вступ	Вступ
5	01.09.2022	Міжнародні студенти	10 000	10 000	0	Вступ	Вступ
6	01.09.2022	Міжнародні студенти	10 000	10 000	0	Вступ	Вступ
7	01.09.2022	Міжнародні студенти	10 000	10 000	0	Вступ	Вступ
8	01.09.2022	Міжнародні студенти	10 000	10 000	0	Вступ	Вступ
9	01.09.2022	Міжнародні студенти	10 000	10 000	0	Вступ	Вступ
10	01.09.2022	Міжнародні студенти	10 000	10 000	0	Вступ	Вступ

Рис. 2.18 Рух контингенту здобувачів в АС «Деканат»

Крім АС «Деканат», у дистанційному режимі роботи університету, зокрема для організації освітнього процесу використовуються інструменти Office 365: One Drive, Teams, Forms.

Хмарний сервіс One Drive дозволяє оперативно надавати відповідні розпорядчі, роз'яснювально-інформативні документи факультетам та кафедрам, отримувати відповіді, формувати обліково-звітну документацію тощо.

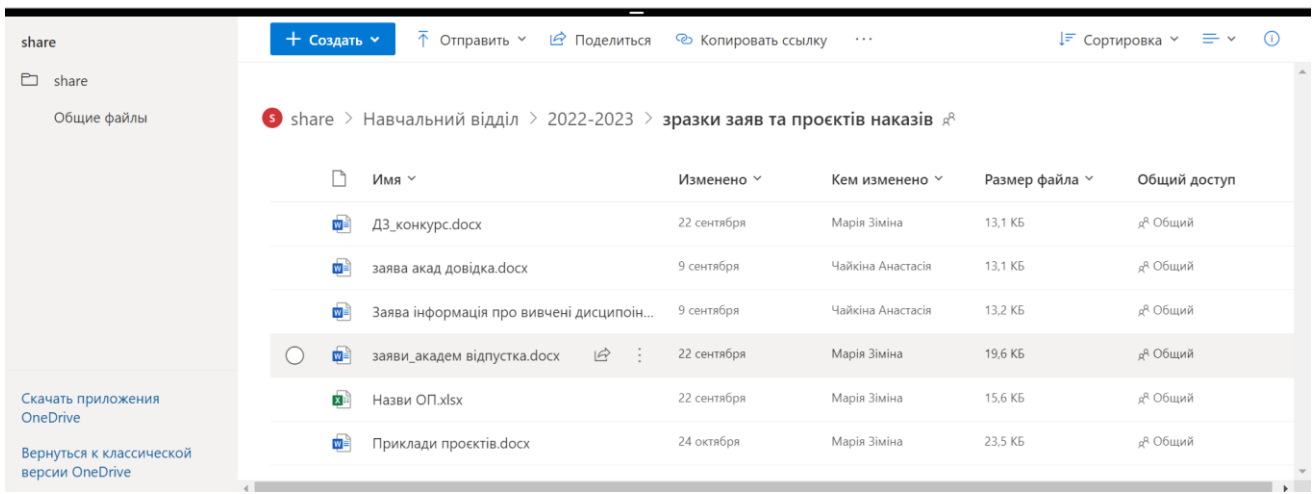

Рис. 2.19. Використання OneDrive для комунікації з факультетами та кафедрами

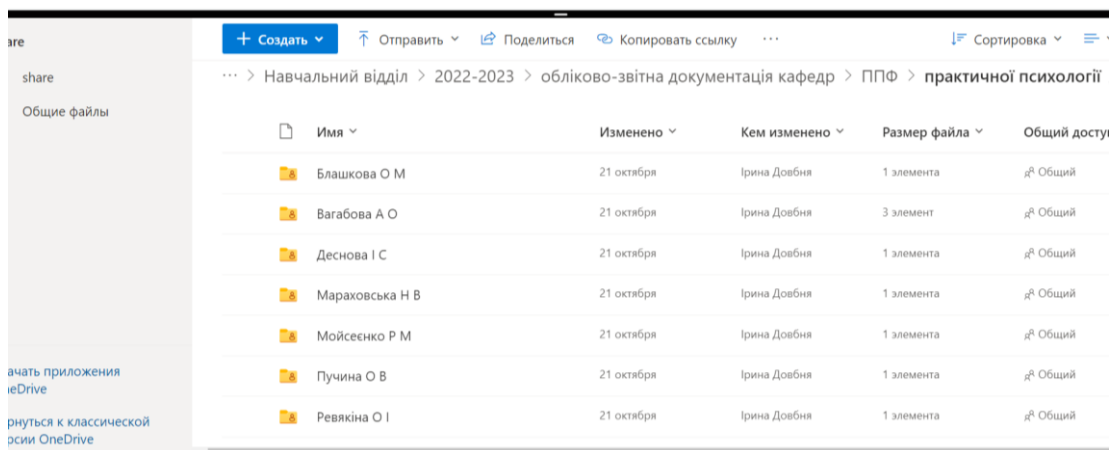

Рис. 2.20. Формування обліково-звітної документації викладачів у One Drive

На сьогодні на завершальному етапі відбувається інтеграція Системи електронної взаємодії органів виконавчої влади у систему електронного документообігу IDoc, яка впроваджена в університеті. Таке поєднання значно підвищує відсоток автоматизації документообігу, швидку обробку, облік, систематизацію документів та відсоток своєчасного виконання.

Важливою складовою є активний розвиток роботи в СЕДО IDoc, наповнення системи архівними документами, напрацьованими університетом, що є необхідним у тимчасовому переміщенні, виключаючи майбутні можливі втрати документаційної архівної бази, а також вдосконалення вже існуючих та впровадження нових бізнес-процесів у системі задля оптимізації роботи з документами.

Завдання на 2024 рік

— Систематичний моніторинг та перегляд освітніх програм відповідно до потреб ринку, у тому числі, створення портфоліо унікальних освітніх програм для задоволення потреб громади;

— впровадження елементів дуальної освіти;

— розвиток цифрового навчання;

- вдосконалення автоматизованої системи управління освітнім процесом;
- розвиток навчання впродовж життя, зокрема, формування сертифікатних освітніх програм для потреб громади;
- використання проактивної стратегії у роботі із потенційними вступниками;
- запровадження практики менторства факультетів над ЗЗСО;
- продовження використання CRM платформи для організації вступної кампанії.

III. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

3.1. Аналіз основних результатів наукових досліджень і проведення науково-практичних конференцій

Розвиток потужного наукового потенціалу (шляхом забезпечення розвитку і оптимального співвідношення фундаментальних та прикладних досліджень, формування та розвиток наукових шкіл, зміцнення матеріальної бази дослідницьких центрів і лабораторій як базових осередків реалізації наукових досліджень, розвитку міжнародного наукового обміну, удосконалення інформаційного забезпечення розвитку науки) є пріоритетним напрямом стратегічного розвитку МДУ.

У МДУ створюються відповідні умови для ефективного здійснення науково-дослідної роботи, яка визначається і регламентується Законами України «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про інноваційну діяльність», Стратегічним планом розвитку Університету на 2021-2025, Статутом МДУ, наказами та інструктивними листами МОН України, рішеннями Вченої ради, Ради з якості вищої освіти, нарад, семінарів, конференцій з наукових питань.

З моменту військової агресії російської федерації МДУ продовжив роботу в умовах війни після переміщення до м. Києва. Відновлення діяльності вишу розпочало новий етап його історії – Незламний Університет. У наукових дослідженнях викладачів університету важливе місце посідають тематичні планові дослідження. Науково-дослідна робота у МДУ проводиться за науковими напрямами:

- 1) суспільні науки;
- 2) гуманітарні науки і мистецтво;
- 3) математичні науки та природничі науки;
- 4) технічні науки.

У 2023 році в університеті виконувалося 22 науково-дослідних роботи (НДР), з них:

- за видом роботи: 15 фундаментальних, 7 прикладних;
- за видом фінансування: 22 ініціативні (за рахунок власних і залучених коштів).

Закінченими у 2023 році є 5 НДР, що виконувались за власні і залучені кошти (з них 4 – фундаментальні НДР, 1 – прикладна).

Закінченими за звітний період фундаментальними НДР є:

1.«Формування економічної безпеки країн Центральної та Східної Європи в міжнародному безпековому середовищі», державний реєстраційний №0121U110940, науковий керівник – Булатова О.В., доктор економічних наук, професор (ініціативна; науковий напрям «Суспільні науки»);

2. «Теоретико-методичні засади професійної підготовки фахівців у галузі журналістики, реклами та PR в контексті компетентнісного підходу», державний реєстраційний № 0118U003554, науковий керівник – Іванова Т.В., доктор педагогічних наук, професор (ініціативна; науковий напрям «Суспільні науки»);

3. «Науково-методичний супровід професійної підготовки педагогічних та керівних кадрів для Нової української школи», державний реєстраційний №0120U100343, науковий керівник – Воевутко Н.Ю., кандидат педагогічних наук, доцент (ініціативна; науковий напрям «Суспільні науки»);

4. «Розвиток італійської мови, літератури та культури в історичній та сучасній площині», державний реєстраційний №0119U001311,

науковий керівник – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент Трифонова Г.В. (ініціативна; науковий напрям «Гуманітарні науки»;

5. «Формування механізму забезпечення безпеки екосистем в умовах сталого розвитку», державний реєстраційний №0120U101442, науковий керівник – Черніченко Г.О., доктор економічних наук, професор (ініціативна; науковий напрям «Математичні науки та природничі науки»).

Закінченими за звітний період прикладними НДР є:

1. «Розробка програмного та науково-методичного забезпечення для практичної підготовки здобувачів вищої освіти», державний реєстраційний №0120U100594, науковий керівник – Мартинюк Г.В., кандидат технічних наук, доцент. (ініціативна; науковий напрям «Технічні науки»).

Таблиця 3.1.

**Науково-дослідні теми, що розроблялися у МДУ
у 2023 році (у розрізі наукових напрямів)**

I. Науковий напрям «Суспільні науки»		
№	Фундаментальні дослідження	Термін виконання / Наук. керівник
1	2	3
1.	«Актуальні проблеми світових політичних процесів», державний реєстраційний №0122U001312	01.2022 – 12.2025 Балабанов К.В., д.політ.н., проф.
2.	«Публічне управління для сталого територіального розвитку», номер державної реєстрації № 0118U001700	01.2018 – 12.2024 Чечель А.О., д.е.н., доц.
3.	«Формування економічної безпеки країн Центральної та Східної Європи в міжнародному безпековому середовищі», державний реєстраційний №0121U110940	01.2021 – 12.2023 Булатова О.В., д.е.н., проф.
4.	«Теоретико-методичні засади професійної підготовки фахівців у галузі журналістики, реклами та PR в контексті компетентнісного підходу», державний реєстраційний № 0118U003554	01.2018 – 12.2023 Іванова Т.В., д.пед.н., проф.
5.	«Розвиток та практична реалізація правової доктрини в Україні в умовах європейської інтеграції» державний реєстраційний № 0121U109366	01.2021-12.2025 Князькова Л.М., к.ю.н., доц.

6.	«Стратегія розвитку туристично-рекреаційного потенціалу Приазов'я», державний реєстраційний №0120U101065	01.2020 – 12.2024 Балабаниць А.В., д.е.н., проф.
7	«Управління розвитком соціально-економічних систем на основі маркетингового підходу в умовах сучасних трансформацій» державний реєстраційний № 0122U001104	01.2022 – 12.2026 Балабаниць А.В., д.е.н., проф.
8.	«Науково-методичний супровід професійної підготовки педагогічних та керівних кадрів для Нової української школи», державний реєстраційний №0120U100343	01.2020 – 12.2023 Воевутко Н.Ю., к.пед.н., доц
Прикладні дослідження		
1.	«Світовий ринок праці в умовах глобальних трансформацій економічного розвитку» державний реєстраційний № 0122U201429	11.2022 – 12.25 Калініна С.П., д.е.н., проф; Ланська С.П.к.е.н., доц.; ПодунайВ.В., к.е.н., доц.
2.	«Інноваційно-технологічні засади підготовки фахівців до роботи в інклюзивному середовищі закладу дошкільної освіти» державний реєстраційний №0120U102548	01.2020 – 12.2024 Демидова Ю.О., к.пед.н., доц.
3.	«Психологічні аспекти проєктування власного майбутнього в умовах сучасності» державний реєстраційний №0120U100272	01.2020 – 12.2024 Стуліка О.Б., к.психол.н., доц
4.	«Сучасні напрями та механізми розвитку зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності на різних рівнях управління економікою» державний реєстраційний №0120U101757	01.2020 – 12.2024 Ткаченко О.Г., к.е.н., доцент
Разом за напрямом: 12 НДР, з них 8 – фундаментальні, 4 – прикладні		
II. Науковий напрям «Гуманітарні науки та мистецтво»		
№	Фундаментальні дослідження	Термін виконання / Наук. керівник
1	2	3
1.	«Компаративістика: слов'янські мови і літератури в крос-культурній перспективі», державний реєстраційний №0121U108019	01.2021-12.2025 Педченко О.В., к.філол.н.
2.	«Актуальні проблеми регіональної історії України: сучасний дискурс», державний реєстраційний № 0122U201693	11.2022 – 12.2026 Романцов В.М., д.і.н., проф.
3.	«Актуальні проблеми українського літературознавства, лінгвістики та лінгводидактики», Державний реєстраційний №0119U100971	01.2023 – 12.2026 Мельничук І.В., к.філол.н, доц.
4.	«Розвиток італійської мови, літератури та культури в історичній та сучасній площині», державний реєстраційний №0119U001311	01.2019 – 12.2023 Трифоновна Г.В., к.н. із соц. ком., доц.

5.	«Моделювання культурної демократизації в умовах війни та на шляху національно-культурного відродження», державний реєстраційний №0123U101845	01.2023 – 12.2026 Сабадаш Ю.С., доктор культурології, проф.
6.	«Сучасні аспекти соціокультурної трансформації українського суспільства», державний реєстраційний №0120U105365	01.2021 – 12.2024 Зоська Я.В., д.соц.н., проф.
Прикладні дослідження		
1.	«Елліністичні студії: лінгвокультурологічний, соціолінгвістичний, діалектологічний, перекладознавчий та дидактичний виміри», державний реєстраційний № 0121U108047	01.2021-12.2025 Жарікова Ю.В., к.філол.н., доц.
2.	«Лінгводидактичні та літературознавчі аспекти філології у контексті глобалізму та мультикультуралізму», державний реєстраційний № 0122U201580	12.2022– 11.2025 Бодик О.П., к.філол.н., доц.; Городнюк Н.А., д.філол.н., доц
Разом за напрямом: 8 НДР, з них 6 – фундаментальні, 2 – прикладні		
III. Науковий напрям «Математичні науки та природничі науки»		
№	Фундаментальні дослідження	Термін виконання / Наук. керівник
1	2	3
1.	«Формування механізму забезпечення безпеки екосистем в умовах сталого розвитку», державний реєстраційний №0120U101442	01.2020 – 12.2023 Черніченко Г.О., д.е.н., проф.
Разом за напрямом: 1 НДР фундаментальна		
IV. Науковий напрям «Технічні науки »		
1.	«Розробка програмного та науково-методичного забезпечення для практичної підготовки здобувачів вищої освіти», державний реєстраційний №0120U100594	01.2020 – 12.2023 Мартинюк Г.В., к.т.н., доц
Разом за напрямом: 1 НДР прикладна		
Разом по університету: 22 НДР, з них: 15 фундаментальних, 7 прикладних		

Виконання зазначених розробок здійснюється творчими колективами (тематичними групами), до складу яких входять науково-педагогічні працівники, докторанти, аспіранти та студенти. Головним пріоритетом науково-дослідної роботи університету залишаються наукові дослідження, результати яких використовуються у навчальному процесі. Найвагомішими результатами наукових

досліджень, за заключними етапами НДР, що виконуються за власні кошти, є наступні.

Заключний етап НДР «Формування економічної безпеки країн Центральної та Східної Європи в міжнародному безпековому середовищі», державний реєстраційний №0121U110940, науковий керівник – Булатова О.В., доктор економічних наук, професор (ініціативна; науковий напрям «Суспільні науки»):

— у рамках проекту розвинено концептуальні засади формування системи економічної безпеки країн Центральної та Східної Європи; запропоновано інструментарій оцінки рівня безпеки інвестиційного розвитку, що базується на методиці побудови багатовимірних інтегральних індикаторів; здійснено аналіз рівня економічної безпеки України на основі оцінки динаміки індексів та субіндексів (в розрізі складових) відповідно до Методичних рекомендацій Міністерства економіки України. Авторами створено електронну форму експертного опитування «Оцінка ризиків безпеки соціально-економічного розвитку країн»: метою розробки є формування профілю ризиків безпеки соціально-економічного розвитку України, їх ґрунтовний аналіз з позиції різних критеріїв, подальший моніторинг для оцінки змін, розробка заходів управління ризиками безпеки.

Заключний етап НДР «Теоретико-методичні засади професійної підготовки фахівців у галузі журналістики, реклами та PR в контексті компетентнісного підходу», розробка здійснюється за власні та залучені кошти, державний реєстраційний №0118U003554, науковий керівник Іванова Т.В., доктор педагогічних наук, професор (науковий напрям «Суспільні науки»):

— проведення комплексного аналізу найбільш затребуваних компетентностей фахівців сучасних мас-медіа; створення

авторських розробок з фактчекінгу та онлайн курсів з медіаграмотності, оновлення освітніх програм підготовки журналістів в МДУ та програм окремих навчальних дисциплін. Підвищенню якості практичних результатів сприяв проєкт Еразмус Плюс DESTIN «Журналістська освіта за демократію в Україні: розвиваємо стандарти, доброчесність та професіоналізм», в якому професорсько-викладацький колектив кафедри соціальних комунікацій брав участь у 2019-2023 рр. На основі вивчення досвіду європейських університетів (Університету Бат Спа (Велика Британія), Університету імені Адама Міцкевича у Познані (Польща), Інститут мистецтвознавства, дизайну і технології Дан Лері (Ірландія), Університету Ліннея (Швеція) оновлено магістерську та бакалаврську програми підготовки журналістів в МДУ, силабуси (46), дескриптори (46) для викладання навчальних дисциплін. Інноваційні підходи та методики викладання авторських курсів описано у колективній монографії «Викладання журналістики, реклами та піар в контексті компетентнісного підходу», Національних рекомендаціях щодо підготовки журналістів. Кафедра продовжує співпрацю з партнерами DESTIN в проєктах Європейської Асоціації Підготовки Журналістів («EU Factcheck», «Inclusive Journalism») та Європейської Асоціації Медіа Менеджменту (Knowledge-Share Community) та інтеграцію у європейський освітній простір.

Заключний етап НДР «Науково-методичний супровід професійної підготовки педагогічних та керівних кадрів для Нової української школи», державний реєстраційний №0120U100343, науковий керівник – Воевутко Н.Ю., кандидат педагогічних наук, доцент (ініціативна; науковий напрям «Суспільні науки»):

— розроблено науково-методичний супровід підготовки вчителів початкової школи за ОС «Бакалавр», «Магістр», керівників закладів освіти за ОС «Магістр», представлений удосконаленими навчальними планами і програмами професійної підготовки, теорію та практику якої висвітлено в наукових та навчально-методичних публікаціях викладачів; оновлено контент професійної підготовки вчителів початкових класів та керівників закладів освіти; розроблено навчальні курси з дисциплін обов'язкової підготовки фахівців на платформі Мудл МДУ; проведено міжнародну конференцію, за результатами якої готується збірка наукових праць; підготовлено колективну монографію з проблеми дослідження. Результати дослідження впроваджені у навчальний процес підготовки фахівців МДУ спеціальностей «Початкова освіта», «Менеджмент».

Заключний етап НДР «Розвиток італійської мови, літератури та культури в історичній та сучасній площині», державний реєстраційний №0119U001311, науковий керівник – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент Трифонова Г.В. (ініціативна; науковий напрям «Гуманітарні науки»):

- визначені типологічні особливості італійської мови у порівнянні з українською та вдосконалена перекладознавча наука.
- систематизовані сучасні тенденції розвитку італійського мовного та літературного середовища.
- проаналізовані та вдосконалені сучасні методики навчання італійської мови як іноземної з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду, вдосконалена навчально-методична база для навчання італійської мови у закладах вищої освіти. У 2023 р. в рамках виконання НДР викладачі кафедри долучились до реалізації проекту Римського університету Тор Вергата «Тор

Вергата для України - навчання італійської мови біженцям з України», в результаті якого розроблено методичні рекомендації «Italiano per stranieri. Livello A1-A2. Guida per l'insegnante» (Трифорова Г.В., Поклад Т.М.). Розробка представляє собою збірник інструкцій для викладачів італійської мови, які починають працювати з абсолютними початківцями та мають на меті сформувати і розвинути усі необхідні для взаєморозуміння на базову рівні іншомовні компетентності.

— проаналізована історія українсько-італійського співробітництва, у т.ч. у галузі двомовного перекладу художньої літератури та кінематографічних творів. До каталогу вибіркової дисциплін запропоновані курси «Історія італійського кіно», «Історія італійсько-українських культурних зав'язків», які викладаються в МДУ.

— підтримувалась та розвивалась міжнародна співпраця МДУ з італійськими партнерами (Університетом Мессіни, Римським університетом Тор Вергата, Університетом для іноземців м. Перуджа, Національною радою з досліджень Італії тощо).

Заключний етап НДР «Формування механізму забезпечення безпеки екосистем в умовах сталого розвитку», державний реєстраційний №0120U101442, науковий керівник Черніченко Г.О., доктор економічних наук, професор (ініціативна; науковий напрям «Математичні науки та природничі науки»):

— здійснено аналіз зміни якості води і екологічних умов в річкових системах Приазов'я, в результаті якого доведено низьку екологічну якість поверхневих вод Донецького регіону;

— досліджено проблеми накопичення твердих побутових відходів у м. Маріуполь. Для пошуку можливих підходів вирішення цієї проблеми було проведено соціологічне опитування та роз'яснення

і доведення інформації до мешканців Маріуполя (анкетування), щодо необхідності та ефективності долучення до процесів сортування ТПВ;

- запропоновано науково-методичний підхід до оцінки ролі громади у вирішенні екологічних проблем міст, що поєднує різні методи інформаційного збору, зокрема аналіз документів, статистичні дані, глибинні інтерв'ю;
- здійснена емпірична оцінка ефективності проєктів громадської участі щодо змін екологічної ситуації та якості життя населення промислового міста, яка дозволяє сформулювати прогноз ймовірних напрямків екологічного повоєнного відновлення.

В межах заключного етапу НДР «Розробка програмного та науково-методичного забезпечення для практичної підготовки здобувачів вищої освіти», державний реєстраційний №0120U100594, науковий керівник – Мартинюк Г.В., кандидат технічних наук, доцент. (ініціативна; науковий напрям «Технічні науки»):

- розроблено інформаційне забезпечення та автоматизована інформаційна система, щодо аналізу пропозицій та потреб стейкхолдерів, які дозволяють підвищити рівень людського потенціалу регіону в сферах кібербезпеки та системного аналізу за рахунок покращення якості освітніх програм та практичної підготовки здобувачів вищої освіти;
- впроваджено оригінальну методiku аналізу, що дозволяє більш об'єктивно оцінювати потреби регіону у спеціалістах з кібербезпеки та системного аналізу.

Загалом, отримані наукові результати за завершеними етапами науково-дослідних робіт впроваджено у практику викладання блоку дисциплін загальної та професійної підготовки, застосовано під час проведення занять теоретичної та практичної спрямованості,

використано для оновлення освітніх програм підготовки фахівців за освітніми ступенями «Бакалавр», «Магістр», «Доктор філософії». Практичне значення зазначених вище закінчених НДР полягає і в укладанні навчальних програм для підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації громадян різних вікових, соціальних, професійних груп і категорій.

За звітний період науковці МДУ розвивали спільні дослідження із іноземними партнерами. Так, у лютому 2023 року доцент кафедри політології та міжнародних відносин Маріупольського державного університету Сергій Пахоменко прочитав лекцію «Історичні наративи в пропаганді» у Весліанському університеті (Сполучені Штати Америки). Виступити перед студентами освітянина МДУ запросив професор Весліанського університету Пітер Ратленд. Крім того, обізнаний у темі, професор запропонував Сергію Пахоменку зробити спільне наукове дослідження з історичних наративів.

Пропозицію співпраці доцент Маріупольського університету отримав і від колег з Балтійського регіону – доцента Естонської академії оборони і Тартуського університету, фахівця з пропаганди та інформаційних війн Володимира Сазонова та керівника проекту професора Тартуського університету Андрія Макаричева. Сергій Пахоменко став зовнішнім учасником дослідницької команди Університету Тарту (Естонія) для роботи над проектом *Relational approach of strategic history narrative*, підготовка до якого розпочалась до трагічних подій 24 лютого 2022 року. Проект передбачає дослідження стратегічних наративів російської пропаганди в історичній сфері. Для його реалізації свої зусилля об'єднують вчені з Естонії, Литви, Фінляндії, Великої Британії та Польщі. Учасники міжнародної команди визначатимуть канали поширення інформації,

здійснення впливу на внутрішню та зовнішню аудиторії, схему роботи української пропаганди.

Відповідно до принципу єдності науки і практики, розробляючи кафедральну тематику, доцент кафедри історії та археології, керівник археологічних експедицій вишу В'ячеслав Забавін проходив у Словаччині довгострокове робоче стажування за міжнародним конкурсом від Scholarships. В'ячеслав Забавін долучився до дослідження ранньослов'янського середньовічного курганного некрополя. Набутий досвід і засвоєння методів досліджень поселенських і поховальних археологічних об'єктів, набуті навички роботи із сучасним високотехнологічним обладнанням буде використано під час археологічних експедицій Маріупольського університету на теренах України та при підготовці майбутніх істориків, формування у них роботи з археологічними джерелами і музейними фондами. Освітньо-наукова подорож реалізована у межах договору про наукове співробітництво між МДУ та Інститутом археології Словацької Академії наук. Вона сприяє розвитку українсько-словацької наукової співпраці.

У 2023 році міжнародна археологічна експедиція Маріупольського державного університету передбачала дослідження побутових і поховальних пам'яток Великої Моравії епохи раннього середньовіччя. Під керівництвом доцента кафедри історії та археології МДУ В'ячеслава Забавіна у археологічних розкопках взяли участь молоді археологи: магістрантка Ангеліна Іванова, аспірантка Анастасія Моргун, випускники-магістри Віталій Литвиненко та Михайло Сторожев. Протягом липня 2023 р. історики Маріупольського університету разом зі словацькими колегами з Інституту археології та молоддю з Університету імені Адама Міцкевича у Познані (Польща), Університету Костянтина Філософа в Нітрі (Словаччина) займалися вивченням городища та курганного некрополя доби раннього

середньовіччя біля селища Бойна (Топольчанський округ Нітранського краю). Під час наукових досліджень учасники експедиції мали можливість долучитися до пошуків археологічних артефактів, удосконалити свої професійні вміння, засвоїти нові сучасні методи досліджень і набути навичок роботи з сучасним високотехнологічним обладнанням. Крім того, представники університету ознайомилися зі специфікою роботи структурних підрозділів Інституту археології Словацької академії наук: відділенням доісторичної археології, науковою бібліотекою, лабораторією реставрації та консервації, керамологічною майстернею.

Асоційоване членство в Альянсі європейських університетів Transform4Europe дозволяє викладачам Маріупольського державного університету розширювати кордони своєї наукової діяльності. Протягом 2023 року доцентка кафедри прикладної філології Олена Пефтієва проходила наукове стажування у Сілезькому університеті в Катовицях. Разом із польськими колегами освітянка досліджувала міждисциплінарну наукову тему «Прикладна лінгвістика: право та екологія», результатом якої став аналіз професійних матеріалів з екологічного права.

Під час участі у грудні 2023 року у Сілезькому науковому фестивалі у Катовіце (Польща) викладачі Маріупольського університету доцент кафедри політології та міжнародних відносин Сергій Пахоменко і доцентка кафедри романо-германської філології Наталя Мараховська презентували свої лекції. Так, Сергій Пахоменко, який досліджує інформаційні війни, виступив із лекцією про використання історії та історичної пам'яті у політиці двох ворогуючих держав – України та росії.

Наталя Мараховська присвятила свою лекцію-воркшоп розвитку культурної обізнаності та повазі до відмінностей. Разом із викладачкою Маріупольського університету присутні аналізували живопис і

фотографії за допомогою методу повільного занурення. Подібні воркшопи за темою викладачка МДУ вже проводила в цьому році. Вона зустрічалася зі студентською та академічною спільнотою Університету Масарика (Чехія) і Вюрцбурзького університету Юліуса Максиміліана (Німеччина), з учасниками літньої школи для педагогів на Мадейрі (Португалія) та благодійного проекту «Соціально-психологічна підтримка українців в Німеччині».

Освітняни Маріупольського державного університету продовжують знайомити наукову спільноту з результатами власних досліджень та отримувати відзнаки на міжнародних конкурсах. Влітку 2023 року представниці кафедри дошкільної освіти взяли участь у I Чемпіонаті світу з науки у Дубаї. Авторську роботу на інтелектуальних змаганнях презентували професорка Ольга Фунтікова, доцентки Юлія Демидова, Олена Логозинська, Світлана Макаренко, старша викладачка Вікторія Яйленко. За результатами наукового змагання освітянки Маріупольського університету отримали срібну відзнаку. Викладачки презентували світовій спільноті роботу на тему «Кроки Апокаліпсиса в дошкільній освіті Донеччини: 497 днів у вогні війни і навіть більше». У межах дослідження вони опитали більше ніж 400 респондентів з Донеччини, а також розглянули питання розвитку дошкільця рідного регіону в умовах повномасштабного вторгнення та воєнного стану.

Протягом 2023 року завідувачка кафедри публічного управління та адміністрування, професорка Анна Чечель проходила річне стажування у Кембриджській бізнес-школі Сполученого Королівства. У межах освітньої подорожі викладачка представила Маріупольський університет на міждисциплінарній науковій конференції Ukrainian Cambridge. Конференція об'єднала провідних дослідників України, які перебувають у Великій Британії за ініціативами підтримки

українських вчених через повномасштабне вторгнення. Під час дискусій обговорювався широкий спектр тем і результатів досліджень: практики висвітлення історичних подій в мемах, критичний аналіз питань міжнародного права, сучасні практики перекладу, застосування технологій штучного інтелекту до інноваційних підходів створення інклюзивних просторів та розвитку соціального підприємництва, розвиток нано- та біотехнологій заради змін на краще. Анна Чечель представила дослідження *Ukraine: Preconditions and Prospects for Social Entrepreneurship Development* на секції *Forgoing the Future*, модератором якої виступив директор програми підготовки докторів філософії з фінансів в *Cambridge Judge Business School*, професор Андрій Кириленко – виходець з Маріуполя та ініціатор багатьох проектів з підтримки українців у Кембриджському університеті.

У 2023 році Маріупольський державний університет став частиною нового проекту «Жива лабораторія кліматичної справедливості» (SJLL) у межах програми Еразмус+. Екологічний проект ініційований Університетом Палермо (Італія) за фінансової підтримки Європейської комісії. Він має на меті посилити роль закладів вищої освіти у вирішенні проблем сучасності. Так, академічна спільнота двох дружніх країн об'єднає зусилля у боротьбі зі зміною клімату. Серед комплексних завдань проекту: проведення просвітницьких заходів серед громад, впровадження цифрової платформи для наукових обмінів, створення юридичних посібників для екоактивістів. На стартовій зустрічі за проектом Маріупольський університет представили завідувачка кафедри маркетингу та туризму, професорка Анжеліка Балабаниць і аспірантка освітньо-наукової програми «Менеджмент» Валентина Абалмасова, які розповіли міжнародній спільноті про шлях Маріупольського університету, а також поділилися власним баченням

кроків реалізації спільної амбітної ініціативи, які допоможуть у майбутньому вирішити низку соціально-екологічних проблем в Україні.

Доцент кафедри історії та археології МДУ Світлана Арабаджи долучилася до мережі дослідників у Норвегії UKRAINETT, які спрямовують свої наукові пошуки на вивчення історико-соціальних процесів України. В якості запрошеної вченої вона займається науковою діяльністю в Університеті Осло. У 2023 році Світлана Арабаджи стала стипендіаткою програми Європейського Союзу MSCA4Ukraine. Програма, яка носить ім'я відомої у всьому світі науковиці Марії Склодовської-Кюрі, надає гранти українським вченим для проведення дослідницької роботи у країні тимчасового перебування. Стипендія від MSCA4Ukraine дозволить освітянці МДУ продовжити роботу над обраною темою з дослідження грецьких меншин в Україні. У межах теми розглядатимуться міжнародні торговельні мережі портових міст, серед яких Маріуполь, а також аналізуватиметься вплив історичних подій на самоідентифікацію меншини та формування історичних наративів у політично напружені часи.

Стипендіаткою програми імені Марії Склодовської-Кюрі, яка надає підтримку переміщеним до країн ЄС дослідникам з України (MSCA4Ukraine), у 2023 році стала і в.о. завідувача кафедри грецької філології, доцентка Юлія Лабецька. Наразі освітянка МДУ як запрошена вчена займається науковою діяльністю в Кіпрському університеті. Вона досліджує спадщину надазовських греків, а саме пісні, виконані румейською мовою. Науковий проєкт дослідниці МДУ спрямований передусім на документування вже раніше отриманої пісенної спадщини шляхом збору та аналізу текстів традиційних румейських пісень. У перспективі це дозволить зробити їх доступними для широкої аудиторії, зберегти від розпорошення та втрати.

У 2023 році університетом отримано 2 свідоцтва про реєстрацію авторського права:

- Калініна С.П., Ланська С.П., Міщенко С.О., Подунай В.В., Савченко Е.О., Тахтарова К.А. Літературний письмовий твір наукового характеру. «Концептуальні засади глобальних трансформацій в контексті розвитку економіки знань» (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 116207 від 30.01.2023 р., Державна організація «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» Міністерства економіки України);
- Калініна С.П., Ланська С.П., Міщенко С.О., Подунай В.В., Савченко Е.О., Тахтарова К.А. Літературний письмовий твір наукового характеру «Організаційно-економічний концепт впровадження системи безперервного професійного розвитку працівників» (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 116208 від 30.01.2023 р., Державна організація «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» Міністерства економіки України).

За результатами наукових досліджень викладачами університету протягом 2023 р. підготовлено 881 публікацію, у тому числі 865 наукових статей та науково-методичних розробок (у 2022 році – 672 публікацій, у тому числі 635 наукових статей та науково-методичних розробок). Результати досліджень викладачів знайшли втілення у 54 статтях у зарубіжних виданнях, 150 статтях у наукометричних базах (Scopus – 15 наукових статей, Web of Science – 17 наукових статей) (у 2022 році – 64 статті у зарубіжних виданнях, 185 статей у наукометричних базах (Scopus – 31 наукова стаття, Web of Science – 17 наукових статей). Кількість цитувань у виданнях, що входять до наукометричної бази Scopus, за 2023 рік – 10, Web of Science за 2023 рік – 46.

Протягом 2023 року науковцями університету опубліковано 2 монографії, 10 підручників та навчальних посібників (у 2022 році – 4 монографії, 20 підручників та навчальних посібників).

Таблиця 3.2

Публікації викладачів МДУ

Публікації	2019	2020	2021	2022	2023
Опубліковано: монографій, всього одиниць	15	17	9	4	2
Підручників, всього одиниць	2	3	1	4	2
Навчальних посібників, всього одиниць	54	45	60	16	8
Кількість статей у фахових виданнях України (категорії А, Б), всього одиниць	172	129	164	146	144
В іноземних виданнях, всього одиниць	76	86	84	64	54
В наукометричних базах, всього одиниць	195	153	187	186	150

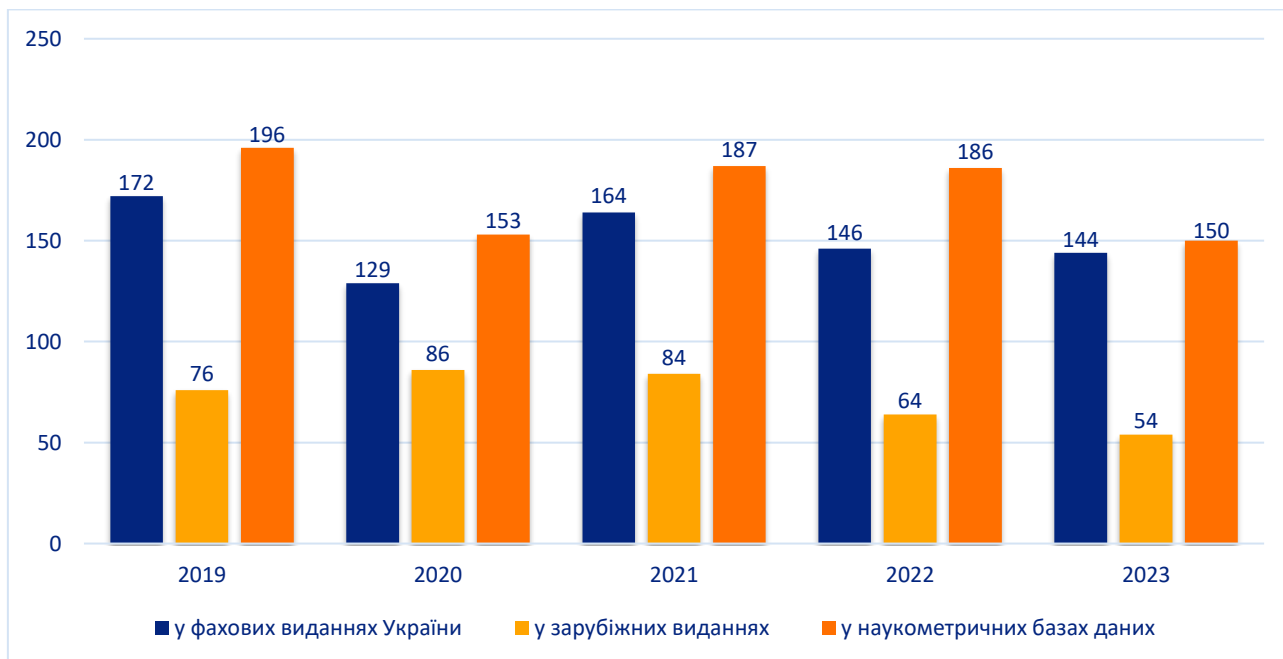

Рис. 3.1. Публікації викладачів МДУ

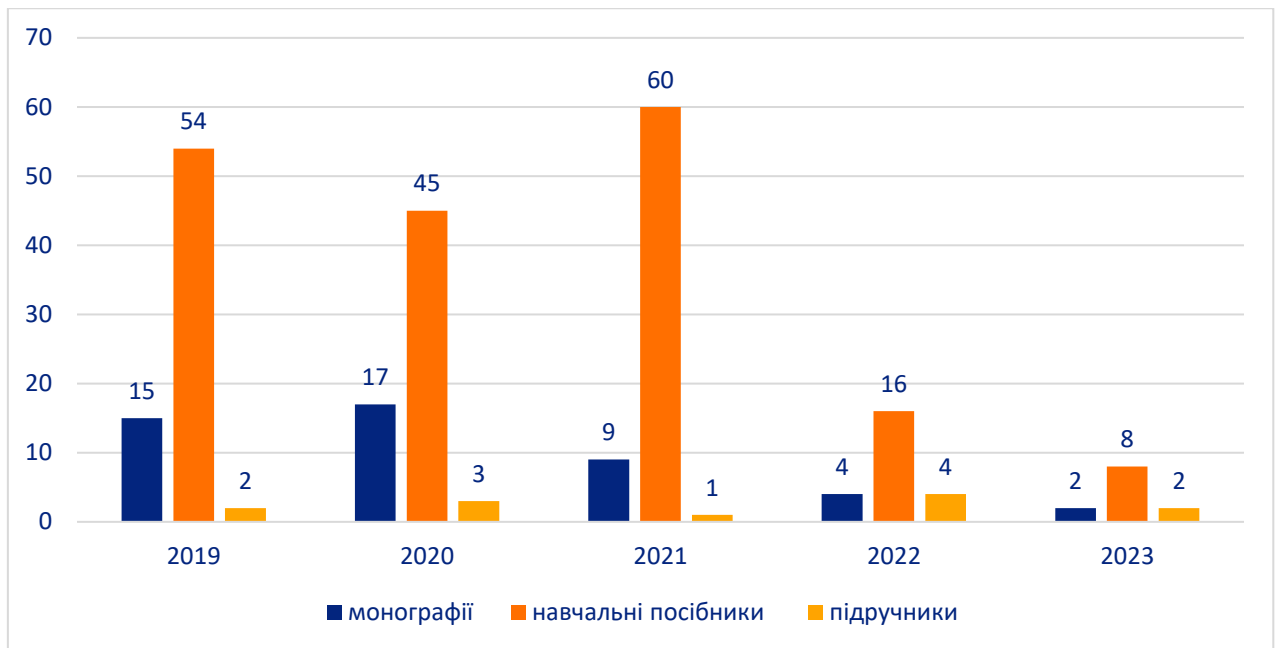

Рис. 3.2. Монографії, навчальні посібники, підручники

Кількість публікацій штатних науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників МДУ у фахових наукових виданнях України категорій «А» і «Б» у 2023 р. склала 144 статті (у 2020 р. – 129 статей), таким чином збільшення становить 10,4%.

В університеті сформовані власні наукові школи, розвиваються нові, прогресивні форми наукового співробітництва, у тому числі й міжнародного, що врешті решт сприяє більш ефективному використанню наукового потенціалу вищої школи. Наукові школи, що успішно діють в МДУ:

- з теорії міждержавного та регіонального співробітництва (рік заснування – 1996 р., керівник наукової школи – професор кафедри політології та міжнародних відносин МДУ, член-кореспондент НАПН України, д.політ.н., професор Балабанов К.В.);
- з дошкільної освіти (рік заснування – 2001 р., керівник наукової школи – завідувач кафедри дошкільної освіти, к.пед.н., професор Щербакова К.Й.);

- з історіографії історії України (рік заснування – 2006 р., керівник наукової школи – завідувач кафедри історії та археології, д.і.н., професор Романцов В.М.);
- з проблем інформаційної політики та соціального інжинірингу (рік заснування – 2009 р., керівник наукової школи – д.філол.н., професор Почепцов Г.Г.);
- з фундаментальних досліджень у сфері глобальних та регіональних інтеграційних процесів (рік заснування – 2012 р., керівник наукової школи – перший проректор МДУ, д.е.н., професор Булатова О.В.).

Наукові дослідження викладачів університету проходять апробацію під час їх участі у різноманітних науково-практичних конференціях. У 2023 році у Маріупольському державному університеті проведено понад 30 науково-комунікативних заходів, передбачених Планами проведення міжнародних, всеукраїнських, регіональних, університетських науково-практичних конференцій, семінарів, форумів, круглих столів з проблем вищої освіти і науки та здобувачів вищої освіти і молодих учених (наказ МДУ від 31.01.2023 № 9): міжнародних науково-практичних конференцій – 8, всеукраїнських науково-практичних конференцій – 6; 17 наукових семінарів та круглих столів, у т. ч. щорічна підсумкова конференція викладачів (XXV підсумкова науково-практична конференція викладачів «Актуальні проблеми науки та освіти») та студентів (Декада студентської науки-2023).

В університеті продовжується випуск наукових видань, зокрема:

— Вісник Маріупольського державного університету за серіями:

Філологія (фахове видання (категорія Б), включено до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus International»);

Філософія, культурологія, соціологія (фахове видання в галузі культурології (категорія Б), включено до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus International»);

Право (фахове видання з юридичних наук (категорія Б); включено до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus International»);

Історія. Політологія (фахове видання в галузі політичних та історичних наук (категорія Б); включено до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus International»);

Економіка (фахове видання з економічних наук (категорія Б); включено до міжнародних наукометричних баз даних «Index Copernicus International», RePEc);

Усі серії Вісника Маріупольського державного університету включені до Каталогу періодичних видань Ulrich's Periodicals Directory американського видавництва Bowker. Каталог є найбільшою базою даних, що описує світовий потік серіальних (періодичних і продовжуваних) видань по всіх тематичних напрямках життєдіяльності. Усі серії Вісника індексуються в пошуковій системі Google Академія. Створено Бібліометричні профілі всіх серій Вісника МДУ.

Також всі серії Вісника МДУ доступні в повному тексті на сайті Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Для цього готуються і передаються електронні копії видань.

Таблиця 3.4.

**Динаміка зміни даних наукових профілів серій «Вісника
Маріупольського державного університету» за версією Google
Академія (Google Scholar)**

Рік	2019		2020		2021		2022		2023	
	Кільк. цитувань	Індекс Хірша	Кільк. цитувань	Індекс Хірша	Кільк. цитувань	Індекс Хірша	Кільк. цитувань	Індекс Хірша	Кільк. цитувань	Індекс Хірша
Серія «Вісника МДУ»										
Економіка	128	7	386	8	568	9	656	11	715	11
Право	102	6	369	7	575	9	662	10	789	10
Історія. Політологія	28	4	257	4	378	5	465	5	552	6
Філологія	34	4	144	4	218	5	283	6	369	7
Філософія Культурологія Соціологія	50	3	180	5	254	5	330	6	423	7

Таблиця 3.5.

**Дані наукових профілів серій «Вісника Маріупольського державного
університету» за версією Google Академія (Google Scholar)**

(дані на 29.12.2023)

Назви серій	Кількість цитувань	Індекс Хірша
Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка	715	11
Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право	789	10
Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія	552	6
Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філологія	369	7
Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія. Культурологія. Соціологія	423	7

Оприлюднення результатів наукової та навчально-методичної роботи викладачів університету через друковані видання залишається таким же пріоритетним, як і забезпечення доступу до них через електронні джерела.

Таблиця 3.6.

**Динаміка рейтингу серій
«Вісника Маріупольського державного університету»
в Index Copernicus за 2015-2022 рр.**

Рік	Серії «Вісника Маріупольського державного університету»				
	Філологія	Філософія культурологія соціологія	Економіка	Історія Політологія	Право
2022	83,19	69,19	72,38	62,44	62,10
2021	82,18	71,86	80,61	68,80	*
2020	84,52	74,80	82,52	67,95	76,74
2019	88,75	79,63	83,68	77,85	77,28
2018	73,78	69,85	68,76	65,12	64,06
2017	70,80	65,84	68,96	69,18	57,93
2016	58,77	56,33	57,05	49,87	46,07
2015	37,91	40,29	43,16	39,82	36,53

*у зв'язку із форс-мажорними обставинами збірку було опубліковано у 2023 році

Всебічна підтримка організації видавничої діяльності забезпечує оприлюднення і популяризацію результатів наукової та навчально-методичної роботи професорсько-викладацького складу МДУ. Вхідження наукових видань МДУ до міжнародних наукометричних баз даних свідчить про їх відповідність високим міжнародним вимогам, забезпечує подальшу інтеграцію вітчизняної науки до світової, відповідно підвищує ступінь міжнародного визнання університету в різних сферах діяльності.

Широке залучення викладачів до видавничої діяльності, а обдарованої молоді до науково-дослідної роботи, розробки актуальних проектів, проведення наукових експериментів сприяє виявленню, розвитку і використанню творчого потенціалу для розв'язання проблемних завдань науки, розробці перспективних напрямів наукових досліджень.

У 2023 році Маріупольський державний університет продовжував співпрацю з науковими установами НАН України та відповідними галузевими академіями наук України: Інститутом історії України НАН України, Інститутом археології НАН України, Інститутом соціології НАН України, Інститутом вищої освіти НАПН України, Інститутом педагогіки НАПН України, Інститут проблем виховання НАПН України, Інститутом психології ім. Г.С. Костюка НАПН України тощо. МДУ та наукові установи відповідно до укладених договорів про наукову співпрацю продовжують проведення спільних досліджень актуальних проблем розвитку університетської освіти та якості професійної підготовки фахівців; беруть участь у рецензуванні дисертацій та авторефератів дисертацій на здобуття наукових ступенів; здійснюють обмін науковою інформацією, беруть участь у науково-практичних конференціях, наукових форумах, круглих столах, реалізації спільних міжнародних наукових і видавничих проєктів.

Кафедри університету підтримують наукові зв'язки як з вітчизняними, так і зарубіжними науковими державними, громадськими установами, організаціями та ЗВО, серед яких:

— вітчизняні:

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський національний лінгвістичний університет, Київський національний університет імені Бориса Грінченка, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Державний торговельно-економічний університет, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Національний авіаційний університет (м. Київ), Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Державна установа «Національний інститут стратегічних

досліджень», Національний університет «Запорізька політехніка», Запорізький національний університет, Ужгородський національний університет, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Старобільськ), Національний університет «Острозька академія», Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Одеський національний політехнічний університет, Західноукраїнський національний університет, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (м. Кривий Ріг), Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля (м. Северодонецьк), Донецький національний університет імені Василя Стуса (м. Вінниця), Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського, Херсонський державний університет, Житомирський державний університет імені Івана Франка, Могилянська школа журналістики, Львівський національний університет імені Івана Франка, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Донбаський державний педагогічний університет, Харківська державна академія фізичної культури, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Донецький державний технічний університет (м. Покровськ), Бердянський державний педагогічний університет, Приазовський державний технічний університет, Український католицький університет, Сумський державний університет, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, Міжнародний економіко-гуманітарний

університет імені академіка Степана Дем'янчука, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Черкаський державний технологічний університет, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, Асоціація українських германістів, м. Львів, Українська асоціація туристичних агентств тощо.

— зарубіжні:

Інститут археології Словацької Академії Наук, Університет Осло (Норвегія), Оттавський університет (Канада); Національна рада з досліджень Італії, Італійський інститут культури, Університет Рома 1 «Ла Сапієнца», Університет Рома 2 «Тор Вергата», Університет Рома 3, Університет Мессіни (Італія), Класичний лицей «Мауроліко» (м. Мессіна); Афінський національний університет імені Каподистрії, Салонікський університет імені Аристотеля, Університет Демокрита у Фракії, Янінський університет, Університет Західної Македонії (Грецька Республіка), Відкритий університет Кіпру; Державний університет масової комунікації Вірджинії (США), Університет м. Свонсі (Уельс, Велика Британія), Інститут славістики Польської академії наук, Познанський економічний університет (Польща), Університет ім. Марії Кюрі-Складовської в Любліні (Польща), Варшавський університет (Польща), Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Польща), Вроцлавський університет (Польща), Сілезійський університет (Польща), Природничо-гуманітарний університет у Седльце (Польща); Університет Пардубіце (Чехія), Масаріковський університет у Брно (Чехія), Інститут археології Словацької академії наук, Господарська академія імені Д.А. Ценова (м. Свіштоф, Болгарія), Софійський університет «Св. Климента Охридського» (Болгарія), Бізнес-школа «Туріба» (Латвія), Балтійська міжнародна академія (Латвія), Вільнюський університет (Литва), Тбіліський державний університет ім. Іване Джавахішвілі (Грузія), Кагульський державний

університет ім. Богдана Петричейку Хашдеу (Молдова), Комратський державний університет (Молдова), Університет Ліннея (Кальмар, Швеція), Університет БатСпа (Велика Британія), Мережа з журналістської етики (Велика Британія), Інститут мистецтвознавства, дизайну і технології Дан Лері (Ірландія), Світова університетська служба – OsterreichischesKomiteeVerein (Австрія), Європейська асоціація підготовки журналістів (Нідерланди) тощо;

Фонд Конрада Аденауера, Фонд Фрідріха Науманна «За свободу» (ФРН), Міжнародний благодійний фонд Королівства Нідерландів, Фонд розвитку ЗМІ Посольства США, Фонд «Анастасіос Г. Левендіс» (Кіпр), Центр грецької мови Міністерства освіти і релігії Греції, Школа новогрецької мови (о. Калімнос, Греція); Німецька служба академічних обмінів (DAAD) (представництво в м. Київ), Гете-Інститут (представництво в м. Київ), Посольство Італійської Республіки в Україні.

У 2023 році Маріупольський державний університет долучився до пілотного циклу програми «Лідери трансформації університетів задля відродження України» (LUTUR), який забезпечують Британська Рада в Україні у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Фондом Президента України з підтримки освіти, науки та спорту. У пілотному циклі беруть участь команди від шести провідних закладів освіти України. Окрім Маріупольського державного університету до програми долучилися представники Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Національного університету «Львівська Політехніка», Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», Запорізького національного університету. LUTUR спрямована на залучення нового покоління лідерів вищої освіти та посилення інституційної спроможності університетів України, які демонструють здатність до розвитку та позитивних змін. До команди від МДУ

увійшли перший проректор Олена Булатова, проректор з науково-педагогічної роботи Тетяна Марена, декан психолого-педагогічного факультету Леніна Задорожна-Княгницька, завідувач кафедри інформаційної діяльності В'ячеслав Кудлай, професор кафедри маркетингу та туризму Андрій Стойка. Під час участі у модулях проекту освітяни підіймали теми призначення та соціальної ролі університетів у післявоєнний час, викликів і тенденцій в освіті, впливу вищої школи на розвиток регіону та громади, розглядали програми професійного зростання персоналу, стратегію академічного просування у британському закладі та дізнавалися, як саме лідерство у вищій освіті здатне впливати на продуктивність університетської спільноти.

Протягом звітної періоду науковці Маріупольського державного університету продовжили активну співпрацю з міжнародними партнерами у рамках реалізації проєктів і програм Європейського Союзу Еразмус+ та інших міжнародних проєктів. Завдяки цьому викладачі та студенти подорожують країнами Європи, набуваючи культурний та освітньо-науковий досвід.

Так, влітку 2023 року Маріупольський університет став частиною команди з реалізації проєкту «Digital University – Open Ukrainian Initiative» («Цифровий університет – відкрита українська ініціатива»). За результатами спеціального конкурсу 2023 року проєкт DigiUni був відібраний для фінансування Програмою Європейського Союзу Еразмус+. У жовтні 2023 р. відбулась його презентація для академічної спільноти України. Представником від МДУ стала проректор з науково-педагогічної роботи Маріупольського університету Тетяна Марена, яка взяла участь у його презентації. Команда проєкту об'єднує міжнародне партнерство Університетів та організацій із Франції, Німеччини, Іспанії, Чехії та Польщі, 10 українських університетів разом із Міністерством освіти і науки України, Міністерством цифрової

трансформації України, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та Українською асоціацією ІТ-професіоналів.

У межах програми міжнародної мобільності Еразмус+ у 2023 р. викладачі і студенти університету взяли участь у тренінговому курсі «Природа як класна кімната: розвиток навичок та впевненості за допомогою експериментального навчання». Співорганізатором проекту виступила громадська організація «Культурно-освітня платформа «Сенс», до якої входять студенти, викладачі і випускники МДУ на чолі з доценткою кафедри історії та археології Світланою Арабаджи. До міста Діліжан (Республіка Вірменія) вирушили старша викладачка кафедри раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища Ірина Петрик і студентка ІІ курсу спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Анастасія Садовнікова. Тренінговий курс об'єднав молодь з України, Вірменії, Грузії, Греції, Португалії, Іспанії, Північної Македонії, Молдови та Нідерландів. Протягом тижня учасники дізнавалися принципи і практики навчання на відкритому повітрі, опановували навички для проектування та реалізації ефективних освітніх програм. Завдяки участі представниці університету розпочали розробку власного проекту, націленого на популяризацію фізичного та психічного здоров'я здобувачів освіти.

У листопаді 2023 року МДУ увійшов до складу учасників ще одного міжнародного проекту за програмою Erasmus+ «Відкрита наука для системи вищої освіти України», яким передбачено сприяння зростанню знанневої економіки України для післявоєнного відновлення шляхом реформування системи вищої освіти та надання пріоритету відкритій науці на різних рівнях, від національного до індивідуального. Команда учасників проекту «Відкрита наука для системи вищої освіти України» це асоціація університетів та організацій із Словенії, Бельгії,

Нідерландів, Міністерства освіти, науки та спорту Словенії, Нідерландської організації наукових досліджень, 5 українських університетів разом із Міністерством освіти і науки України, Національним фондом досліджень України.

Проект спрямований на сприяння національній реформі у сфері відкритої науки для модернізації системи вищої освіти та євроінтеграції шляхом підтримки змін до законодавства на основі організованого національного консенсусу; впровадження існуючих передових підходів та розроблення рекомендацій і механізмів для реформування оцінювання наукової діяльності для пріоритезації відкритої науки на національному рівні під час державної атестації ЗВО та оцінювання наукових проектів; сприяння інституційній реформі у сфері відкритої науки та вдосконалення оцінювання науки у ЗВО шляхом розроблення та пілотування відповідного інструментарію.

У 2023 році з метою впровадження ідей та практик Відкритої науки в Україні задля покращення якості освітніх послуг Маріупольський державний університет долучився до співпраці з проектом «Open Practices, Transparency and Integrity for Modern Academia» (OPTIMA, «Відкриті практики, прозорість та доброчесність для сучасної вищої школи») за програмою Erasmus+ KA2 у партнерстві з університетами України, Литви, Австрії, Польщі, Франції, Бельгії, Нідерландів, Болгарії. У рамках реалізації цього проекту та з метою розробки комплексів науково-практичних рекомендацій щодо соціо-гуманітарного і організаційно-економічного забезпечення поствоєнної розбудови України, протягом 2023 року в університеті було організовано та проведено 3 міжнародні науково-практичні конференції: «Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях» (26-27 жовтня 2023 р.); «Феномен культури постглобалізму – контекст військових

конфліктів» (22 листопада 2023 р.); «Проблеми і перспективи поствоєнної розбудови України» (7-8 грудня 2023 р.).

У цілому, у процесі організації наукової діяльності робота науково-педагогічних працівників університету була спрямована на подальшу інтеграцію освіти і науки, посилення впливу науки на вирішення завдань освіти і виховання, збереження і зміцнення визначального характеру науки в розвитку суспільства, культури, економіки. Загалом активний курс університету на інтеграцію в європейський освітній та культурний простір має на меті подальшу оптимізацію навчання та викладання, розкриття нових можливостей для студентів та професорсько-викладацького складу університету. Розвиток науково-дослідної роботи в МДУ у наступному році доцільно продовжити за наступними напрямками:

1. Розвиток фундаментальних і прикладних досліджень переважно за державними та регіональними науковими пріоритетами і програмами, постійне зростання якості результатів НДР та збільшення результатів світового рівня, стимулювання досягнення високих результатів та здобутків у НДР, відкритість, прозорість та колегіальність прийняття рішень щодо НДР, безперервна інтеграція наукових результатів в освітній процес та гармонізація наукової, навчальної та методичної роботи.

2. Всебічна підтримка ініціативи викладачів і науковців у виконанні НДР за пріоритетними напрямками, надання переваг у розвитку організаційним науковим формам у вигляді наукових шкіл та наукових центрів.

3. Постійна підтримка талановитої молоді з числа здобувачів вищої освіти та молодих учених, взаємна відповідальність усіх керівників, викладачів та науковців за досягнення вагомих наукових результатів та наукового іміджу університету.

4. Сприяння модернізації наукової інформаційної бази, матеріально-технічної, наукової та лабораторної бази, максимальна підтримка інноваційної діяльності, регулярна популяризація та маркетинг власних наукових здобутків та результатів, а також активізація патентно-ліцензійної роботи та забезпечення підтримки діючих охоронних документів (патентів на винахід та корисну модель).

5. Сприяння співпраці з науковими установами, іншими ЗВО та органами державної і місцевої влади, а також розширення міжнародних наукових зв'язків та активізація участі у міжнародних наукових проєктах.

6. Пошук грантів на підтримку та проведення науково-дослідних робіт, наукових проєктів, наукових і освітніх стажувань та стипендій.

7. Спрямування додаткових зусиль на підготовку фахівців вищої кваліфікації.

8. Активізація участі представників університету в конкурсах науково-технічних розробок, які оголошуються Міністерством освіти і науки України та іншими установами і відомствами.

3.2. Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти

Науково-дослідна робота є важливим напрямом підготовки студентів у Маріупольському державному університеті.

Залучення студентів до науково-дослідної роботи відбувається поетапно:

1. заохочення до науково-дослідної діяльності, актуалізація мотивів дослідницької діяльності, створення ситуацій, що сприяють розвитку в них пізнавального, науково-дослідного інтересу, формування потреби у дослідній діяльності;

2. ознайомлення з основами науково-дослідної діяльності шляхом проведення індивідуальних консультацій, лекцій; підготовка рефератів, наукових повідомлень; проведення диспутів, діалогів, співбесід; включення студентів у пізнавальну дослідницьку діяльність на семінарських та практичних заняттях; участь у роботі наукових гуртків, проблемних груп, інших формах науково-дослідної роботи;

3. спонування студентів до аналізу й оцінки результатів власної науково-дослідної діяльності, її презентації та апробації під час проведення науково-комунікативних заходів різного рівня.

З метою всебічного сприяння науково-дослідній роботі, винахідницькій та творчій діяльності здобувачів вищої освіти та молодих вчених у МДУ функціонує Рада молодих вчених. Її робота здійснюється за основними напрямками відповідно до Положення про Раду молодих вчених МДУ, що введене в дію наказом МДУ № 116 від 04.10.2022. Діяльність Ради молодих вчених МДУ спрямована на розвиток наукової, інноваційної, винахідницької та іншої творчої діяльності молодих вчених, підвищення їх професійного зростання; здійснення представництва, захисту прав та інтересів молодих вчених, виховання майбутніх наукових і науково-педагогічних кадрів; створення сприятливого клімату в МДУ для розвитку інтелектуального потенціалу молодих вчених.

У вересні 2023 року склад Ради молодих вчених МДУ було оновлено (протокол № 1 Ради молодих вчених МДУ від 27.09.2023 р.), новий склад представлений на сторінці Ради на сайті МДУ: <https://mu.edu.ua/uk/rada-molodih-vchenih-mdu>.

Діяльність Ради молодих вчених у 2023 році була представлена наступними напрямками:

1. Підготовка та проведення I етапу Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт з галузей знань та спеціальностей (листопад-грудень 2023 р.);

2. Участь у підготовці збірки XXV підсумкової науково-практичної конференції викладачів «Актуальні проблеми науки та освіти» (10.02.2023 р.);

3. Підготовка та проведення на факультетах щорічної Декади студентської науки (13-24 березня 2023 р.);

4. Проведення конкурсу «Кращий молодий науковець МДУ – 2023», за результатами якого були визначені переможці:

– Мартинюк Ганна Вадимівна, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри системного аналізу та інформаційних технологій – 1 місце;

– Стадник Альона Георгіївна, кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри філософії та соціології – 2 місце;

– Демідко Ольга Олександрівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології – 3 місце.

5. Проведення конкурсу «Краще студентське наукове товариство», за результатами якого були визначені переможці:

– СНТ «Культурологічні студії» (керівник – доцент Демідко О. О.) – 1 місце;

– СНТ «Контент» (керівник – доцент Кудлай В. О.) – 2 місце;

– СНТ «Наукове товариство українознавчих студій» (керівник – доцент Євмененко О. В.) – 3 місце.

6. Проведення IV Форуму молодих науковців (18.05.2023);

7. Участь у проєкті Ради молодих вчених при МОН України «Книга «Ради молодих вчених України: 2022. Незламні!»;

8. Співорганізатор XIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених і студентів «Глухівські наукові читання – 2023. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук» (06–08.12.2023);

9. Участь у заходах, організованих Радою молодих вчених при Донецькій облдержадміністрації, Радою молодих вчених при МОН, Офісом підтримки вченого: онлайн зустріч з представниками Стипендіальної Програми імені Лейна Кірккланда, яка була організована Радою молодих учених при Міністерстві освіти і науки України в рамках проекту Офіс підтримки вченого (31.01.2023); засідання Співки Рад молодих вчених (14.03.2023); комунікаційний захід «День науки в Україні», організований Національним фондом досліджень України за інформаційної підтримки Міністерства освіти і науки України, науково-популярного журналу «Куншт» та проекту «Наука в небезпеці» (19.05.2023); Регіональна зустріч Рад молодих вчених Донецької області, на якій були присутні представники Ради молодих вчених при МОН України (12.07.2023); IV Всеукраїнський Форум Рад молодих вчених, який проходив за ініціативи Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки України (19.10.2023); публічне відкриття цифрової платформи «Українська наукова діаспора» (27.10.2023); форум «НЕЗЛАМНА МОЛОДЬ НЕСКОРЕНОЇ КРАЇНИ», який було організовано за ініціативи громадської спілки «Всеукраїнська фундація «Шлях нескорених» (15.10.2023); I онлайн-школі «Цифрові технології в наукових дослідженнях», організована за ініціативи Офісу підтримки вченого (01.11.2023 – 13.12.2023).

Рада молодих вчених МДУ отримала Подяку Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки України за незламність та активну громадську позицію (затверджено рішенням РМУ при МОН протокол № 33 від 09.08.2023).

У актуальному стані підтримуються інформаційні ресурси Ради молодих вчених МДУ:

1. Сторінка у Facebook: <https://www.facebook.com/pg/radamvmdu>;

2. Сторінка на сайті Маріупольського державного університету:
<https://mu.edu.ua/uk/rada-molodih-vchenih-mdu>;
3. Здійснюється комунікація електронною поштою:
radamv@mu.edu.ua.

У Маріупольському державному університеті створено розвинуту систему студентських наукових об'єднань, основним завданням яких є створення умов для розкриття наукового та творчого потенціалу студентів. У 2023 році в університеті працювало 20 студентських наукових товариств (СНТ), дискусійно-інтелектуальних клубів, лабораторій тощо, у роботі яких активно брали участь 603 студенти. Діяльність СНТ сприяє оволодінню спеціальністю, розширенню теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутніх спеціалістів, ознайомленню студентів зі станом розроблення наукових проблем у галузях науки, техніки, культури, формуванню здібностей застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, прищепленню студентам навичок ведення наукових дискусій тощо.

Студенти МДУ є активними учасниками наукових заходів: виступають з доповідями на наукових конференціях, публікують наукові статті, беруть участь в міжнародних та всеукраїнських студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт. У 2023 році 4 студенти стали переможцями міжнародних і всеукраїнських конкурсів. За підсумками всеукраїнської олімпіади 3 студенти посіли призові місця. Загалом 7 студентів є переможцями студентських змагань міжнародного і всеукраїнського рівнів.

Згідно з наказами Міністерства освіти і науки України щороку в МДУ проводяться Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей. Студенти МДУ взяли участь у першому турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей, який проводився в МДУ відповідно до

наказу МОН від 30.10.2023 р. № 3/6194-23 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2023 – 2024 навчальному році». Відповідно до цього ж наказу проведення II туру Конкурсу скасовано.

У січні 2023 року на базі МДУ проходив I тур Конкурсу студентських наукових досліджень, де студенти кафедри історії та археології посіли наступні місця:

Малишев В.О. - I місце

Іванова А.П. - II місце

Кашина І.А. - III місце

Також у січні проходив I етап Всеукраїнського конкурсу на кращу наукову роботу та реферативне дослідження за напрямком «Переклад», на якому студент кафедри романо-германської філології Рашевський С.О. посів 1 місце.

16.03.2023 року студенти кафедри системного аналізу та інформаційних технологій брали участь у Хакатоні «SHEBUILDS UKRAINE» (реферативні дослідження з галузі науки «Природничі науки: Інформатика та кібернетика»), м. Торонто (Канада) (онлайн). Ірина Кас'яненко, Софія Куплевацька та Анастасія Жабінська посіли 4 місце.

28.04.2023 року на базі Харківського національного університету радіоелектроніки проводилася Всеукраїнська студентська олімпіада «Соціоінжиніринг: шляхи та механізми захисту», в якій активно брали участь студенти кафедри системного аналізу та інформаційних технологій та посіли III місце в особистому заліку:

– Сидоренко Артем – студент спеціальності «Кібербезпека»;

– Димченко Рувим – студент спеціальності «Системний аналіз»;

– Жабінська Анастасія – студентка спеціальності «Системний аналіз».

У травні 2023 року у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського проводився Міжнародний конкурс студентських наукових робіт у галузі 035 Філологія, переможцем якого стала Силенко Еліна – диплом 3 ступеня.

26 жовтня 2023 року на базі Київського національного університету технологій та дизайну за підтримки Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» проводився Міжнародний конкурс наукових робіт здобувачів вищої освіти, де Сорокіна Анастасія була нагороджена дипломом I ступеня.

26 жовтня 2023 року у Маріупольському державному університеті проходила I Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Студії з інформаційної науки, соціальних комунікацій та філології в сучасному світі». У першому турі місяця розподілились наступним чином:

Горб Євген – I місце

Агаєва Владислава – I місце

Петкевич Сергій – I місце

Попова Аліна – I місце

Петрова Софія – I місце

Головко Вікторія – I місце

Кучма Анастасія – I місце

Кострюліна Поліна – II місце

Холод Дмитро – II місце

Хлань Анна – II місце

Кладітін Максим – II місце

Фролкіна Світлана – II місце

Нікіфорова Єлизавета – II місце

Шумакова Інна – II місце

Левченко Яна – III місце

Андибор Анастасія – III місце
Калітенко Кристина – III місце
Акобій Дмитро – III місце
Камка Віталій – III місце
Кондратьєв Володимир – III місце
Безугла Анастасія – III місце
Сторонкіна Римма – III місце

Переможцями міжнародного конкурсу студентських наукових робіт з економіки, що проводився у листопаді 2023 року на базі Комратського державного університету, стали студенти спеціальності «Економіка» Дмитрієв В. Є. та Лебедева К. С., які отримали дипломи 1 ступеня.

У листопаді 2023 року на базі МДУ було проведено I етап XXI Міжнародного конкурсу української мови імені Петра Яцика, де студенти кафедри української філології посіли призові місця:

Копицик Володимир – I місце;
Шут Анна – II місце;
Сторонкіна Римма – III місце.

Також на базі МДУ проведено I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Переможцями стали:

Кучма Анастасія – I місце;
Головко Вікторія – II місце;
Шут Анна – III місце;

Студентка кафедри менеджменту та фінансів Лаврентьєва В. О. брала участь у туристичному зльоті, де отримала перемогу та Диплом «Знавець вітчизняного туризму». Також вона брала участь у Всеукраїнському конкурсі творчих робіт серед молоді, де отримала заохочувальні призи та навчальні матеріали.

17 листопада 2023 р. у Маріупольському державному університеті проходила Міжнародна науково-практична конференція «Мови і

літератури у крос-культурній перспективі» (16-17 листопада 2023 р.), де студенти кафедри прикладної філології та кафедри грецької філології посіли такі місця:

Волошина Дар'я – I місце

Ходарева Владислава – I місце

Добровольська Анастасія – I місце

Карцелюба У. – II місце.

У грудні 2023 року на базі МДУ проводився I тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 034 Культурологія, де місця між студентами за напрямками розподілилися наступним чином:

Історія української культури переможцями стали:

Матюк Ганна Русланівна – 1 місце

Шустенко Софія - 2 місце

Шарун Катерина Сергіївна – 3 місце

Історія світової культури

Осетрова Вікторія Олександрівна – 1 місце;

Лямцева Анастасія Анатоліївна – 2 місце;

Назарко Тат'яна Олегівна – 3 місце.

Загальні роботи до спеціальності культурологія

Оболенкова Альона Вікторівна – 1 місце;

Тирикїна Ольга Андріївна – 2 місце;

Савенко Надія Віталіївна – 3 місце.

29 грудня 2023 року у Маріупольському державному університеті було проведено I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, де студенти посіли такі місця:

З галузі знань «Інформаційна, бібліотечна справа»

Горб Євген – 1 місце;

Попова Аліна – 2 місце.

З галузі знань «Документаційне забезпечення управління»

Дубов Максим – 1 місце;

Левченко Яна – 2 місце;

Агаєва Владислава – 3 місце.

З галузі знань «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Савченко Вікторія – 1 місце;

Петкевич Сергій – 2 місце;

Андибор Анастасія – 3 місце.

Щорічно у Маріупольському державному університеті проводиться Декада студентської науки. Цього року під час Декади у 27 наукових секціях 356 студентів представили 327 доповідей. В рамках Декади студентської науки проводилися засідання круглих столів, літературні вітальні, засідання студентських наукових клубів і товариств, тренінги та інші заходи, спрямовані на залучення студентської молоді до наукової творчості.

За результатами участі у науково-комунікативних заходах за 2023 рік опубліковано 608 статей та тез наукових доповідей студентів.

Робота з обдарованою молоддю здійснюється на плановій та систематичній основі. Так, у січні-лютому 2023 року в рамках проведення I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук науковці МДУ кандидати філологічних наук, доценти Мельничук Ірина, Євмененко Олена, Коновалова Марія, Бодик Остап, Пефтєва Олена, кандидати історичних наук, доценти Забавін В'ячеслав, Коробка Вадим, доктор історичних наук, професор Романцов Володимир, старший викладач Стьопін Максим здійснювали рецензування та оцінювання учнівських робіт, будучи у складі журі Конкурсу за секціями з української мови, англійської мови, літературної творчості, української літератури, фольклористики, історії України.

У квітні 2023 року ректор Маріупольського державного університету, професор Микола Трофименко підписав меморандум про співпрацю з директоркою Київської Малої академії наук Іриною Поліщук. Діяльність КМАН націлена на популяризацію дослідницької роботи серед молоді та плекання інноваційної нації. Організація проводить наукові заходи та конкурси, створює можливості для саморозвитку у різних освітніх сферах, організовує навчальні курси для студентів і школярів. Після підписання меморандуму Маріупольський університет та Київська Мала академія наук розпочнуть розробку та впровадження інноваційних ідей задля розвитку науки, позашкільної освіти і вищої освіти України. Партнерські відносини передбачають проведення спільних проєктів, конференцій, заходів. У межах співпраці МДУ впровадить інформаційні технології, хмарні середовища і гуманітарні студії у власний освітній процес і продовжить модернізацію методів дистанційного навчання. Також у майбутньому планується використання Лабораторії комплексних технологій освітніх порталів (Intela) з використання штучного інтелекту та системи Blockchain.

У рамках співпраці з Маріупольським центром професійного розвитку педагогічних працівників Маріупольської міської ради Донецької області у травні 2023 року науковці університету взяли участь у Міжрегіональному науково-практичному форумі «Освіта Маріуполя в умовах воєнного стану: виклики, рішення, реалізація», під час якого презентували досвід МДУ у напрямі розвитку потенціалу здобувачів вищої освіти, роботи із обдарованою молоддю.

Перспективи розвитку науково-дослідної роботи та інноваційної діяльності Ради молодих вчених МДУ на 2024 р.:

— розвиток інноваційної діяльності молодих вчених МДУ;

- залучення здобувачів вищої освіти до участі у науково-дослідній діяльності;
- активізація участі молодих вчених та здобувачів вищої освіти у міжнародних проєктах на базі МДУ та його партнерів;
- продовження плідної співпраці з Радою молодих вчених при Донецькій облдержадміністрації, Радою молодих вчених при МОН, Офісом підтримки вченого, участь молодих вчених та здобувачів вищої освіти у спільних заходах та проєктах;
- розвиток співпраці з іншими об'єднаннями молодих вчених (регіонального та всеукраїнського рівня);
- залучення молодих вчених та здобувачів вищої освіти до вирішення проблем, пов'язаних з переміщенням університету та тимчасовою окупацією Маріуполя;
- участь в організації та проведенні міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій, круглих столів та інших науково-комунікаційних заходів у МДУ, залучення до цих заходів молодих учених та здобувачів вищої освіти;
- проведення конкурсів «Кращий молодий вчений МДУ» та «Краще студентське наукове товариство»;
- організація та проведення I етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань та спеціальностей;
- організація та проведення щорічних наукових заходів – «Декада студентської науки 2024» та V Форум молодих науковців МДУ.

3.3. Розвиток наукової бібліотеки МДУ

У звітному році діяльність наукової бібліотеки МДУ була спрямована на відновлення роботи у дистанційному режимі,

відновлення віртуального інформаційно-освітнього середовища бібліотеки (зокрема, доступу до АБІС, міжнародних баз даних, таких як Scopus, Web of Science, ELibraryUSA), задоволення інформаційних потреб користувачів, сприяння інтеграції науки університету до світової наукової комунікації.

Основними завданнями було визнано:

- організація роботи працівників у дистанційному режимі з метою створення власних та використання зовнішніх електронних інформаційних ресурсів;
- розвиток власних електронних інформаційних ресурсів;
- забезпечення доступу користувачів бібліотеки до вітчизняних, світових освітньо-наукових інформаційних ресурсів;
- пропаганда принципів академічної доброчесності й виховання інформаційної культури у студентської молоді;
- участь у реалізації міжнародного проекту «Вікно в Америку» («Window on America Mariupol»).

Бібліотечний фонд бібліотеки складається з документного та електронного фондів навчальних та наукових видань. Документний фонд наукової бібліотеки МДУ, що знаходився у м. Маріуполь, з початком війни був повністю втрачений. На 01.01.2024 загальний бібліотечний фонд бібліотеки МДУ (м. Київ), який сформовано в умовах тимчасового переміщення, налічує 4228 примірників.

Наявний фонд наукової бібліотеки формують:

- книги – 211;
- періодичні видання – 110;
- неопубліковані матеріали – 17;
- публікації, розміщені в інституційному репозитарії – 3900.

За цільовим призначенням фонд бібліотеки нараховує: наукової літератури – 3933 примірники, навчальної літератури – 295 примірники. З них виданих державною мовою – 3452 примірники, іноземними мовами – 776 примірників.

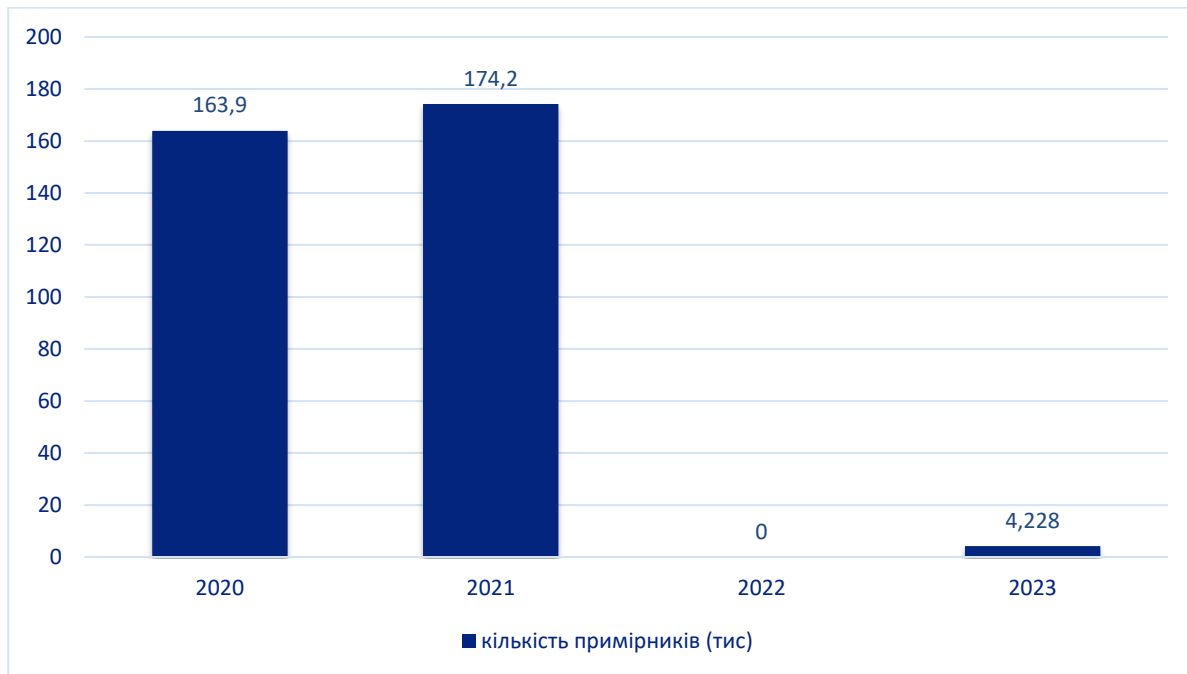

Рис. 3.3. Загальний фонд наукової бібліотеки МДУ

Рис. 3.4. Фонд наукової бібліотеки МДУ за цільовим призначенням

У 2023 році до документного фонду бібліотеки надійшло 211 примірників книг, 110 журналів, 10 дисертацій. Поповнення фондів бібліотеки протягом 2022-2023 рр. відбулося за рахунок дарунків фізичних і юридичних осіб, та видань переданих кафедрами університету (дисертації, збірки конференцій тощо). Зокрема, отримано примірники історичних видань, журналів, збірок наукових тез від Інституту історії України НАН України, культурологічні та мистецтвознавчі видання від Ostravská univerzita (10 прим.), та примірник видання від упорядника книги «Україна в огні. Ukraine Ablaze».

Продовжувалась робота з подальшого розвитку Електронного інституційного репозитарію Маріупольського державного університету (eIR MSU) <http://repository.mdu.in.ua/>, який включено до міжнародних реєстрів The Registry of Open Access Repositories (ROAR), Directory of Open Access Repositories (OpenDOAR). На 01.12.2023 репозитарій університету налічує 3900 праць.

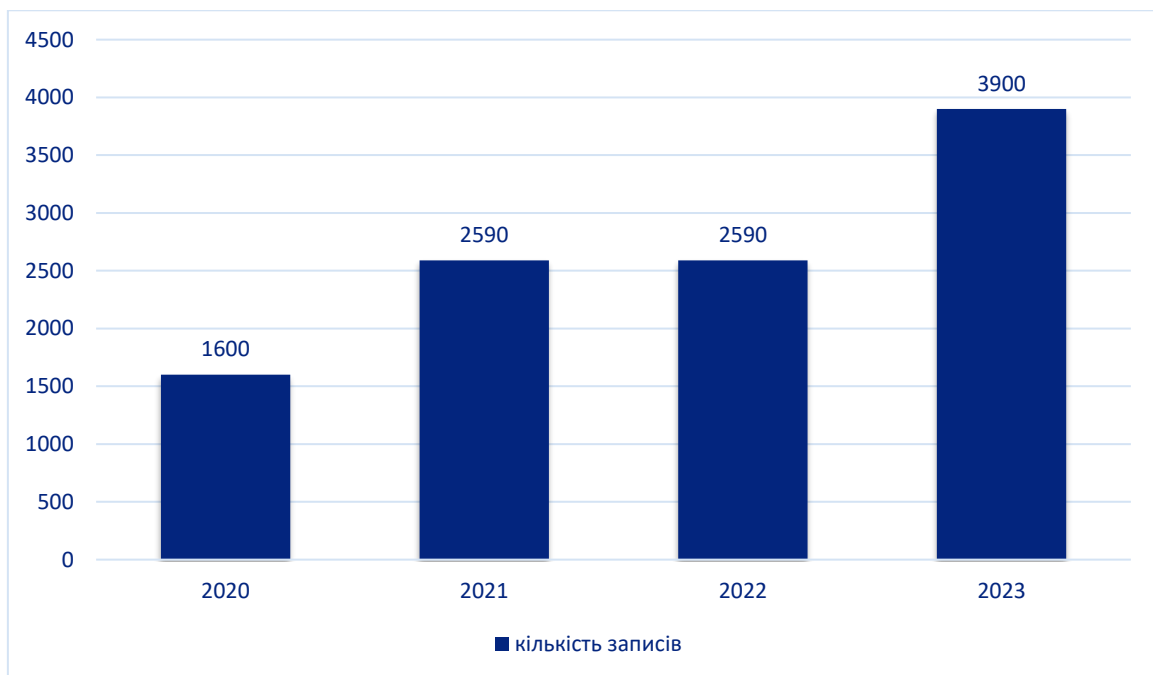

Рис. 3.5. Розвиток електронного репозитарію МДУ

На початок 2024 року власні інформаційні Бази даних бібліотеки, а саме Електронна бібліотека, Електронний каталог, Електронна картотека статей, бази даних – «МДУ у засобах масової інформації», «Періодичні видання у вільному доступі» знаходяться на стадії експортування в автоматизовану інтегровану бібліотечну систему Kooha. Протягом року відбулось декілька онлайн-зустрічей з приводу технічних та організаційних питань впровадження АБІС Kooha в роботу університету.

Наукова бібліотека надає доступ до власних електронних інформаційних ресурсів, ліцензійних світових баз даних Scopus, Web of Sciences, Science Direct, eLibraryUSA, до комерційних електронних ресурсів JournalTOCs, DPAnews. Також протягом року надавались тестові доступи до платформи EBSCOhost, до повнотекстових електронних ресурсів видавництва SAGE Publication, Bentham Science тощо, а також доступ до баз від Window on America: PressReader, Magazines on Flipster, Gale Academic OneFile, Gale In Context: Middle School, Gale in Context: Opposing Viewpoints, Digital Literacy, Канору.

Наразі користувачі мають можливість користуватися:

- виданнями МДУ та працями викладачів МДУ, завантаженими до електронного репозитарію МДУ;
- бібліотекою стратегічного партнера МДУ - Університету Халла;
- базами ELibraryUSA та EBSCO;
- безкоштовною онлайн бібліотекою <https://www.gutenberg.org/>;
- цифровою бібліотекою NathiTrust (необхідна авторизація);
- довідником журналів відкритого доступу DOAJ;
- довідником книг відкритого доступу DOAB;
- і-книгами відкритого доступу JSTOR.

Бібліотека має представництво в мережі Інтернет, яке представлено:

- сайтом бібліотеки - <https://mu.edu.ua/uk/library>;
- інформаційними сторінками у соціальній мережі Facebook («Наукова бібліотека Маріупольського державного університету» – <https://www.facebook.com/nbmdu/>; «Mariupol Window on America Center» – <https://www.facebook.com/ac.mariupol>).

Рис. 3.6. Онлайн ресурси наукової бібліотеки

Сторінки сайту відображають актуальну та оперативну інформацію про власні і світові освітньо-наукові інформаційні ресурси та послуги, що надає бібліотека. На сторінці у Facebook розміщена інформації про актуальні доступи для викладачів і студентів (з дублюванням інформації на електронні пошти кафедр).

Протягом року бібліотека надавала інформаційно-бібліотечні послуги:

- цілодобовий доступ до власних електронних ресурсів;
- вільний доступ до світових інформаційних ресурсів;
- електронне інформування за запитамі НПП університету;
- присвоєння індексів УДК до наукових робіт викладачів та студентів МДУ.

Упродовж року для викладачів університету надавались індивідуальні консультації:

- з методики пошуку інформації за темами, що складають сферу наукових інтересів викладачів;
- зі створення і реєстрації наукового профілю в Google Академії;
- зі створення і поповнення авторської колекції в інституційному репозитарії.

У 2023 році бібліотекою була продовжена співпраця з кафедрою англійської філології МДУ в рамках проекту «Вікно в Америку». 23 травня відбулася онлайн-зустріч Windows on America Meet & Greet. Метою заходу було знайомство з резиденткою з англійської мови Меган Абрахамсон та з представниками інших підрозділів. З 21.11.2023 р. розпочато проходження онлайн-курсу «American Spaces Introduction course» для представників Центрів. Онлайн-зустрічі вже пройшли 28.11.2023 і 04.12.2023. Отримано логін і пароль, які надаватимуться користувачам ELibraryUSA для віддаленого доступу (окремий від наявного акаунту для внутрішнього користування працівників бібліотеки). На сторінці «Вікно в Америку» опубліковано статтю про початок проходження онлайн-курсу для українських Центрів (<https://www.facebook.com/ac.mariupol>).

У рамках Курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників на базі МДУ було проведено вебінар «Робота з репозитарієм Маріупольського університету».

Відбулися онлайн-зустрічі з координаторами Twinning Grant Follow-up по отриманню доступу до таких ресурсів: eJournal access, eBook access, ILL provision, Open access support, Skills support, Digitisation, Open research.

НБ МДУ долучилась до проведення заходів кафедр МДУ з питань академічної доброчесності.

Також велась робота з ведення та редагування в системі «Бібліометрика української науки» наукового профілю Маріупольського державного університету як організації та відстеження результатів рейтингування наукових профілів викладачів університету у наукометричних базах даних Web of Science, Scopus. Активно проводиться збір заповнених форм викладачами для реєстрації у «Бібліометрика української науки».

У наступному році головною метою бібліотеки є подальше відновлення віртуального інформаційно-освітнього середовища бібліотеки (зокрема, доступу до АБІС, міжнародних баз даних, таких як Scopus, Web of Science, ELibraryUSA), задоволення інформаційних потреб користувачів, сприяння інтеграції науки університету до світової наукової комунікації.

Загалом активний курс університету на інтеграцію в європейський освітній та культурний простір має на меті подальшу оптимізацію навчання та викладання, розкриття нових можливостей для студентів та професорсько-викладацького складу університету. У наступному році Маріупольський державний університет розвиток науково-дослідної роботи спрямує на реалізацію конкретних, адаптованих до потреб суспільства і тенденцій розвитку науки, цілей, що передбачені оновленим Стратегічним планом.

Завдання на 2024 рік

— Забезпечення розвитку і оптимального співвідношення фундаментальних та прикладних досліджень шляхом застосування у наукових дослідженнях новітніх освітніх технологій, здійснення інноваційної діяльності, підвищення потенціалу комерціалізації результатів наукових досліджень і забезпечення правової охорони

об'єктів інтелектуальної власності Університету, розширення напрямів прикладних досліджень;

— формування та розвиток наукових шкіл, зміцнення матеріальної бази дослідницьких центрів і лабораторій шляхом удосконалення системи підтримки та заохочення викладачів з високими науковими досягненнями, розширення переліку наукових програм підготовки докторів наук, активізація роботи НПП із талановитою молоддю задля підвищення внеску молодих вчених у розвиток університетської науки, забезпечення зростання фінансування фундаментальних досліджень, оновлення матеріально-технічної бази наукових досліджень, активізації діяльності структурних підрозділів Університету в розробленні та реалізації державних цільових, галузевих і регіональних соціально-економічних проектів і програм;

— розвиток міжнародного наукового обміну через розширення участі у міжнародних програмах та наукових проектах, сприяння забезпеченню щорічного стажування науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти у провідних закордонних освітньо-наукових центрах, проведення міжнародних наукових конференцій за участю провідних вітчизняних та зарубіжних учених, підтримку університетських наукових видань та удосконалення їх електронних сайтів;

— удосконалення інформаційного забезпечення розвитку університетської науки через її подальшу інтеграцію до світового наукового простору та підвищення рейтингу її оцінювання, розширення асортименту послуг наукової бібліотеки, інтеграція науки університету до світової наукової комунікації, інформаційно-ресурсну підтримку науковців університету, підвищення цитування публікацій науковців університету.

IV. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ТА МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

4.1. Співробітництво з міжнародними організаціями, установами, університетами

Міжнародна діяльність МДУ є одним із важливих стратегічних напрямів розвитку університету. Незважаючи на військовий стан та тимчасове переміщення, університет продовжує динамічно розвивати співпрацю з міжнародними організаціями та освітніми установами по всьому світу, що, безумовно, сприяє інтернаціоналізації освітнього та науково-дослідницького процесу, розширює можливості випускників на національному міжнародному ринку праці, формує у них вміння жити у сучасному глобалізованому світі.

Міжнародне співробітництво МДУ здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Національної Стратегії розвитку освіти, Наказів та відповідних положень Міністерства освіти і науки України, Стратегічного плану розвитку МДУ на 2021-2025 рр., а також згідно з наказами керівництва університету.

Протягом звітного періоду університет активно займався розширенням напрямів міжнародної діяльності та збільшення кола зарубіжних партнерів. Підписані нові меморандуми та міжінституційні угоди із закордонними партнерами. Серед партнерів МДУ – зарубіжні заклади вищої освіти, освітні організації, міжнародні асоціації, культурні та просвітницькі центри. Загалом на кінець 2023 року Маріупольський державний університет має 140 угод про співробітництво з партнерами з багатьох країн світу. Серед європейських університетів, з якими були підписані угоди у 2023 році за різними напрямами співробітництва: Ягелонський університет (Польща), Університет Західної Македонії

(Грецька Республіка), Сілезький університет в Катовіце (Польща), Університет Пардубіце (Чехія), Остравський університет (Чехія), Університет Аліканте (Іспанія), Відкритий університет Кіпру (Республіка Кіпру), Університет Федеріко II м. Неаполь (Італія), Університет Тарту (Естонія), Університет Салерно (Італія).

Розвиваючи співпрацю з іноземними партнерами, МДУ розв'язує комплекс завдань, пов'язаних із навчально-методичною, науково-дослідною роботою, зміцненням кадрового потенціалу, розвитком матеріально-технічної бази університету.

У 2023 році чітко виокремились два міжнародних стратегічних партнерства Маріупольського університету: з університетом Вітовта Великого (м. Каунас, Литва) та з університетом Халла (м. Халл, Великобританія).

Для студентів МДУ литовський університет надає вільний доступ до власних навчальних курсів та освітніх програм, запрошує українських викладачів для читання лекцій, а молодих науковців – на стажування. У жовтні 2023 р. підписано Меморандум із створення Центру Маріупольського державного університету на базі університету Вітовта Великого. Ключова задача Центру – розповсюджувати інформацію про Україну, місто Маріуполь та Маріупольський університет, просувати навчання у МДУ та залучати на навчання молодь Литви, стати центром підтримки для українських студентів, які навчаються в університеті Вітовта Великого, та українських біженців, які знаходяться у Литві. Важливо, що роботу Центру МДУ в Каунаському університеті буде вплетено у діяльність Українського Центру у Вільнюсі, який працює під патронатом перших леді України і Литви.

Маріупольський університет та Університет Вітовта Великого об'єднує багаторічна щира дружба. Литовський заклад освіти активно

допомагає МДУ з початку повномасштабного вторгнення і цю підтримку важко переоцінити.

Не менш динамічно у 2023 р. розвивались партнерські відносини із університетом Халла у рамках реалізації проєкту Twinning, започаткованому Cormack Consultancy Group за підтримки Уряду Великої Британії. У рамках підписаного Меморандуму про взаєморозуміння, у 2023 р. 265 учасників освітнього процесу МДУ пройшли англомовні курси за допомогою онлайн застосунку Rosetta Stone. Британські партнери надали доступ до своїх електронних бібліотечних ресурсів з метою розширення спроможності бібліотеки МДУ. В липні 2023 для науковців МДУ був організований воркшоп з метою розвитку навичок з підготовки наукових грантових проєктів та питань науково-дослідної роботи і перспектив подальшої співпраці між академічною спільнотою двох університетів. З боку університету Халл проведено низку семінарів та тренінгів в рамках реалізації освітньо-дослідницького проєкту “Research and Development”, було надано технічне обладнання та передані благодійні кошти для підтримки матеріально-технічної бази МДУ.

В цілому, серед основних завдань співпраці із стратегічними партнерами – освітньої, наукової та інноваційної сфер, розробка програм подвійних дипломів, організація академічної мобільності, обмін досвідом у галузях, що становлять взаємний інтерес, проведення спільних освітніх заходів та наукових досліджень.

У 2023 р. університет продовжував своє членство в авторитетних міжнародних організаціях: Європейській Асоціації університетів, Європейській організації публічного права, Асоціації ректорів педагогічних університетів Європи, Мережі Середземноморських університетів, Європейській Асоціації Місцевої Демократії. Як член Європейської Асоціації Університетів, МДУ продовжував активно

працювати в створеній цільовій групі, до складу якої входить ректор, професор Микола Трофименко, для підтримки реконструкції української системи вищої освіти.

У цілому, членство в таких впливових і потужних міжнародних організаціях підвищує імідж МДУ в Європейському Освітньому Просторі, а також надає можливість науковцям брати участь у стратегічних дослідженнях, які спрямовані на розвиток вищої школи України, дає можливість учасникам освітнього процесу брати участь в унікальних програмах підвищення кваліфікації, конференціях і семінарах за участю всесвітньо відомих спікерів.

Одним із важливих напрямів міжнародного співробітництва є діяльність культурних центрів, створених на базі МДУ, а саме Центрів Польської, Італійської та Грецької культури. Завдяки плідній співпраці викладачів МДУ та зарубіжних колег викладачі та студенти мають можливість покращити свої мовні та міжкультурні компетентності, отримати додаткові знання про історію та культуру європейських країн, отримати доступ до літературних джерел мовами оригіналу. Плідним тут є співробітництво з культурно-просвітницькими центрами Польщі, Італії, Греції.

В умовах посилення євроінтеграційних процесів в Україні та початку переговорів про надання членства Україні в ЄС, особливо важливим є діяльність Інформаційного Центру Європейського Союзу МДУ, який займається організацією інформаційно-просвітницьких заходів для викладачів та студентів, а також поповнює свої фонди публікаціями та матеріалами офіційних установ Європейського Союзу, періодичними виданнями, журналами ЄС та іншими матеріалами, що стосуються відносин між Україною та ЄС.

Окремо слід відзначити багатовекторну діяльність МДУ в якості асоційованого партнера Альянсу Transform4Europe. Багаторічний

досвід університету, його вражаючий міжнародний профіль та відповідність загальній ідеї Альянсу дозволяють університету активно долучатись до реалізації ключових цілей Альянсу, серед яких: підвищення якості освіти, обмін ідеями і кращими практиками для професійного розвитку викладачів, а також отримання студентами європейського освітнього досвіду та міжкультурних компетентностей. Десять європейських університетів-партнерів Альянсу всебічно підтримують МДУ, пропонуючи викладачам та студентам долучатись до онлайн-лекцій, проводити спільні наукові дослідження, брати участь у міжнародних конференціях, проходити навчання та стажування. 4-6 жовтня 2023 р. делегати МДУ на чолі з ректором взяли участь в урочистому міжнародному форумі Альянсу з нагоди продовження його діяльності протягом наступних трьох років, який проводився в університеті Саарленду (Німеччина). Ректор та члени делегації представили партнерам досягнення та виклики, які стоять перед академічною спільнотою МДУ на поточний момент. Під час Форуму були окреслені плани діяльності Альянсу на наступний період, а також роль кожного з партнерів. Маріупольський університет розглядається як потужний партнер Альянсу, спроможний активно долучитись до всіх запланованих активностей.

Знаковими подіями у минулому році були візити до університету дипломатів високого рангу, послів країн-членів Європейського Союзу, очільників закордонних місій в Україні.

У червні 2023 р. знаковою подією для академічної спільноти МДУ став візит делегації високопосадовців на чолі з Віцепрезидентом Європейської комісії Маргарітисом Схінасом. У складі делегації були: керівниця Кабінету Віцепрезидента Деспіна Спану із заступницею Наташею Берто, заступник керівника політичного відділу Піт Блонде, керівник відділу з питань співробітництва Мартін Шредер. Даний візит

– це визнання незламності Маріупольської спільноти, а також чудовий приклад європейської допомоги академічній спільноті України.

26 вересня академічна спільнота Маріупольського державного університету на чолі з ректором Миколою Трофименком зустрічала у стінах незламного вишу Надзвичайного і Повноважного Посла Литовської Республіки в Україні Вальдемарас Сарапінаса та ректора Університету Вітовта Великого Юозас Аугутіса. Ректор МДУ ознайомив поважних гостей про впровадження проривної Стратегії розвитку університету після переміщення.

Протягом звітнього періоду високі гості брали участь у різних освітніх та культурних заходах, що організовуються в університеті. Так, під час заходів XXIII Тижня італійської мови у світі з 24 по 27 жовтня 2023 р. за запрошенням кафедри романо-германської філології посол Італійської Республіки в Україні П'єр Франческо Дзадзо особисто присвятив подію Маріупольському університету, відзначивши цим незламність його колективу в тяжкі часи.

Візити очільників дипломатичних місій зарубіжних держав до МДУ є результатом ефективного міжнародного співробітництва університету. Не перший рік виш активно підтримує європейський вектор розвитку української держави, є учасником численних міжнародних проєктів, які фінансуються організаціями Євросоюзу.

Окремо треба відзначити внесок керівництва МДУ у підвищення обізнаності міжнародної академічної спільноти про відновлення функціонування університету після переміщення. Ректор Микола Трофименко протягом 2023 р. презентував здобутки університету та виклики, з якими стикається академічна спільнота, в університетах та освітніх організаціях Великобританії, Канади та багатьох європейських країн (детальніше – у розділі «Міжнародна викладацька мобільність»).

В умовах війни та з перспективою післявоєнної відбудови України академічна спільнота Маріупольського університету продовжує активно розвивати міжнародне партнерство, орієнтуючись не тільки на економічні, соціально-політичні реалії розвитку українського суспільства, але й враховує загально цивілізаційні тенденції розвитку європейської освіти, зокрема вищої освіти.

4.2. Міжнародні наукові проекти

У 2023 році науковці Маріупольського державного університету продовжили активну співпрацю з міжнародними партнерами у рамках реалізації проектів і програм Європейського Союзу Еразмус+ та інших міжнародних проектів.

У рамках програми ЄС «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» (REDU), колектив МДУ взяв участь у тренінгах по стратегуванню у вищій освіті, що організували Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України та Національний Еразмус+ офіс в Україні. Так, учасниками тренінгу, який проходив з 21 по 26 березня, стали ректор МДУ Микола Трофименко, проректор з науково-педагогічної роботи Тетяна Марена, помічниця ректора Лариса Шаульська, фахівчиня Центру міжнародної освіти Марія Кустікова, завідувач кафедри інформаційної діяльності В'ячеслав Кудлай, доцент кафедри політології та міжнародних відносин Анастасія Трофименко, викладач кафедри маркетингу та туризму Андрій Стойка. За результатами участі представниками вишу була проаналізована діюча Стратегія університету, виявлені перспективи для її вдосконалення та розвитку. До другого етапу проведення тренінгів з стратегування у вищій освіті був залучений майже весь колектив Маріупольського державного

університету, та проведені офлайн стратегічні сесії з 22 по 25 травня. Усі учасники заходу були долучені до розробки концепції за основними стратегічними напрямками діяльності університету: управління, наукові дослідження, якість освіти та викладацька майстерність, матеріальне забезпечення і благополуччя, взаємодія з громадою, міжнародна співпраця, цифрова трансформація університету. Учасники здійснили моніторинг стратегії розвитку, використовуючи формат «світового кафе», що дозволило ефективно обговорити кожен з напрямків і зафіксувати ідеї від усіх учасників. Також в межах програми ЄС «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» (REDU) із метою підвищення англомовної компетенції викладачів та співробітників Маріупольського державного університету, були організовані дистанційні курси вивчення англійською мови для 79 викладачів, які співробітники вищу успішно закінчили.

2023 рік став завершальним роком для реалізації проекту Еразмус+ «Журналістська освіта за демократію в Україні: розвиваємо стандарти, доброчесність та професіоналізм» (DESTIN). Протягом періоду з 2019 по 2023 роки науково-педагогічний колектив кафедри соціальних комунікацій активно долучався до співпраці з партнерами у рамках проектів Європейської Асоціації Підготовки Журналістів, таких як «EU Factcheck» і «Inclusive Journalism», а також в проектах Європейської Асоціації Медіа Менеджменту, зокрема в Knowledge-Share Community. Ця плідна співпраця забезпечила подальшу інтеграцію кафедри в європейський освітній простір. Проектна команда МДУ активно продовжувала співпрацю з іноземними партнерами проекту в напрямках щодо розвитку стандартів, доброчесності та професіоналізму журналістів, продовжується співпраця з Європейською Асоціацією Медіа Менеджменту (Knowledge-Share Community).

Протягом 2023 року продовжувалась діяльність у рамках проекту програми Еразмус+ «Адаптація та інтеграція іноземних студентів» (INTERADIS). Команда проекту продовжувала роботу з удосконалення інтеграції іноземних студентів до культурного, етнічного та соціального середовища України, підвищення кваліфікації академічних працівників щодо особливостей роботи з громадянами із зарубіжних країн, а також розбудови потенціалу міжнародних офісів і підвищення якості надання адміністративних послуг. У 2023 р. були організовані низка онлайн та офлайн заходів: координаційні зустрічі, онлайн круглий стіл з презентації результатів робочого пакету в Одеському національному політехнічному університеті, вебінарах Національного Еразмус+ офісу в Україні з моніторингу проектів, навчальних візитах до європейських університетів партнерів – Східно-Баварського технічного університету Амберг-Вайден (Німеччина) з 23 по 28 липня, Університету Фоджа (Італія) з 1 по 7 вересня, студентський візит до Університету Миколаса Ромеріса (Литва) з 28 серпня по 11 вересня, а також зустрічі з поширення результатів впровадження проекту у Львівському національному університеті ім. Івана Франка з 11 по 13 грудня, в яких взяли участь адміністративні і наукові кадри МДУ.

У рамках програми Еразмус+ «Підтримка визнання кваліфікацій для українських університетів» (QUARSU) на базі Маріупольського державного університету був створений Центр визнання кваліфікацій з метою оцінювання та визнання результатів навчання осіб, присвоєння/підтвердження освітніх та професійних кваліфікацій, також такі центри були створені у всіх українських університетах, що входять до консорціуму з реалізації проекту. Рішення про його утворення у Маріупольському державному університеті прийняла Вчена рада університету 24 жовтня 2023 року, враховуючи важливість

таких послуг для громади в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України.

У грудні 2023 р. в рамках проекту QUARSU відбувся візит ректора Миколи Трофименка і професора кафедри менеджменту і туризму Андрія Стойки до Португалії для обміну досвідом з Політехнічним інститутом м. Коїмбра, партнером проекту. Заходи включали вивчення різноманітних кейсів, пов'язаних із визнанням кваліфікацій, підготовки фахівців для роботи в Центрах з визнання кваліфікацій.

У 2023 р. Маріупольський державний університет став учасником пілотного циклу програми «Лідери трансформації університетів задля відродження України» (LUTUR), реалізацію якої забезпечують Британська Рада в Україні у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Фондом Президента України з підтримки освіти, науки та спорту (більше детальний опис програми представлено у підрозділі 3.1).

Успішна імплементація проектів за результатами 2022 року спонукала викладачів МДУ до активної розробки нових проектів, що дало свої результати. У 2023 р. Маріупольський університет став членом нових міжнародних консорціумів з імплементації потужних проектів:

1. «Цифровий університет – Відкрита Українська ініціатива» (DigiUni). Проект має на меті вплинути на якість цифрової освіти в Україні, що планується здійснити через створення інтегрованої цифрової освітньої екосистеми. Головна мета цієї ініціативи полягає в забезпеченні неперервної, якісної, інклюзивної та прозорої освіти, що буде доступною незалежно від місцезнаходження студентів та викладачів. Основні завдання включають розробку концепції, стратегії та плану дій для створення цифрової освітньої екосистеми, подання їх на державне затвердження, запуск всеукраїнського цифрового освітнього середовища – DigiPlatform, розвиток DigiUni як пілотного організаційного механізму для об'єднання та трансформації закладів

вищої освіти та інших зацікавлених установ, а також розробку правил та методологій забезпечення якості цифрового контенту в українських закладах вищої освіти.

2. «Лабораторія кліматичної справедливості» (CJLL). Мета програми полягає у посиленні ролі закладів вищої освіти у вирішенні сучасних екологічних проблем. Задачі програми включають оновлення освітніх програм, проведення просвітницьких заходів серед громади, впровадження цифрової платформи для наукових обмінів, а також створення навчальних посібників для студентів та методичних матеріалів для еко-активістів.

3. «Відкрита наука для системи вищої освіти України» (Open4UA). Мета проекту полягає у підтримці розвитку знаннєвої економіки України після війни, шляхом впровадження реформ у системі вищої освіти та акцентування уваги на відкритій науці на різних рівнях, від національного до індивідуального. Основні завдання програми включають: підтримку національної реформи в галузі відкритої науки для модернізації системи вищої освіти та євроінтеграції шляхом підтримки внесення змін до законодавства на основі організованого національного консенсусу; впровадження передових підходів та розробка рекомендацій та механізмів для перегляду оцінювання наукової діяльності з метою підкреслення пріоритетності відкритої науки під час державної атестації закладів вищої освіти та оцінювання наукових проектів; підтримку інституційної реформи в галузі відкритої науки та удосконалення оцінювання науки в закладах вищої освіти через розробку та впровадження відповідного інструментарію.

4.3. Міжнародні стажування викладачів та здобувачів вищої освіти

Протягом 2023 р. професорсько-викладацький склад та здобувачі вищої освіти МДУ продовжили активно брати участь у програмах з міжнародної освіти та наукових досліджень, що позитивно впливає на інтернаціоналізацію освітнього процесу, а також є свідченням зацікавленості українською вищою освітою з боку європейських партнерів.

Ключовою програмою з підтримки міжнародної викладацької мобільності та проходження стажування для викладачів МДУ залишається програма Еразмус+. Протягом звітного періоду викладачі та молоді науковці Маріупольського університету неодноразово ставали учасниками міжнародних програм та проектів.

З 6 по 8 березня доцентка кафедри менеджменту та фінансів Олена Суздалева та доцентка кафедри практичної психології Наталя Никифорова взяли участь у візиті за проектом «Підтримка визнання кваліфікацій університетами України» (QUARSU) програми Еразмус+, що відбувся у місті Краків (Польща), під час якого ознайомилися з діяльністю подібного центру в польському університеті.

З 6 по 15 квітня доцент кафедри політології та міжнародних відносин Сергій Пахоменко у рамках викладацької мобільності за програмою Еразмус+ прочитав лекції та зустрівся з колегами факультету політології та дипломатії Університету Вітовта Великого.

Ірина Сікорська, директор Центру міжнародної освіти, та Катерина Горюнова, провідна фахівчиня відділу міжнародної мобільності та проектної, представляли академічну спільноту Маріупольського державного університету на тижні Програми Еразмус+, що проходив з 24 по 28 квітня в університеті Вітовта Великого у м. Каунас. Захід мав на меті об'єднати академічну спільноту з числа викладачів і фахівців

відділів з міжнародних зв'язків для підвищення якості інтернаціоналізації освітнього процесу та наукової діяльності у своїх університетах. Учасники тижня Еразмус+ відвідували навчальні сесії, проводили лекції студентам, обмінювалися досвідом і започатковували нові партнерства.

У цей же час доцентка кафедри менеджменту та фінансів Олена Суздалева та старша викладачка кафедри права Юлія Ковейно прочитали лекції з актуальних питань протистояння пропаганді та розвитку сучасного екологічного права студентам факультету лісових наук та екології сільськогосподарської академії литовського університету.

Світлана Арабаджи, доцентка кафедри історії та археології, у 2023 р. стала учасницею міжнародного молодіжного обміну «Здорове мислення для соціальної інтеграції», який проходив з 30 березня по 8 квітня у Паралімні за програмою мобільності Еразмус+. Захід об'єднав молодь з України, Кіпру, Вірменії, Йорданії, Бельгії, Північної Македонії. Протягом тижня представниця МДУ переймала досвід збереження здорового способу мислення для соціальної залученості.

Професор кафедри маркетингу та туризму Андрій Стойка у межах проекту програми Еразмус+ напряму імені Жана Моне взяв участь у міжнародній літній школі в університеті Генуї за темою: «Культурологічні дослідження (культурні студії) та культурний діалог у міжкультурному середовищі з метою залучення громад», що проходила з 24 по 28 липня. Учасники Літньої Школи ознайомились з інструментами кращих європейських практик щодо соціальної згуртованості та міжкультурного діалогу, ідей соціальних інновацій і принципів залучення спільноти для сталого розвитку суспільства.

У 2023 р. продовжила наукове стажування в Кіпрському університеті в.о. завідувача кафедри грецької філології, доцентка Юлія

Лабецька, як стипендіатка програми імені Марії Склодовської-Кюрі, яка надає підтримку переміщеним до країн ЄС дослідникам з України (MSCA4Ukraine). Вона досліджує спадщину надазовських греків, а саме пісні, виконані румейською мовою.

Під керівництвом доцентки кафедри історії та археології Світлани Арабаджи та старшої викладачки кафедри менеджменту та фінансів Ірини Петрик представники Маріупольського державного університету відвідали Словаччину для участі у тренінговому курсі «Сила саморефлексії» від програми міжнародної мобільності Еразмус+, що проходив з 22 по 30 липня. Тренінг об'єднав молодь з України, Грузії, Вірменії, Словаччини, Чехії, Португалії.

Представниці університету – фахівчиня Центру міжнародної освіти Катерина Горюнова і начальниця відділу інформації та зв'язків з громадськістю Оксана Деревянко – стали учасницями Міжнародної академії миру, ініційованої Європейською асоціацією місцевої демократії (ALDA) у межах програми Еразмус+ з 22 по 28 жовтня у столиці Хорватії – Загребі. Проект об'єднав молодь і тренерів з Ірландії, Франції, Іспанії, Польщі, Боснії та Герцеговини, Хорватії, України. Програма передбачала тренінги з поведінки під час виникнення конфліктів, дипломатичних перемовин, допомоги громадянам країн, постраждалих від конфлікту. Крім того, представниці МДУ мали можливість познайомитися з хорватською культурою, а також відвідати місця для відпочинку і просвітництва.

З 7 по 12 грудня 2023 р. старший викладач кафедри англійської філології Максим Стьопін був запрошений на проходження тижневого стажування за програмою академічної мобільності Еразмус+. Перебування представника МДУ в Університеті Мессіни також дозволило налагодити зв'язки для майбутньої співпраці, зокрема

розглядалися перспективи викладання української мови як іноземної для студентів італійського ЗВО.

У 2023 р. доцент кафедри історії та археології МДУ Вячеслав Забавін продовжив своє науково-дослідницьке стажування в Інституті археології Словацької академії наук, розпочате у 2022 році. Неоціненний досвід викладач планує застосувати під час археологічних експедицій Маріупольського університету на теренах України та при підготовці майбутніх істориків (більше детальна інформація представлена у підрозділі 3.1).

4-6 жовтня 2023 р. Ірина Сікорська, директор Центру міжнародної освіти, презентувала доповідь про формування Європейської Ідентичності серед молоді України та студентів МДУ на міжнародному форумі Альянсу Т4EU, який проводився в університеті Саарленду (Німеччина).

У звітному році доцентка кафедри прикладної філології Олена Пефтієва проходила стажування у Туринському Університеті (Італія). Протягом навчального року освітянка МДУ проводила дослідження щодо лінгвістичних навичок студентів італійського університету, займалася збором інформації про їхні очікування щодо рівня володіння англійською мовою під кінець навчального року, а також долучалась до розробки інтегрованої моделі для перевірки компетентностей відповідно до стандартів CEFR: читання, говоріння, письма та аудіювання. Академічний рік доцентки кафедри прикладної філології Олени Пефтієвої не обмежився участю в одному дослідженні. Разом з італійськими колегами вона приєдналася до міжнародного освітнього проекту ECOCARE від PolarRES та Малої академії наук України, покликаною розповісти школярам про навколишнє середовище. Доцентка МДУ переклала українською мовою: «A Story about

Knowledge» («Оповідання про знання»), адаптувала та переклала Tarumã, waters that speak («Тарума, води, які розмовляють»).

Світлана Арабаджи, доцентка кафедри історії та археології, стипендіатка дослідницької програми імені Марії Склодовської-Кюрі (Університет Осло), неодноразово долучалась до програм обміну, де достойно представляла Маріупольський університет, була запрошена приєднатись до дослідження у Норвегії за програмою UKRAINETT, в Університеті Осло. Під час наукового стажування стали нагальні питання організації освітнього процесу, з якими стикаються ректорат, колектив і студенти вимушено переміщеного Маріупольського державного університету.

У рамках академічної програми UniME старший викладач кафедри англійської філології МДУ Максим Стьопін проходив стажування в Університеті Мессіни, де читав авторський курс «Компаративістика слов'янських мов у європейському контексті» з січня по квітень 2023 року. Авторська навчальна програма спрямована підвищити навички міжкультурного спілкування студентів і мотивувати їх до активного суспільного життя. Під час стажування також були проведені окремі лекції з італійськими студентами, які були присвячені українській мові. Такі лекції мають важливе значення для поширення української культури поза межами України.

Окремо слід відзначити партнерство МДУ та Сілезького Університету. Польський університет-партнер надає можливості науковцям МДУ проводити дослідження у своєму кампусі. Так, у 2023 році доцентка кафедри менеджменту та фінансів Олена Суздалева, доцентка кафедри прикладної філології Олена Пефтієва, старша викладачка кафедри менеджменту та фінансів Ірина Петрик та доцентка кафедри маркетингу та туризму Інна Аракелова проходили

постдокторське дослідження у Сілезькому Університеті, що у Катовіце (Польща), протягом 3-х місяців.

Голос Маріуполя продовжував лунаєти у Сілезькому Університеті протягом усього року. Команда з числа викладачів та студентів взяли участь у T4EU Festival of European Culture, що відбувся у квітні 2023 р. Десять студентів та два співробітника Центру міжнародної освіти взяли участь у різноманітних заходах, організованих на факультетах Сілезького Університету.

Кульмінацією партнерства з Сілезьким Університетом була участь багаточисельної української делегації на чолі з ректором Маріупольського університету Миколою Трофименком у Фестивалі Науки, що відбувався з 9 по 11 грудня 2023 р. Під час візиту ректор виголосив промову та провів відкриту лекцію із публічної дипломатії для студентів польського закладу освіти. Під час фестивалю доцент кафедри політології та міжнародних відносин Сергій Пахоменко прочитав лекцію за темою «Наративи російської пропаганди». Доцентка кафедри романо-германської філології, кандидат педагогічних наук Наталія Мараховська прочитала лекцію за темою: «Охоплюючи рівність, різноманітність та інклюзію через мистецтво». У цілому делегація МДУ зробила потужний внесок в науковий дискурс міжнародного наукового фестивалю. Під час візиту була урочисто підписана партнерська угода між МДУ та Університетом Сілезії.

Викладачі розвивають партнерські стосунки з всесвітньо відомими закладами освіти, такими як Кембриджська бізнес-школа. У 2023 році професорка, завідувачка кафедри публічного управління та адміністрування Анна Чечель проходила річне стажування у цьому навчальному закладі Сполученого Королівства. Протягом 2023 року професорка Анна Чечель проводила дослідження щодо створення привабливих умов розвитку громад і програм стимулювання

соціального підприємництва, що має позитивний соціально-економічний та екологічний вплив на територіальний розвиток в Україні. У травні 2023 р. професорка представила незламний виш на міждисциплінарній науковій конференції «Ukrainian Cambridge». Конференція об'єднала провідних дослідників України, які перебувають у Великій Британії за ініціативами підтримки українських вчених через повномасштабне вторгнення. Під час дискусій обговорювався широкий спектр тем і результатів досліджень: практики висвітлення історичних подій в мемах, критичний аналіз питань міжнародного права, сучасні практики перекладу, застосування технологій штучного інтелекту до інноваційних підходів створення інклюзивних просторів та розвитку соціального підприємництва, розвиток нано- та біотехнологій заради змін на краще.

У рамках співробітництва з Університетом Халла 6 липня 2023 р. відбувся воркшоп з розвитку та вдосконалення наукових напрямів співробітництва, а також пошук та обговорення нових напрямів досліджень, що пройшов у м. Будапешт, Угорщина. У заході взяли участь: Андрій Стойка, професор кафедри маркетингу та туризму, Остап Бодик, завідувач кафедри англійської філології, Олена Павленко, професорка кафедри англійської філології, Ігор Гудима, професор кафедри філософії та соціології, Анна Чечель, професорка, завідувачка кафедри публічного управління та адміністрування, Ольга Беззубченко, доцентка кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, Наталя Мараховська, доцентка кафедри італійської філології, Олена Суздалева, доцентка кафедри менеджменту та фінансів, Галина Тихомирова, доцентка кафедри права та Сергій Пахоменко, доцент кафедри політології та міжнародних відносин.

11-14 вересня 2023 р. директор Центру міжнародної освіти Ірина Сікорська на запрошення Національного Еразмус+ Офісу Азербайджану провела тренінг для співробітників відділів міжнародних зв'язків університетів Азербайджану, де був також представлений досвід проектної діяльності МДУ.

В рамках проекту «Інновації в освіті та нарощування потенціалу вищої освіти в Україні та Молдові» під керівництвом Остравського університету (Чехія), завідувач кафедри культурології, професор Юлія Сабадаш та доцент кафедри Степан Янковський пройшли стажування у чеському університеті з 30 жовтня до 17 листопада 2023 р. В рамках програми освітяни працювали над інноваційними методиками викладання та оновленням змісту освітніх програм.

Завідувач кафедри англійської філології МДУ Остап Бодик взяв участь у річній програмі професійного розвитку викладачів англійської мови. У рамках програми він пройшов стажування в Колумбійському коледжі, отримавши досвід у впровадженні інновацій у навчальний процес. Учасники програми відвідали Нью-Йорк, де брали участь у педагогічних майстернях, спостерігали за роботою колег, взяли участь у конференціях та демонстрували свої знання студентам. Ця подорож також надала можливість українським освітянам ознайомитися з культурою США та відвідати визначні місця. По завершенні програми, Остап Бодик впроваджував отримані знання, удосконалюючи навчальні програми та проводячи освітні заходи.

В умовах війни віртуальна викладацька мобільність теж набула актуальності. Так, доцент кафедри політології та міжнародних відносин Сергія Пахоменко викладав в Латвійському Університеті протягом 2022-2023 навчального року. Його курс, присвячений поширенню фейкових історичних наративів з боку російської пропаганди, є особливо актуальним зараз. Через велике значення цього

освітнього матеріалу викладання доцента Сергія Пахоменко було продовжено ще на один рік.

Завідувач кафедри політології та міжнародних відносин, доцент Максим Булик взяв участь у дослідницькому семінарі «Рятувальна археологія в Словаччині та Україні: досвід та перспективи», що проходив з 17 по 30 листопада у Словаччині. Захід був організований Інститутом археології Словацької Академії Наук, з яким МДУ об'єднують багаторічні партнерські відносини. Максим Булик разом з іноземними колегами працював над питанням відновлення роботи з вивчення археологічної спадщини України на звільнених територіях у повоєнний період. Запозичений європейський, зокрема словацький, досвід з організації археологічних досліджень, розроблення спільних з партнерами проєктів, що передбачають залучення коштів Європейського Союзу. Крім того, учасники обговорювали реалізацію спільних ініціатив, що мають на меті формування науково-технічної та інтелектуальної основи для розв'язання соціальних проблем і створення умов для діяльності молодих учених.

27-29 листопада 2023 р. проректор з науково-педагогічної роботи Тетяна Марена, директор Центру міжнародної освіти Ірина Сікорська та фахівець Катерина Горюнова взяли участь у координаційній зустрічі Альянсу T4EU в університеті Вітовта Великого (м Каунас, Литва). Під час зустрічі були окреслені напрями подальшого співробітництва та участі партнерів у запланованих проєктних заходах.

З 20 до 30 грудня 2023 р. перший проректор МДУ Олена Булатова та завідувачка кафедри дошкільної освіти Юлія Демідова відвідали Люблінський католицький університет Івана Павла II, Університет Марії Кюрі-Склодовської, Вищу школу підприємництва та адміністрування, Медичного університету Любліна, Люблінської політехніки.

Активним та насиченим був 2023 рік у плані розвитку міжнародної діяльності Маріупольського університету для ректора МДУ, професора Миколи Трофименка. Очільник університету протягом року зустрічався з іноземними високопосадовцями, послами іноземних країн та керівниками європейських університетів. Так, під час міжнародного Форуму Альянсу європейських університетів Transform4Europe зустрічався з ректорами університетів-партнерів Альянсу, який об'єднав представників 11 вишів-партнерів на базі Університету Саарленду (Німеччина). У жовтні ректор взяв участь у робочому відрядженні у Литву, де був присутній на відкритті Українського центру, а також був запрошений на зустріч із першою леді Литви Діаною Науседене. Ректор був запрошений для участі у Deep Dialogues-2023 «Побудова стійкого майбутнього: забезпечення інклюзивної та сталої якості вищої освіти», який відбувся у Лондоні, Велика Британія.

У листопаді професор Микола Трофименко здійснив робочий візит у складі делегації представників Міністерства освіти і науки України, українських університетів і наукових установ до Берліну, Німеччина. Там він мав ряд продуктивних зустрічей, у тому числі із представниками німецького уряду, де розповів про поточний стан української вищої освіти. З 26 по 29 листопада ректор брав участь у Річній конференції СВІЕ2023, що пройшла у Ванкувері, Канада.

7 та 12 грудня ректор відвідав Політехнічний інститут Коїмбра, Португалія, де провів зустрічі із керівництвом університету та продемонстрував презентацію про успіхи відновлення Маріупольського університету у Києві.

Університет постійно працює над підвищенням якості освіти, запроваджуючи інноваційні освітні програми та методики. Запрошення викладачів Маріупольського університету до викладання в іноземних

університетах є важливим кроком у розвитку університету та української вищої освіти.

У цілому, частка науково-педагогічних працівників, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності, у загальній кількості штатних науково-педагогічних та наукових працівників у 2023 р. складала 2 %, що відповідає цільовому показнику.

Студентська мобільність

Попри продовження війни в Україні, здобувачі вищої освіти МДУ у 2023 р. продовжували активно брати участь у міжнародних проєктах і програмах. Це стало можливим завдяки підтримці університету, міжнародних партнерів та особистій ініціативі студентів та аспірантів.

У січні 2023 р. Центром міжнародної освіти був організований конкурс на участь студентів та викладачів МДУ в програмі «Еразмус+ міжнародна мобільність» в європейських університетах-партнерах. У результаті конкурсу відібрані кандидати отримали можливість навчатись або викладати в університеті Вітовта Великого (м. Каунас, Литва), університетів Мессіни (м. Мессіна, Італія), у Відкритому Університеті Кіпру.

Надійним партнером для надання можливостей міжнародної освіти залишається Університет Вітовта Великого, куди у цьому році пройшли відбір Єлизавета Вінницька, студентка 2 курсу кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, Юлія Пісоцька, студентка 3 курсу кафедри менеджменту та фінансів, Єлизавета Русанова, студентка 4 курсу кафедри політології та міжнародних відносин. Вони взяли участь у семестровому навчанні. В осінньому семестрі до університету партнера були запрошені Васил'єва Орина, студентка 3 курсу спеціальності «Філологія. Мова та література (англійська)», Шустенко Софія, студентка 4 курсу спеціальності

«Культурологія» та Єгорова Дар'я, студентка 3 курсу спеціальності «Міжнародні економічні відносини».

Університет Мессіни, який у 2022 році підтримав студентку 4 курсу Боровікову Кароліну за кошти програми Еразмус+, продовжив її навчання та перебування у своєму закладі у 2023 р.

У червні та липні студентка 3 курсу спеціальності «Право» Анна Андрусенко брала участь у Проекті Erasmus+ «Чиста Земля – наш дім LAst», що проходив у Туреччині. Організований практичний курс виявився чудовою можливістю для студентки отримати знання зі збереження навколишнього середовища.

Міжнародний молодіжний обмін «Здорове мислення для соціальної інтеграції» за програмою Еразмус+, м. Паралімні, Кіпр привернув увагу студентки 3 курсу Васил'євої Орини. А студент 2 курсу спеціальності «Право» Віталій Шебаніц взяв участь у проекті «Сила саморефлексії» за програмою Еразмус+ у Словаччині. За час програми студент навчився реагувати на стрес та допомагати під час екстремального навантаження на нервову систему, особливо під час військових дій.

З 30 березня по 8 квітня тривав міжнародний молодіжний обмін «Здорове мислення для соціальної інтеграції» за програмою Еразмус+ у м. Паралімні, Кіпр, у якому взяли участь студентки 4 курсу спеціальності «Історія та археологія» Аліна Губська та Ангеліна Іванова.

З 28 по 11 вересня 2023 р. студентка 4 курсу спеціальності «Менеджмент» Пісоцька Юлія та студентка 1 курсу магістратури за спеціальністю «Право» Безугла Анастасія були запрошені пройти стажування для студентів в Університет Миколаса Ромеріса (м. Вільнюс, Литва) за напрямом «Практичний досвід інтеграції іноземних студентів».

Представниці МДУ взяли участь у тренінговому курсі «Природа як класна кімната: розвиток навичок та впевненості за допомогою

експериментального навчання» у межах програми міжнародної мобільності Еразмус+, що проходив з 25 по 27 вересня.

Дмитро Піцков представив молодь МДУ під час зустрічі студентських рад університетів Альянсу 3-6 жовтня 2023 р., де мав нагоду почути про найкращі практики долучення до управління закладами освіти, обговорити питання інклюзивного навчання та працевлаштування випускників.

До вірменського міста Діліжан була запрошена студентка 2 курсу спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Анастасія Садовнікова. Особливістю курсу стала участь представниць МДУ у дводенному таборі, що дозволило на природі закріпити отримані знання на практиці. З-поміж іншого, молодь проводила мультикультурний вечір, на якому ділилася особливостями своїх країн – звичаями та національною кухнею.

Таким чином, частка здобувачів вищої освіти, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності, у загальній кількості здобувачів вищої освіти, у 2023 р. становила 2 %, що відповідає цільовому показнику.

У цілому, міжнародна діяльність МДУ у 2023 році мала позитивну динаміку. Участь університету у міжнародних проектах і програмах сприяла підвищенню якості освіти, розвитку міжнародних зв'язків та зміцненню репутації університету як провідного освітнього закладу в Україні. Підсумовуючи цей напрям, можна сказати, що міжнародна діяльність МДУ має всі умови бути розширеною у перспективі. Серед ключових задач залишаються: підвищення рівня інтернаціоналізації освітнього процесу, сприяння кращій адаптації університету вимогам європейського простору вищої освіти, а також підвищення рівня підготовки висококваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на вітчизняному та міжнародному ринку праці.

4.4. Підготовка іноземних громадян у Маріупольському державному університеті

Маріупольський державний університет має ліцензію на підготовку іноземних громадян за базовими акредитованими напрямками (спеціальностями) згідно із наказом МОН № 70-л від 05.05.2022 р.

До початку повномасштабної війни МДУ здійснював успішну діяльність з підготовки іноземних громадян і зберігав тенденцію зростання кількості іноземців, які навчалися у нашому ЗВО. Так, у 2021 році у МДУ навчалися 504 іноземці за акредитованими спеціальностями і на підготовчому відділенні з вивчення української мови, а у 2022 році – 231. Станом на грудень 2023 року в університеті навчаються 168 іноземних громадян з 14 країн світу (рис. 4.1).

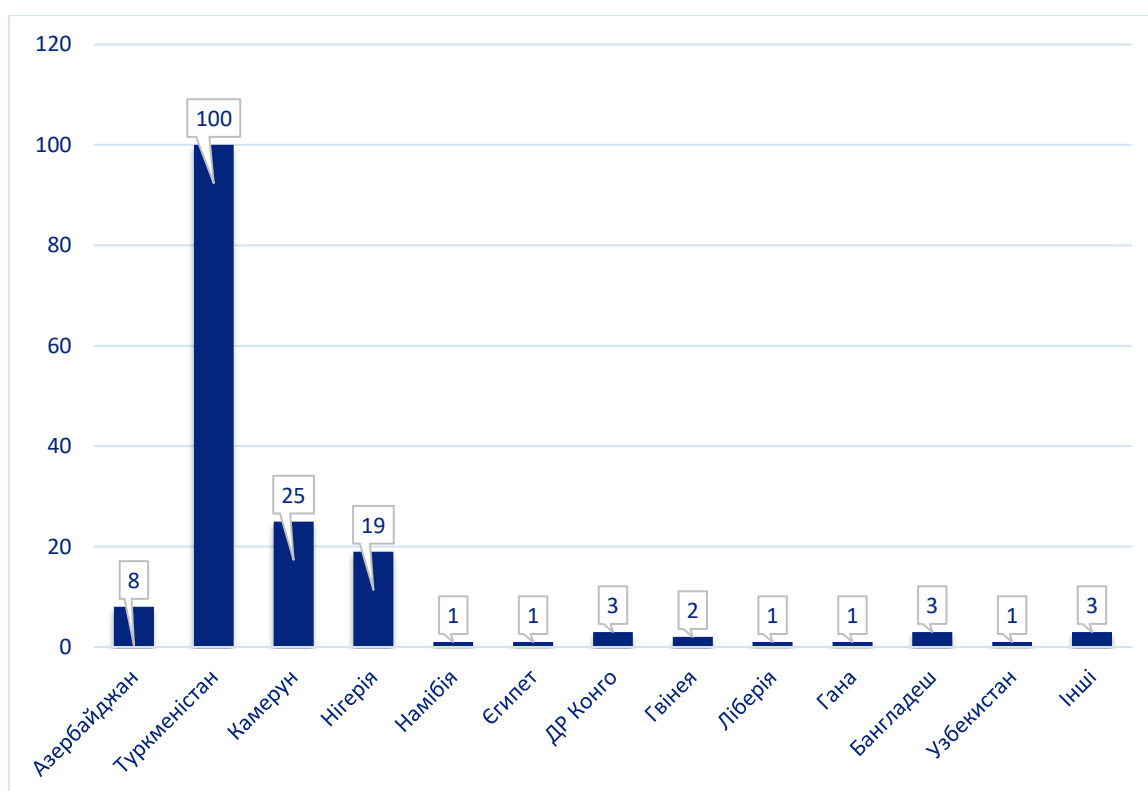

Рис. 4.1. Країни походження іноземних здобувачів вищої освіти, що навчаються у МДУ, грудень 2023 р.

У МДУ за денною формою навчання здобувають освіту 162 іноземних громадянина, за заочною – 6 осіб. Найбільш привабливими для навчання іноземних громадян залишаються такі освітні програми, як «Міжнародна економіка», «Документознавство, керування документаційними процесами», «Середня освіта. Історія», а також філологічні спеціальності (англійська, німецька мови).

У звітному році Маріупольський державний університет підписав угоду з партнерською організацією «Nömrə 1 Tədris Mərkəzi» (Азербайджан) щодо надання послуг з організації набору іноземних громадян за допомогою технологій дистанційного вступу. Таким чином, МДУ мав змогу організувати дистанційний вступ для здобуття освітнього ступеня магістра для 2 громадян Азербайджану.

Загалом у 2023 році до МДУ вступили 33 іноземних громадянина: на ОС «Бакалавр» - 17 осіб і на ОС «Магістр» - 16 осіб. Варто відмітити, що серед них 13 іноземних громадян є випускниками університету, які продовжили навчання за іншою спеціальністю або рівнем освіти.

Станом на кінець грудня 2023 року було видано 133 запрошення на навчання громадянам Азербайджану, Гани, Індії, Камеруну, Ліберії, Непалу, Нігерії, Пакистану, Туркменістану тощо.

Незважаючи на військовий стан в країні, протягом 2023 року відділом по роботі з іноземними студентами Центру міжнародної освіти МДУ було проведено низку онлайн і офлайн заходів для іноземних здобувачів вищої освіти. Так, вперше після переміщення університету до Києва було проведено урочисту церемонію вручення дипломів бакалаврів. Цього року випускниками університету стали 43 громадянина іноземних країн, 13 з яких були присутні на заході в Києві.

Також у грудні 2023 року було організовано просвітницький захід «Різдво в Україні», спрямований на адаптацію та інтеграцію іноземних громадян, знайомство з українською культурою і традиціями.

Перспективними напрямками розвитку Центру міжнародної освіти МДУ є збільшення чисельності іноземних здобувачів освіти за рахунок продовження активної діяльності з набору іноземних громадян, організації навчального процесу англійською мовою, проведення рекламних заходів через Український державний центр міжнародної освіти, соціальні інтернет-мережі, активне залучення іноземних випускників до продовження навчання в університеті за іншою спеціальністю або рівнем освіти, підписання міжнародних угод про співробітництво в галузі здобуття вищої освіти іноземними громадянами в МДУ.

Завдання на 2024 рік

Перспективними напрямками розвитку Центру міжнародної освіти МДУ в 2024 році є розвиток та урізноманітнення форм міжнародного співробітництва шляхом:

- створення нових міжнародних центрів за підтримки іноземних партнерів;
- розширення участі викладачів і студентів у міжнародних конференціях, форумах, симпозіумах тощо;
- розвитку спільної видавничої діяльності із зарубіжними партнерами.

V. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ МДУ

Інформаційна діяльність відіграє важливу роль у побудові ефективної та системної роботи з позиціонування, зокрема закладу вищої освіти. Сьогодні просування Маріупольського університету в сучасному освітньому просторі забезпечує плідна робота згідно одного з важливих пріоритетів Стратегії розвитку, а саме – дотримання принципів прозорості та публічності.

Сучасний заклад вищої освіти має змінюватися під впливом часу та зовнішніх факторів, аби відповідати запитам молоді на отримання якісної освіти. Згідно з Брендінговою стратегією МДУ забезпечує доступ громадськості до інформації про освітньо-наукову і міжнародну діяльність вишу, що сприяє формуванню стійкого позитивного іміджу.

Висвітлення актуальних тем і подій передбачає:

- підтримку та наповнення інформацією офіційного сайту МДУ;
- просування Університету у соціальних мережах;
- створення фото- та відеоконтенту;
- створення PR-текстів;
- розробку макетів і реалізацію брендваної продукції Університету;
- рекламно-інформаційний супровід діяльності Університету;
- підтримку фандрейзингової кампанії;
- співпрацю із засобами масової інформації.

Влітку 2022 року Університет розпочав розробку нової офіційної платформи – вебсайту – у межах проекту міжнародної технічної допомоги «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад». Головною ідеєю було змінити ставлення академічної спільноти вишу до сучасного університету, його якості та сервісів – переконати у тому, що процес навчання може бути зручним, цікавим та результативним.

У листопаді 2023 року МДУ презентував оновлений сайт на широкий загал, який окрім зовнішнього вигляду змінив і доменне ім'я на mu.edu.ua. Зміна домену стала для освітян вишу принциповим рішенням, оскільки перехід на «edu» гарантував підвищення індексації платформи у пошукових системах.

Оновлений сайт став не лише майданчиком для розміщення, а єдиною платформою, яка передбачає втілення низки задач:

- надати студентам доступ до довідкової інформації та матеріалів для зручного і комфортного навчання;
- допомогти викладачам зберігати, систематизувати матеріали для навчання;
- забезпечити адміністрації зручний доступ до інформації про студентів, викладачів та навчальні програми.

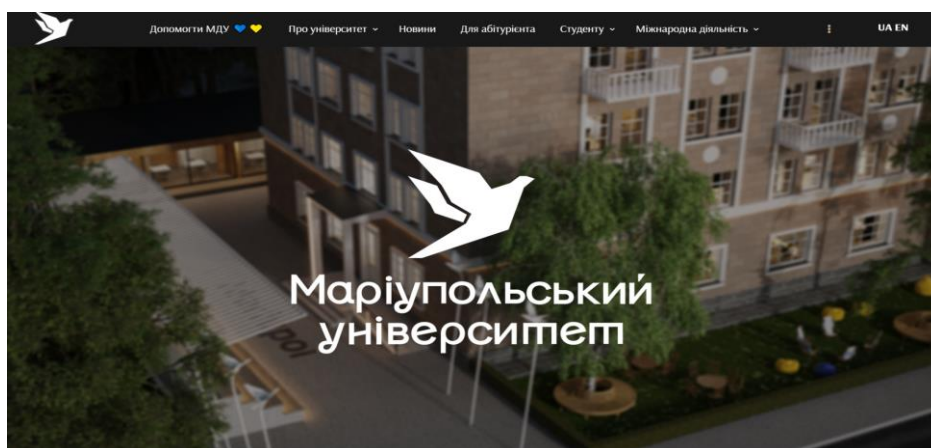

Рис.5.1. Головна сторінка сайту на домені mdu.in.ua

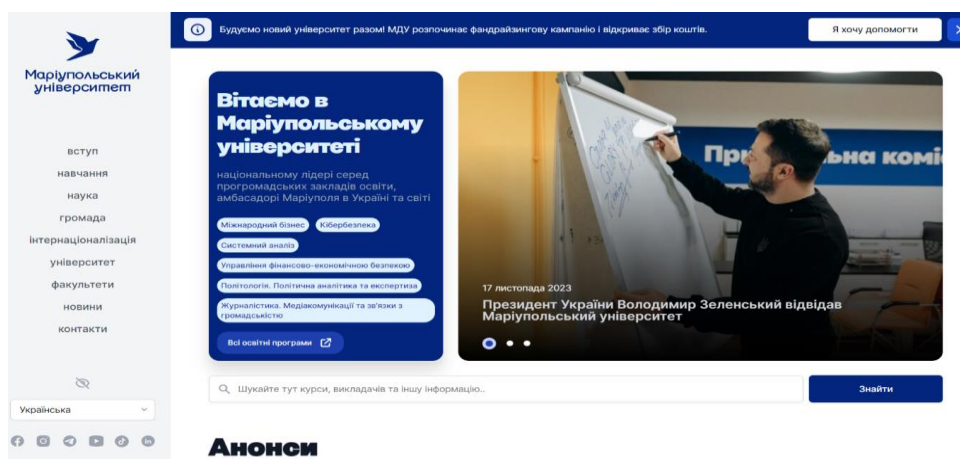

Рис.5.2. Головна сторінка оновленого сайту на домені mu.edu.ua

Офіційний сайт Університету був і залишається основним джерелом інформації про діяльність вишу. На попередній версії платформи за 2023 рік зафіксовано 804 000 сеансів, з яких понад 25 тисяч належить унікальним користувачам. З моменту запуску оновленого веб-сайту зафіксовано понад 18 тисяч сеансів, з яких 7500 – унікальні. Користуються популярністю відвідування від користувачів з України, Німеччини, США, Польщі, Великої Британії, Канади та інших.

Протягом року у стрічці новин було розміщено 178 матеріалів, які висвітлюють важливі події в житті Університету, розповідають про досягнення викладачів і студентів, можливості особистого і професійного розвитку для академічної спільноти.

Важливим фактором є актуалізація інформації: додавання файлів і документів, оновлення та створення нових сторінок. На офіційних сайті і сайтах Вісників МДУ загалом за рік було завантажено 1529 файлів, оновлено 855 сторінок, створено 209 сторінок.

Велику роль у формуванні позитивного іміджу університету відіграє його просування на медіа платформах. Університет представлений у соціальних мережах Facebook, Instagram, Telegram, LinkedIn, YouTube, TikTok. Протягом року на сторінках соціальних мереж було зроблено 685 публікацій, 102 сторіс.

У квітні 2023 року Рада з якості освіти МДУ ухвалила рішення про введення у дію Положення про проведення рейтингового оцінювання активності факультетів і кафедр. Рейтинг має на меті популяризацію діяльності університету та просування бренду в сучасному інформаційному просторі завдяки злагодженій роботі усієї академічної спільноти. Спільне використання фірмових шаблонів, розповсюдження публікацій, створених в єдиному стилі, допомагає підвищити обізнаність користувачів соціальних мереж про Університет.

Медіактивність

Рис.5.3 Статистика підписників станом на 22 грудня 2023 року

З 1 вересня академічна спільнота розпочала вже усвідомлене активне ведення акаунтів структурних підрозділів у соціальних мережах Facebook та Instagram згідно зі стилем, затвердженим під час ребрендингу МДУ у 2022 році. На цифрових майданчиках функціонує загалом 53 сторінки, на яких представники вишу діляться життям кафедр і факультетів, інституту: подіями та досягненнями, які знаходять позитивний відклик в освітньо-науковому середовищі, а також особливостями навчання на освітніх програмах, що дозволяє привернути увагу і майбутніх вступників. За цей час спільна робота на благо інформаційної обізнаності про Університет дозволила долучити з потенційної аудиторії більше 800 користувачів, які повсякчас слідкують за МДУ у соціальних мережах з моменту зацікавлення.

Планування рекламної діяльності з урахуванням важливих заходів і подій забезпечує популяризацію Університету серед цільових аудиторій в Інтернет-мережі. Рекламні меседжі дозволяють не тільки привернути увагу, а й поширити ключові ідеї академічної спільноти для її збільшення у подальшому. 2023 рік став першим з моменту

тимчасового переміщення, під час якого Університет використовував просування освітніх послуг в інформаційному середовищі для ефективної вступної кампанії.

Рис. 5.4. Статистика рейтингових досягнень станом на 2 січня 2024 року

МДУ рекламував на майданчиках соціальної мережі Instagram і відеохостингу YouTube анонс Open Day, роз'яснення особливостей цього річної вступної кампанії, перебіг освітніх програм, а також ролики, які знайомлять громадськість з Університетом і аргументують вступ до нього. Загалом за підсумками рекламної кампанії вдалося охопити понад 1 400 000 користувачів.

За рік було виготовлено 25 відеороликів, серед яких привітання ректора МДУ до свят та урочистих заходів, серія відеозвітів з OpenDay, стратегічних сесій та інших заходів, реклама брендованої продукції, серія відеороликів для вступної кампанії, серія відеороликів для оновлення фандрайзингової кампанії вишу, посібник з прав та обов'язків для іноземних студентів за проектом INTERADIS та іміджеві промо-ролики про діяльність Маріупольського університету у Києві.

Рекламне охоплення

82 965

OpenDay

121 369

Університет героїчних людей

121 652

Більше, ніж студентство

86 605

Роз'яснення про вступ

85 658

Роз'яснення про вступ
для вступників з ТОТ

147 824

Освітні програми: комунікативні

163 828

Освітні програми: представницькі

149 772

Освітні програми: математичні

157 073

Освітні програми: аналітичні

146 675

Освітні програми: зберігаючі

154 458

Освітні програми: освітні

Рис. 5.5 Статистика охоплень рекламних публікацій

Традиційно співробітники і студенти Маріупольського університету продовжували давати коментарі для українських і міжнародних телеканалів, електронних і друкованих видань. Загалом за рік було опубліковано 25 матеріалів.

Важливе місце у зміцненні корпоративної ідентичності посідає виготовлення брендваної продукції, чий дизайн підкріплюється ідеями та сенсами, вкладеними у ребрендинг Університету.

Рис. 5.6 Приклади реалізованої брендваної продукції МДУ

Рис. 5.7 Академічна спільнота МДУ у брендovanій продукції

Академічна спільнота, яка має у користуванні фірмовану продукцію університету, отримує унікальний ідентифікатор, який транслює цінності закладу освіти і дозволяє налагоджувати комунікацію із громадськістю. Маючи позитивну ціннісну конотацію «єднання», співробітники, викладачі та студенти мають можливість підкреслити її в собі за допомогою товарів: одягу, аксесуарів, канцелярії тощо – предметів, які невимушено стають частиною їхньої буденності. З-поміж іншого, брендovана продукція спроможна обмінюватися «символами незламності» з представниками міжнародних спільнот, що у подальшому сприяє встановленню міцних партнерських відносин. За 2023 рік Університет розширив низку фірмових товарів, додавши до переліку поло, екошопери, нагороди, парасолі, стрічки, бейджі, папки для договорів та інше.

Завдання на 2024 рік

- позиціонування МДУ як Civic University;
- створення якісного контенту (новини, фото, відео);
- розміщення рекламних меседжів у соціальних мережах;
- висвітлення важливих університетських заходів на місцевих і регіональних телеканалах, друкованих виданнях, сайтах новин;
- інформування громадськості про досягнення і міжнародні стажування студентів з метою профорієнтації та зміцнення позитивного іміджу університету;
- створення брендкованої продукції для бренд-комунікації університету;
- створення платформи для розповсюдження брендкованої продукції університету;
- брендкування простору університету.

VI. ВИХОВНА РОБОТА ТА ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. РОЗВИТОК СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Виховна робота у Маріупольському державному університеті спрямована на виховання студента як високоморальної інтелігентної особистості, зміцнення моралі і духовності, формування у молоді національної світоглядної позиції, почуття патріотизм. Особливої уваги сьогодні потребує національно-патріотичне виховання, робота з соціально-незахищеними категоріями студентів, психологічна підтримка здобувачів вищої освіти. У зв'язку з воєнною агресією росії, виховні заходи для студентів університету у форматі онлайн/офлайн стали можливими з вересня місяця.

У онлайн/офлайн форматах студенти прийняли участь у таких заходах:

- 29.09.2023 р. відбувся інформаційно-просвітницький практикум з попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів «Дивись під ноги», на якому студенти отримали теоретичні знання з вибухонебезпечних предметів та різні наслідки від них (ІНУВ);
- 20.10.2023р. – «День кар'єри ЄС», де учасники мали змогу взяти участь у дискусії про європейські цінності, а також відвідали тренінги з розвитку м'яких навичок спілкування;
- 27.10.2023 р. викладачі та студенти взяли участь у написанні радіодиктанту до Дня української писемності: «Українська мова єднання незламних»;
- 18.11. 2023 р. відбувся Майстер-клас «Надання першої допомоги», де студенти та викладачі отримали теоретичні і практичні навички надавати першу допомогу постраждалим.

Цьогоріч ключовим акцентом заходів до Дня Гідності та Свободи є наснаження, щоб жити гідно у часи війни. З метою національно-патріотичного становлення молодці (До Дня Гідності і Свободи, з 21.11.2023 до 10.12.2023 р.) викладачі кафедр провели виховні заходи «Українці – нація незламних та нескорених», до Дня Соборності України студенти написали творчі есе на такі питання:

- «Хто в Україні гідний називатися патріотом?»;
- «Нація нескорених: від козацтва до сьогодення»;
- «Українська єдність в умовах війни»;
- Добробати (2014–2015 рр.): на війну без повістки»;
- Ціннісно-філософське наповнення поняття «патріотизм»;
- Креативні підходи до патріотичної освіти в українських школах та вишах»;
- Трансформація національної ідеї у воєнний час: виховні аспекти.

Не менш важливим є проведення викладачами кафедр онлайн-виховного заходу до Дня вшанування пам'яті жертв голодомору (25.11.2023 р.), де здобувачі та викладачі університету ознайомились з добіркою аудіовізуальних документів «Ми гідні бути вільними. Майдан. Початок» із фондів Центрального державного аудіовізуального та електронного архіву, розглянули авторські переклади уривку з твору Василя Барки «Жовтий князь» – художнього свідчення про велику трагедію українського народу.

З нагоди Міжнародного дня студента (17.11.2023 р.) МДУ мав честь приймати Президента України Володимира Зеленського, заступника керівника Офісу Президента Олексія Дніпрова та Міністра освіти і науки України Оксена Лісового. На зустрічі були присутні 47 студентів.

Протягом року здобувачі вищої освіти неодноразово долучалися до культурно-просвітницьких та виховних заходів, найбільшу зацікавленість викликали заходи:

- 31.10.2023 р. відбувся онлайн-воркшоп «Практичні інструменти демократії для розвитку самоврядування молоді» від Агенції місцевої демократії у Маріуполі. На цьому заході студенти прослухали інформаційний матеріал та взяли участь в обговоренні важливих питань сьогодення;
- 02.12.2023 р. студенти Маріупольського університету взяли участь в організації урочистої церемонії нагородження переможниць обласного конкурсу «Жінка Донеччини», який проводився Донецькою облдержадміністрацією;
- 20.12.2023 р. студенти разом з викладачами долучилися до новорічного флешмобу стосовно різдвяних свят, де учасники надіслали святкові фото. Студенти з радістю прикрасили університетські соціальні мережі щасливими усмішками та святковими вогниками.

Отже, у цьому році відбуваються офлайн заходи, у яких значна кількість студентів, які мешкають в місті та у гуртожитку, беруть активну участь.

Тьюторами було проведено ряд заходів з національно-патріотичного та культурно-освітнього виховання, а саме:

Національно-патріотичне виховання: «Дні греків Надазов'я», Думки студентів ФІМ на тему «Що означає бути гідним», Акція «Запали свічку пам'яті», День захисників і захисниць України, Вшанування пам'яті жертв Бабиного яру, Трагедія Голодомору в Україні (1932–1933 рр.), Тематичний захід до Всесвітнього дня гідності. В онлайн заходах взяли участь 450 здобувачів вищої освіти.

Культурно-освітні заходи: Участь у круглому столі «Культуровідповідне середовище під час війни», круглий стіл з нагоди Дня соціолога «Перспективи розвитку соціологічної науки в Україні в умовах російської військової агресії», участь у гостьовій лекції Вадима

Трюхана, директора Координаційного бюро європейської та євроатлантичної інтеграції, Всеукраїнська науково-практична конференція «Міжкультурна комунікація і глокалізаційні процеси в соціологічному вимірі», Інтервізія, організована ГО «Асоціація сімейних медіаторів України», на тему «Етичні виклики в медіації», Всеукраїнська науково-практична конференція «Студії з інформаційної науки, соціальних комунікацій та філології в сучасному світі».

Загальна кількість студентів, які відвідали виховні заходи з національно-патріотичного виховання, становить 702 здобувача вищої освіти. З культурно-освітнього виховання загальна кількість студентів, які відвідали виховні заходи, становить 673 здобувача вищої освіти.

Одним із важливих напрямків роботи Маріупольського державного університету є робота із соціально незахищеними категоріями здобувачів вищої освіти. Роботою із соціально незахищеними категоріями на факультетах опікуються заступники деканів з виховної роботи та тьютори академічних груп, а також помічник проректора з науково-педагогічної роботи, фахівець 1 категорії з соціальної роботи та практичний психолог.

Основними принципами роботи із соціально незахищеними категоріями здобувачів вищої освіти є законність, дотримання і захист прав людини, системність, доступність, відповідальність за дотримання етичних та правових норм під час надання допомоги.

Основними напрямками роботи зі здобувачами вищої освіти соціально незахищених категорій є:

- Надання практичної допомоги та роз'яснення здобувачам вищої освіти стосовно соціальної роботи в університеті;
- Ведення обліку здобувачів вищої освіти, які належать до соціально незахищених категорій (відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №1045 «Деякі питання виплати

соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти» від 28.12.2016 р. (зі змінами);

- Надання консультацій здобувачам вищої освіти щодо оформлення пакету документів на отримання соціальної стипендії та матеріальної допомоги відповідно до вимог чинного законодавства.

На порівняльному аналізі (Таблиця 6.1) можна прослідкувати щорічне поступове зростання кількості здобувачів вищої освіти до 2022-2023 навч. р., у 2023-2024 навч. р. кількість здобувачів вищої освіти соціально незахищених категорій у порівнянні з попереднім навчальним роком зменшилась на 7%. На даний час на денній формі навчання в МДУ навчається 561 здобувач вищої освіти, що відносяться до соціально незахищених категорій.

Таблиця 6.1.

Порівняльний аналіз контингенту ЗВО денної форми навчання, які належать до соціально незахищених категорій

Факультети	2020-2021 навч. рік	2021-2022 навч. рік	2022-2023 навч. рік	2023-2024 навч. рік
Економіко-правовий факультет	149	161	203	199
Історичний факультет	85	69	91	63
Факультет філології та масових комунікацій	122	75	71	68
Факультет іноземних мов	51	30	70	72
Психолого-педагогічний факультет	-	97	62	94
Навчально-науковий інститут управління	-	-	107	65
Всього по університету	448	479	604	561

Таблиця 6.2.

**Порівняльний аналіз контингенту
здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання, які
належать до соціально незахищених категорій**

Факультети	2022-2023 навч. рік		2023-2024 навч. рік	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Економіко-правовий факультет	203	34	199	48
Історичний факультет	91	14	63	7
Факультет філології та масових комунікацій	71	26	68	9
Факультет іноземних мов	70	1	72	2
Психолого-педагогічний факультет	62	45	94	66
Навчально-науковий інститут управління	107	35	65	20
Всього по університету	604	155	561	152
Всього (денна та заочна форма навчання)	759		713	

У таблиці 6.2 можна порівняти кількість здобувачів вищої освіти за 2022-2023 та 2023-2024 навчальні роки денної та заочної форм навчання. Розбіжність між формами навчання досить значна — 74 % за 2022-2023 навч. р. та 73 % за 2023-2024 навч. р. Загальна кількість здобувачів вищої освіти, які відносяться до соціально незахищених категорій, у 2023-2024 навчальному році становить 713 осіб, що на 6% менше, ніж у попередньому навчальному році.

Найбільша кількість здобувачів вищої освіти відносяться до категорії внутрішньо переміщених осіб — 560 здобувачів вищої освіти. Найменшу кількість розділяють між собою такі категорії: діти з

багатодітних родин (1 особа); особи один із батьків яких загинув (пропав безвісті) у районі проведення АТО, бойових дій чи збройних конфліктів (2 особи); особи, які постраждали внаслідок ЧАЕС (3 особи) та особи з інвалідністю внаслідок війни та їх діти (2 особи).

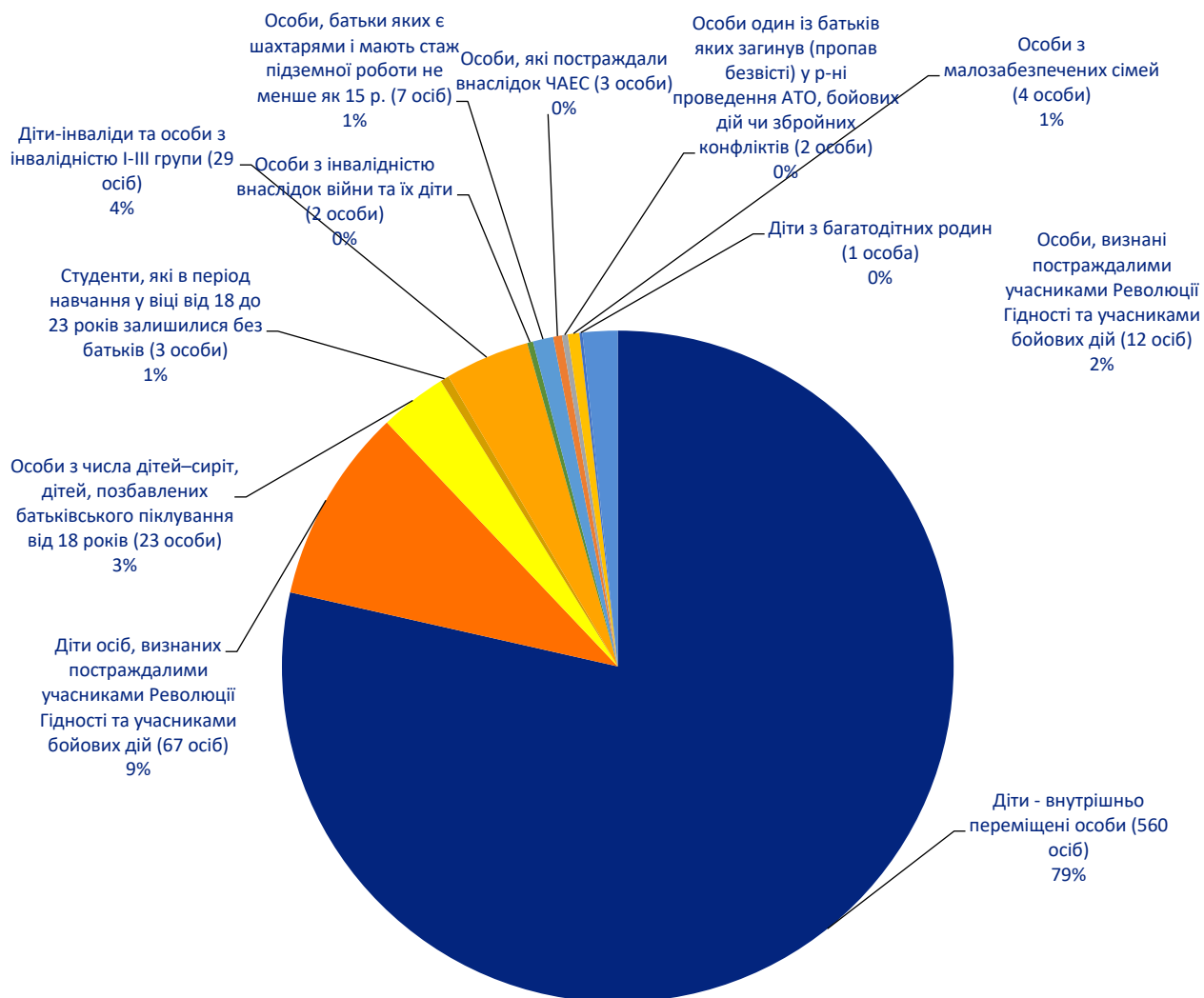

Рис.6.1. Відомості про загальну кількість соціально незахищених категорій здобувачів вищої освіти МДУ

На Рис.6.2 можна прослідкувати відсоткове співвідношення здобувачів вищої освіти соціально незахищених категорій, які

отримують соціальну стипендію. Найбільший відсоток займає категорія – внутрішньо переміщені особи, а саме 71 % (53 здобувача вищої освіти) від загальної кількості (75 здобувачів вищої освіти).

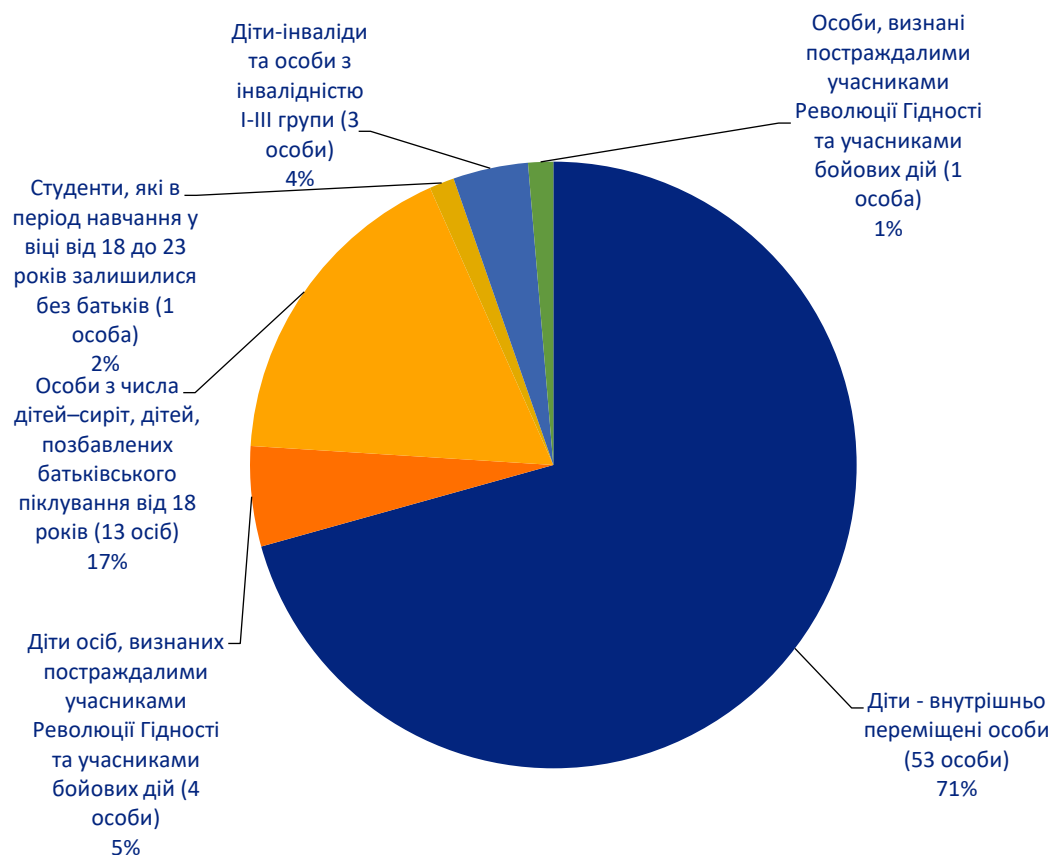

Рис 6.2. Інформація про кількість ЗВО МДУ, які отримують соціальну стипендію

Інформацію щодо соціально незахищених категорій здобувачів вищої освіти, які отримують соціальну стипендію, у розрізі факультетів та курсів навчання представлені на Рис. 6.3. і 6.4. Найбільша кількість здобувачів вищої освіти, які отримують соціальну стипендію, навчаються на психолого-педагогічному факультеті (18 осіб). Найбільша кількість соціально незахищених категорій здобувачів вищої освіти навчаються на 4 курсі (22 особи).

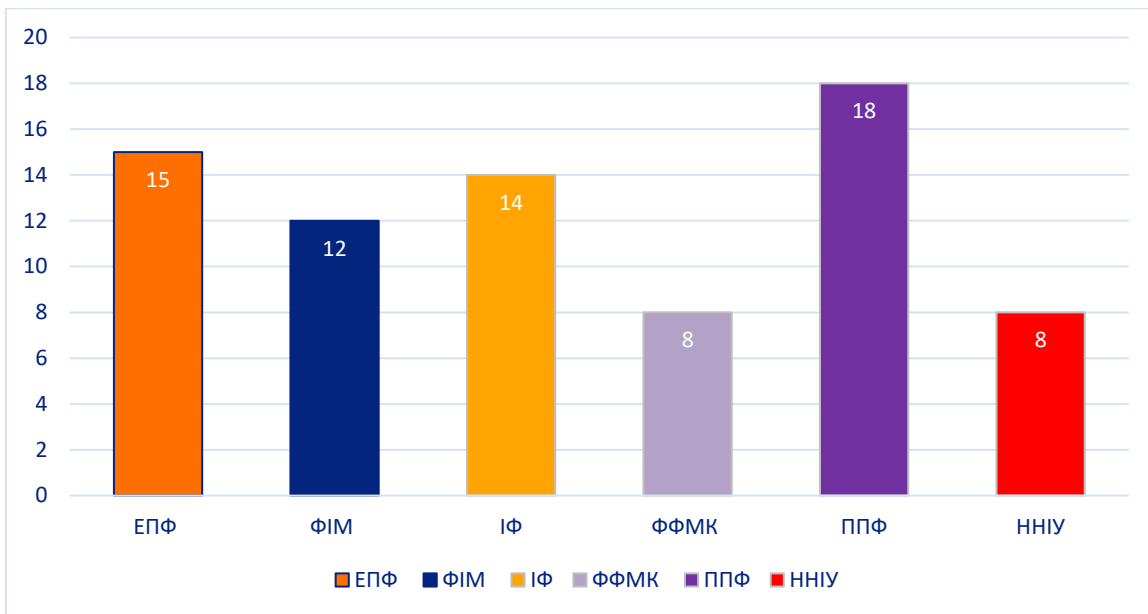

Рис.6.3. Загальна кількість здобувачів вищої освіти, які отримують соціальну стипендію (по факультетам)

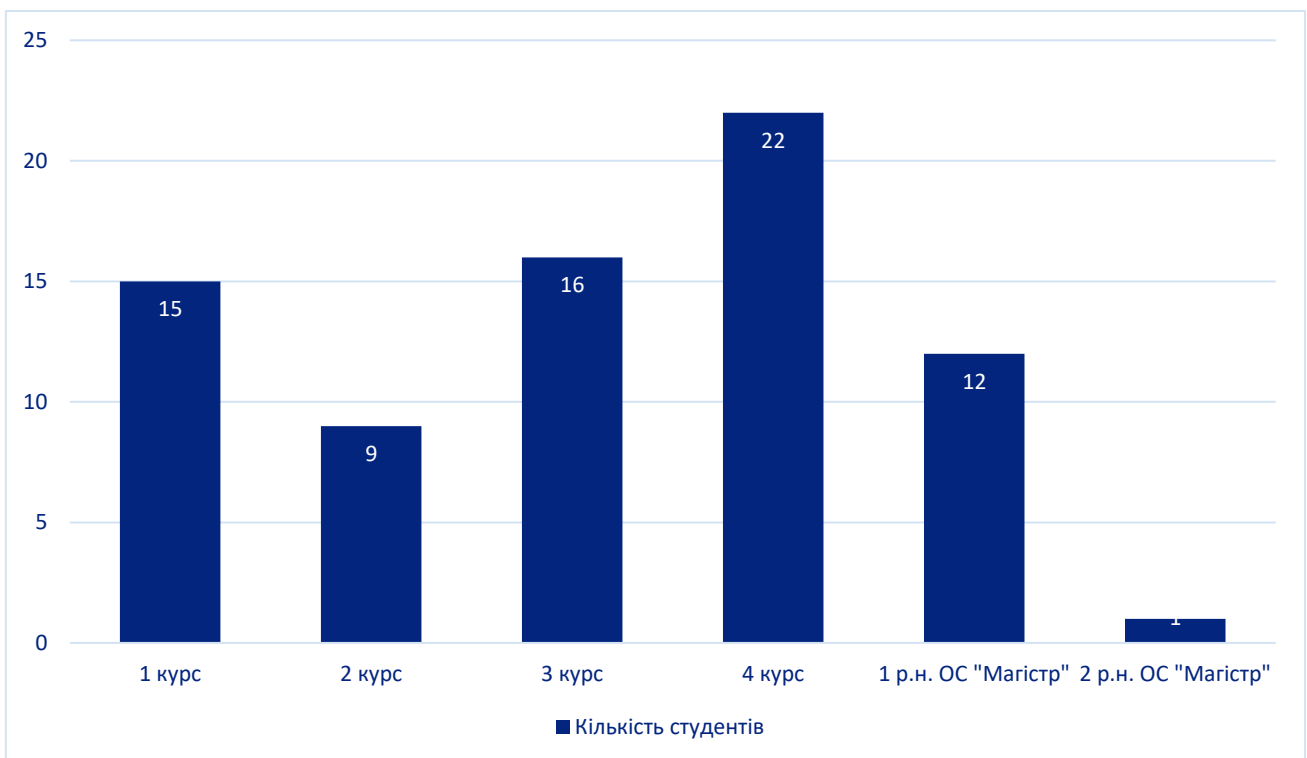

Рис.6.4. Загальна кількість здобувачів вищої освіти, які отримують соціальну стипендію (по курсам)

Систематичну роботу із соціально незахищеними категоріями здобувачів вищої освіти проводять заступники деканів з виховної роботи,

тьютори академічних груп, фахівець I категорії з соціальної роботи. Зазначені співробітники МДУ проводять індивідуальну роботу, контроль та облік здобувачів, беруть участь в оформленні належних пільг.

Практичним психологом університету проводяться різноманітні тренінги та анкетування. Значну кількість уваги приділяється здобувачам, які вступили на перший курс навчання, а саме їх адаптації до навчання в закладі вищої освіти.

На початку кожного навчального року для першокурсників та тьюторів перших курсів проводиться опитування для полегшення адаптації першокурсників до навчання у Маріупольському державному університеті, виявлення проблем та пошуку шляхів їх вирішення, визначення взаємовідносин між здобувачами вищої освіти та тьюторами.

Для полегшення адаптаційного періоду для першокурсників проводиться вебінар на тему «Проблеми в адаптації перших курсів», де розглядаються проблеми, які можуть виникнути на початку навчання в університеті та шляхи їх вирішення.

Перед початком заліково-екзаменаційної сесії з першокурсниками проводиться вебінар-тренінг «Саморегуляція та релаксація», де розглядаються комплекси вправ, направлених на зняття стресового імпульсу та подолання емоційної напруги, яка може виникати у першокурсників перед сесією.

У березні 2023 року зі здобувачами вищої освіти МДУ було проведено онлайн зустріч-бесіду «Психологічний вплив субкультур». Дана зустріч проходила з метою з'ясування першопричин, які спонукають приєднуватися до небезпечних субкультур, ознайомлення учасників освітнього середовища із існуючими субкультурами, їх основними рисами та їх негативним спрямуванням. Також були обговорені поради щодо застереження від необдуманих вчинків,

подолання конфліктів та формування толерантних стосунків серед представників різних субкультур сучасної молоді.

У квітні 2023 року спільно зі студентською радою МДУ було організовано вебінар на тему «Психологічна підтримка в умовах війни». Під час зустрічі здобувачі вищої освіти дізналися основні моменти психологічної допомоги, розібрали найпоширеніші реакції людини після травматичної події, та як надавати психологічну допомогу при кожній з реакцій, та коли саме слід звертатися за психологічною допомогою.

Протягом квітня 2023 року в Маріупольському державному університеті проводилось опитування науково-педагогічних працівників, навчально-допоміжного персоналу та співробітників структурних підрозділів щодо залученості персоналу в роботу. Інструментом опитування був опитувальник «Q12» Залученість персоналу.

Під час проведення Стратегічних сесій Маріупольського державного університету практичним психологом спільно з кафедрою практичної психології було розроблено та проведено тренінг, присвячений боротьбі з наслідками стресу, технологіям саморелаксації, активностям з team building. Цей психологічний тренінг проводився в очному форматі зі співробітниками університету. Мета даного тренінгу полягала в ознайомленні учасників з основними реакціями на травматичні події, ознайомленні з вправами, які направлені на подолання стресового імпульсу. Друга частина тренінгу, а саме вправи з командоутверення, були спрямовані на знайомство та самопрезентацію учасників.

У жовтні 2023 року відбулося опитування учасників освітнього процесу щодо потреб у напрямках психологічної підтримки. Дане дослідження проводиться для того, щоб максимально дізнатися про потреби та інтереси здобувачів вищої освіти у напрямках психологічної підтримки.

У листопаді 2023 року проводилося повторне опитування «Q12» Залученість персоналу для порівняння результатів опитування, яке проводилося у квітні 2023 року. Опитування проводилося з метою визначення залученості (залученість – це фізичний, емоційний та інтелектуальний стан, який мотивує співробітників виконувати їх роботу якнайкраще) персоналу й атмосфери в колективі, що сприяє ефективності праці.

У грудні 2023 року проводилось опитування на основі методики «Шкала суб'єктивного благополуччя» для науково-педагогічних працівників, навчально-допоміжного персоналу та співробітників структурних підрозділів. Дане опитування проводилося з метою вимірювання емоційного компоненту суб'єктивного благополуччя, що визначаються за зовнішніми ознаками.

Також практичний психолог університету займається психологічним супроводом, діагностикою та аналізом динаміки психічного та соціального розвитку здобувачів вищої освіти, а також розробленням та проведенням тренінгів на замовлення науково-педагогічних працівників, адміністрації та учасників освітнього процесу.

Завдання на 2024 рік

— формування національної інтелігенції, сприяння збагаченню і оновленню інтелектуального генофонду нації, виховання її духовної еліти;

— створення необхідних умов для вільного розвитку особистості здобувачів вищої освіти, мислення і загальної культури шляхом залучення до різноманітних видів діяльності (науково-дослідної, технічної, культурно-просвітницької, громадської, оздоровчо-спортивної, правоохоронної тощо);

— сприяння діяльності студентського самоврядування, організації співробітництва зі здобувачами інших закладів вищої освіти та молодіжними організаціями;

— розвиток співробітництва зі студентами з метою виявлення потенційних лідерів та організаторів;

— виявлення психологічних причин, що викликають труднощі в повсякденній життєдіяльності співробітників університету та здобувачів вищої освіти, з метою надання психологічної допомоги.

VII. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ. СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК

7.1. Матеріально-технічне забезпечення та фінансова стабільність

Одними зі стратегічних пріоритетів, визначених у Стратегічному плані розвитку МДУ на 2021-2025 рр. (у оновленій редакції), є розвиток інфраструктури та забезпечення фінансової стабільності, що передбачають створення сучасної матеріально-технічної бази університету в умовах тимчасового переміщення, вдосконалення інформаційно-телекомунікаційного забезпечення, дотримання принципів цільового та ефективного використання коштів, диверсифікацію джерел фінансування університету та інвестування в стратегічно важливі напрямки його діяльності.

З квітня 2022 згідно наказу МОН від 14.04.2022 № 336 університет було переміщено на базу Київського національного університету будівництва і архітектури. Оформлено договір користування гуртожитком для співробітників та здобувачів вищої освіти МДУ (б/н від 01.08.2022). Вирішені питання оренди будівлі за адресою: вул. Преображенська, 6, укладений договір оренди №9183 від 02.12.2022. Для забезпечення якісного освітнього процесу, розвитку наукових досліджень на підставі договорів про співпрацю та оренди між МДУ та КНУБА було передано будівлю під навчальний корпус та частково будівлю гуртожитку для проживання співробітників та здобувачів вищої освіти. Наказом МОН від 24.07.2023 № 882 «Про реорганізацію Державного професійно-технічного навчального закладу «Київське вище професійне училище машинобудування та комп'ютерно-інтегрованих технологій» на баланс університету передано будівлю загальною площею 13000 м.кв. На сьогодні реорганізація знаходиться

на завершальному етапі. Маріупольський державний університет на підставі визначених пріоритетів у господарській діяльності, а також наявних обсягів фінансування здійснює реалізацію стратегії розвитку матеріально-технічної бази (переобладнання наявного аудиторного фонду, ремонт приміщень, будівель та споруд, а також придбання необхідного інвентарю та матеріалів тощо).

Продовжуються ремонтні роботи у навчальному корпусі згідно з розробленим дизайн-концептом університетського кампусу та затвердженою проектно-кошторисною документацією, а саме: відремонтовано укриття, дах, перший поверх навчального корпусу. У грудні 2023 року пройшли тендерні процедури для продовження капітального ремонту на другому-четвертому поверхах будівлі університету. Загальна вартість ремонтних робіт у 2023 році склала 19 млн 403 тис. грн., з яких 10 млн 500 тис. грн – це фінансування резервного фонду Державного бюджету України та 8 млн 903 тис. грн – це фінансування в рамках грантового проекту «Відкритий освітній простір для студентів та громади», що реалізується за фінансової підтримки Європейського Союзу. Також у межах цього гранту було обладнано сучасними меблями всі відремонтовані приміщення на загальну суму 1 млн 983 тис. грн.

У рамках виконання грантового проекту «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад», що реалізується за фінансової підтримки Європейського Союзу, та у рамках Концепції цифровізації Маріупольського державного університету були проведені роботи зі створення цифрового університету. А саме:

- розроблено та запущено нові цифрові платформи університету (сайт університету, бібліографічна система, платформа для вісників). Вартість становить 530 тис. грн;

- для розвитку цифрової інфраструктури університету, забезпечення безперебійного функціонування електронних ресурсів, збереження даних, організації віддаленого доступу та підтримки адміністративних і освітніх процесів закуплене сучасне серверне та мережеве обладнання загальною вартістю 2 млн 757 тис. грн;
- придбане обладнання для проведення фото- та відеозйомки загальною вартістю 415 тис. грн.

У рамках імплементації грантового проекту «Відкритий освітній простір для студентів та громади», що реалізується за фінансової підтримки Європейського Союзу, придбано наступне обладнання:

- для проведення нарад, семінарів, конференцій у онлайн та змішаному форматах придбано та встановлено сучасну конференц-систему у приміщенні зали Вченої ради МДУ;
- для облаштування відкритого простору (зона коворкінг) закуплене та встановлене звукове обладнання.

Загальна вартість становить 2 млн 40 тис. грн.

Завдяки допомозі, яка надходить від партнерів, Маріупольський державний університет продовжував відроджувати свою матеріально-технічну базу.

Відповідно до проекту міжнародної технічної допомоги «Підтримка визнання кваліфікацій університетами України» за фінансуванням програмою Еразмус+ Європейського Союзу університет отримав сучасне комп'ютерне та мультимедійне обладнання на суму 2 млн 10 тис. грн.

Завдяки партнерській допомозі University of Hull університет отримав значну кількість комп'ютерної та мультимедійної техніки на суму понад 2 млн 100 тис. грн.

Проект допомоги ЗВО, які постраждали/були переміщені/приймають у себе переміщені ЗВО, у рамках ініціативи Проекту USAID

«Кібербезпека критично важливої інфраструктури України» університет отримав комп'ютерне обладнання на суму 102 тис. грн.

У межах підписаної угоди між Маріупольським державним університетом та компанією Rolls-Royce Power Systems, яка передбачала створення на базі МДУ кіберполігону, отримано 4 млн 875 тис. грн. Зазначену суму спрямовано на закупівлю спеціалізованого обладнання та програмного забезпечення для облаштування лабораторної бази з кібербезпеки.

Станом на 01 січня 2024 року 18 навчальних аудиторій, які розташовані за адресою: вул.Преображенська, 6, повністю забезпечені мультимедійним обладнанням. Наявна кількість технічних засобів повністю забезпечує потребу. Тому відсоток забезпечення навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням становить 100 %.

Обсяг фінансування університету у 2023 році становив 150054,9 тис. грн (2022 р. – 132101,6 тис. грн.). Порівняно з 2022 роком кошторисні призначення у цілому збільшилися на 26%, а саме: за загальним фондом вони зменшилися на 12 % та за спеціальним збільшилися в 2,6 рази:

- за загальним фондом – 98815,9 тис. грн. (у 2022 р. – 112 201,1 тис. грн.);
- за спеціальним фондом – 51239,0 тис. грн. (у 2022 р. – 19900,5 тис. грн.).

Фінансування загального фонду державного бюджету у 2023 році становило 98815,9 тис.грн., що на 13481,8 тис.грн. менше ніж у 2022 році, та було спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуванням 68768,7 тис. грн.;
- оплату комунальних послуг 730,8 тис. грн.;
- виплату стипендій та забезпечення дітей-сиріт 16284,1 тис. грн.;

— придбання товарів, оплата робіт та послуг для реалізації навчального процесу 13032,3 тис. грн.

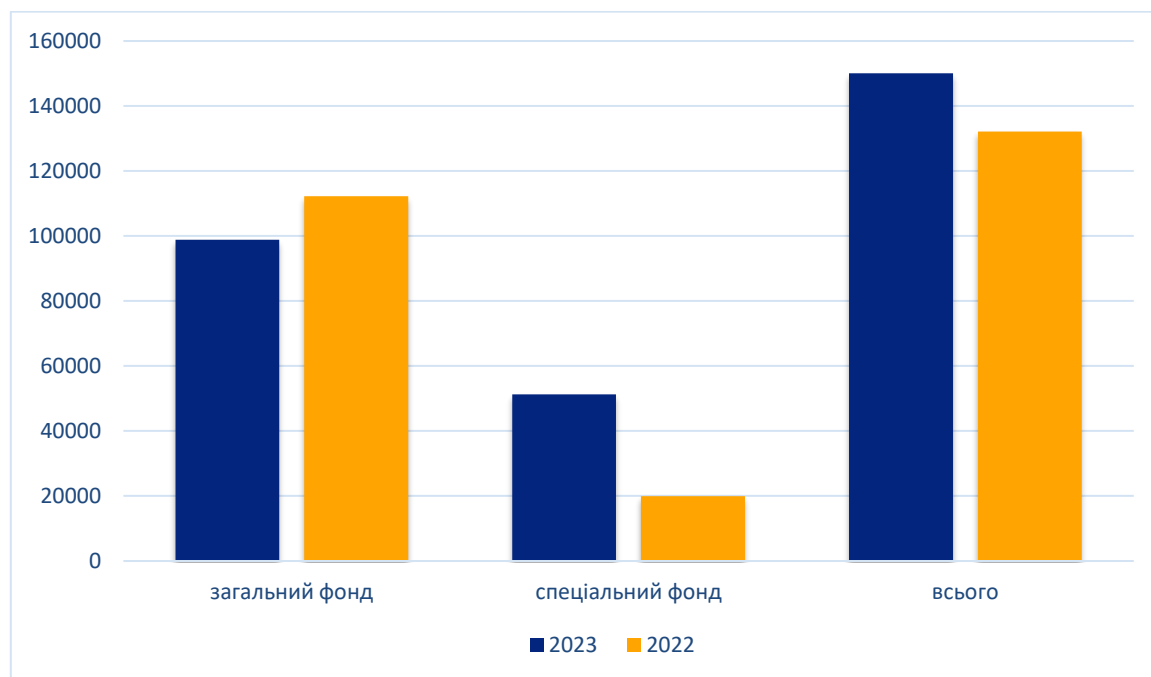

Рис.7.1. Фінансування університету у 2022-2023 роках, тис. грн.

Загальні кошторисні призначення за витратами спеціального фонду державного бюджету у 2023 році становили 48371,3 тис. грн, що на 35502,2 тис. грн більше, ніж у 2022 році (12869,1 тис. грн), та були спрямовані на:

- виплату заробітної плати з нарахуванням 13488,2 тис. грн;
- оплату комунальних послуг 372,6 тис. грн;
- придбання товарів, оплата робіт та послуг для навчального процесу 23285,4 тис. грн;
- витрати на відрядження 2308,4 тис. грн;
- капітальний ремонт 8916,7 тис. грн.

Обсяг надходжень до спеціального наукового фонду у 2023 р. склав 51255,7 тис. грн, що в 2,6 рази більше у порівнянні з відповідним показником за підсумками 2022 року (19345,1 тис. грн). Обсяг надходжень до спеціального наукового фонду у 2023 р. на 4000 % перевищує відповідний показник 2020 р. (1249,2 тис. грн).

7.2. Соціальний розвиток

25 квітня 2023 року на позачерговій конференції Первинної профспілкової організації співробітників та студентів МДУ було прийнято рішення про звернення до Донецької обласної організації Профспілки Працівників освіти і науки України щодо відновлення діяльності Первинної профспілкової організації співробітників та студентів МДУ.

10.07.2023 року було внесено зміни про державну реєстрацію ППОСС МДУ, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Адміністрація університету всебічно сприяє роботі профспілкового комітету в питаннях захисту трудових прав і соціально-економічних інтересів працівників, формування у членів колективу почуття єдиної родини. За звітний період звернень до профкому про порушення прав працівників і студентів не надходило.

За звітний період (грудень 2023 р.) профком здійснив придбання новорічних подарунків для дітей співробітників і студентів МДУ та придбання новорічних подарунків для структурних підрозділів МДУ. На зазначені заходи було витрачено 122,350 тис. грн.

Гуманітарний штаб

У 2023 році продовжив роботу Гуманітарний штаб Маріупольського державного університету, роботу якого було започатковано 29 червня 2022 року для надання підтримки представникам університетської спільноти, а також маріупольцям, що вимушено перемістилися до м. Київ внаслідок військових дій. За період діяльності штабу волонтери надали допомогу понад 4,5 тисячам жителям м. Маріуполь, з них 442

неповнолітні особи. Щомісячну допомогу отримували 56 співробітників та 127 студентів МДУ.

За 2023 рік видано 2230 продуктивних наборів, мариупольці також продовжили отримувати засоби побутової хімії і особистої гігієни, одяг, посуд, дитяче харчування, канцелярські набори для дітей дошкільного та шкільного віку. При заселенні у гуртожиток МДУ студенти отримали комплекти засобів гігієни та побутової хімії, постільної білизни, ковдри, подушки та пледи, термоси та термо-чашки. У лютому 2023 року спільно з благодійним фондом «Life Line Ukraine» проведено акцію з видачі косметичних наборів для жінок, видано 1050 наборів. За зверненням відвідувачів волонтери штабу організують надання юридичної, психологічної та інформаційної допомоги.

Гуманітарний штаб продовжив та розширив співпрацю з благодійними організаціями України та закордону, серед партнерів штабу: Фонд Ріната Ахметова, «Do it together» та «Saving lives», Благодійний фонд «Дороги життя», Надія і житло для дітей, Волонтерський рух Volunteer Movement, Волонтерський центр «Печерськ» / Благодійний фонд «Світлий», Центр Волонтерства Львів, ГО «Вся Україна»/ NGO «All Ukraine», «Life Line Ukraine», канадські благодійники S.O.S. Ukraine, ГО «Незламні жінки України», ГО «Українські тигри» та інші.

Гуманітарний штаб працює у співпраці із структурними підрозділами університету, зокрема з відділом інформації та зв'язків з громадськістю, а також з профспілкою МДУ. Для інформування громадськості щодо діяльності гуманітарного штабу відповідна інформація розміщується у соціальних мережах університету, а також створено телеграм-канал «Маріуполь у Києві». Спільно з профспілкою МДУ до новорічних свят організовано свято для дітей співробітників

університету та членів маріупольської громади, у рамках якого діти отримали 130 подарункових наборів.

Реалізація моделі «Civic University» у 2024 році передбачає трансформацію Гуманітарного штабу МДУ в Civic Center – відкритий простір для представників маріупольської громади. Метою центру виступатиме збереження ідентичності маріупольської громади, сприяння її відродженню через удосконалення навичок її членів для післявоєнного відновлення, просування МДУ як Амбасадора Маріуполя, розробка комунікаційної стратегії Маріуполя навколо університету. Діяльність центру буде спрямовано на створення майданчику для комунікації щодо нагальних питань життя громади із залученням академічної спільноти, експертів, представників державної влади та органів місцевого самоврядування, заохочення участі представників університетської спільноти та маріупольської громади у громадській діяльності через волонтерство, стажування та навчання на досвіді, розширення просвітницької діяльності, залучення членів громади до неформальної освіти, розвитку особистісних та професійних навичок тощо.

Завдання на 2024 рік

- розробка та затвердження проектно-кошторисної документації «Незламний кампус незламного університету»;
- продовження капітального та поточного ремонту приміщень та будівель університету з використанням сучасного дизайну в умовах тимчасового переміщення;
- забезпечення прозорого моніторингу розподілу та використання фінансових ресурсів, регулярного внутрішнього фінансового аудиту та оприлюднення його результатів.

VIII. РОБОТА, СПРЯМОВАНА НА ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

На виконання Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про запобігання корупції», з метою формування та реалізації антикорупційної політики, врегулювання конфлікту інтересів в Маріупольському державному університеті, надання методичної та консультаційної допомоги з питань застосування актів законодавства із запобігання та виявлення корупції, здійснення інформативної роботи, в університеті діє Відділ з питань запобігання та виявлення корупції (далі – Відділ), який у своїй діяльності постійно керується основними положеннями Закону України «Про запобігання корупції», наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 27.05.2021 р. № 277/21 «Про затвердження Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції», Положенням про відділ з питань запобігання та виявлення корупції Маріупольського державного університету та іншими установчими й локальними нормативними актами МДУ.

Протягом 2023 року робота, направлена на запобігання та виявлення корупції, здійснювалася відповідно до Плану заходів, спрямованих на запобігання, протидію та виявлення корупції в Маріупольському державному університеті на 2023 рік, затвердженого наказом МДУ № 8 від 30.01.2023 р., яким були охоплені наступні напрямки роботи.

Продовжено реалізацію положень Закону України «Про запобігання корупції» та інших нормативно-правових актів в сфері антикорупційної діяльності.

Навчальними тематичними заходами протягом звітного періоду були охоплені наступні напрями роботи:

1. Оцінювання корупційних ризиків.
2. Дотримання антикорупційних заборон і обмежень.
3. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
4. Декларування та інші вимоги фінансового контролю.
5. Ознайомлення з механізмами повідомлення про можливі факти корупційних правопорушень в органі та захистом викривачів.
6. Дотримання вимог етичної поведінки і доброчесності тощо.

Відповідно до наказу Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) від 10.12.2021 № 794/21 «Про затвердження Типової антикорупційної програми юридичної особи», спільно з юридичним відділом університету була розроблена та затверджена рішенням Конференції трудового колективу МДУ Антикорупційна програма Маріупольського державного університету до 2025 р. (від 26.01.2023 протокол №1), метою якої є забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та протидії корупції, відповідності діяльності Маріупольського державного університету вимогам антикорупційного законодавства з урахуванням кращих світових практик.

Керуючись Положенням про порядок запобігання і врегулювання потенційного та реального конфлікту інтересів в діяльності посадових осіб Маріупольського державного університету (затвердженого Вченою радою МДУ, протокол від 23.12.2021 р. № 7), Методичними рекомендаціями щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 21.10.2022 № 13, продовжували вживатися заходи щодо недопущення виникнення потенційного та/або реального конфлікту інтересів серед працівників університету. Проводилася

робота із дотримання вимог антикорупційного законодавства під час проведення конкурсних заходів, які передують укладанню контрактів. У період конкурсів серед претендентів проводилася роз'яснювальна робота з питань запобігання та протидії корупції, запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням, виносилися попередження членам Вченої ради про наявність на той момент потенційного конфлікту інтересів.

Відповідно до Методичних рекомендацій з виконання завдань уповноваженим підрозділом (уповноваженою особою) з питань запобігання та виявлення корупції під час реалізації вступної кампанії в умовах воєнного стану та Рекомендованого порядку роботи уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції під час вступної кампанії, в університеті були запроваджені заходи щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією, мінімізації корупційних ризиків під час проведення вступної кампанії 2023 року в умовах воєнного стану (відповідно до Плану заходів спрямованих на запобігання, протидію та виявлення корупції в Маріупольському державному університеті на 2023 рік), проводилася роз'яснювальна робота з членами приймальної комісії, предметних екзаменаційних комісій щодо суворого дотримання Правил прийому та вимог Положення про приймальну комісію, а також неухильного дотримання єдиних вимог за затвердженням критеріїв щодо прийому абітурієнтів, організовано роботу каналів для отримання повідомлень про порушення вимог антикорупційного законодавства під час вступної кампанії.

Відповідно до статті 61 Закону України «Про запобігання корупції», Методології управління корупційними ризиками, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції 28

грудня 2021 року № 830/21, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 17 лютого 2022 року за № 219/37555 та Антикорупційної програми МДУ до 2025 року, схваленої рішенням Конференції трудового колективу МДУ (від 26 січня 2023 р. протокол № 1), рішення Вченої ради МДУ про затвердження Положення про робочу групу з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Маріупольського державного університету (від 30.08.2023, протокол № 1), з метою встановлення ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, встановлення причин, умов та наслідків можливого вчинення таких правопорушень, а також аналізу ефективності існуючих заходів контролю, спрямованих на запобігання реалізації корупційних ризиків було проведено оцінювання корупційних ризиків у діяльності Маріупольського державного університету в 2023 році в форматі самооцінювання, за результатами якого підготовлено Аналітичну довідку за результатами збору та аналізу інформації про середовище організації.

Протягом звітнього періоду систематично проводилася роз'яснювальна робота серед працівників та здобувачів вищої освіти з питань недопущення порушень вимог чинного антикорупційного законодавства, формування нульової толерантності до корупції (в частині хабарництва, подарунків, неправомірної вигоди, тощо), особливо перед початком заліково-екзаменаційних сесій та проведенням підсумкової атестації, у період вступної кампанії та під час освітнього процесу.

На виконання вимог статті 45 Закону України «Про запобігання корупції», Закону України № 3384-IX «Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану» в частині питання щодо

заходів фінансового контролю та своєчасного подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2021 рік, 2022 рік розпочато процес подання декларацій уповноваженими особами університету (наказ ректора МДУ від 14.11.2023 № 169), який триватиме до 31.01.2024 р.

Керуючись методичними настановами НАЗК «Візування антикорупційним уповноваженим проектів актів організації публічного сектору», на постійній основі проводиться антикорупційна експертиза та візування проектів локальних нормативних актів, організаційно-розпорядчих документів, наказів тощо; надаються консультації з антикорупційного законодавства, формування громадської думки серед здобувачів вищої освіти, співробітників щодо прийнятності та осуду корупційних діянь.

Відповідно до вимог чинного законодавства в МДУ здійснюється робота із забезпечення прозорості здійснення процедур закупівель та розміщення на офіційних веб-сайтах передбаченої нормативними актами інформації з питань здійснення публічних закупівель.

Протягом звітнього періоду забезпечувався невідкладний розгляд звернень громадян, підприємств, установ, організацій, органів державної влади з питань запобігання корупції.

У 2023 році з метою забезпечення інформування співробітників та здобувачів вищої освіти щодо змін та вимог антикорупційного законодавства, проведення навчальних заходів з напрямків роботи Відділу з питань запобігання та виявлення корупції, а також дотримання принципу прозорості, на офіційному сайті МДУ у розділі «Антикорупційні заходи» постійно оновлювалася інформація щодо виконання заходів із запобігання корупції, дотримання вимог антикорупційного законодавства, врегулювання конфлікту інтересів, декларування, тощо. Зокрема, для працівників та здобувачів вищої

освіти розміщено посилання на Навчальний портал від НАЗК «Антикорупційне навчання від А до Я», освітній онлайн-курс «YOUNіверситет».

Разом з тим, в університеті створено належні умови та здійснюється контроль щодо прийому та розгляду повідомлень від осіб, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції». Повідомити про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення можна шляхом надсилання відповідної інформації на електронну пошту: stopcorruption@mu.edu.ua та анонімно заповнивши форму «Повідомити про факти корупції» на офіційному веб-сайті університету.

За 2023 рік на адресу МДУ офіційно не надходило жодних звернень/заяв щодо вчинення працівниками корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень; жодна особа не була притягнута до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією; не було проведено жодного внутрішнього розслідування та заходів з припинення або розслідування корупційних злочинів (включаючи оперативно-розшукові заходи) з боку уповноважених представників правоохоронних органів.

Завдання на 2024 рік

— розробка та виконання Плану заходів, спрямованих на запобігання, протидію та виявлення корупції в МДУ на 2024 рік;

— активізація інформаційної та роз'яснювальної роботи з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства України;

— координація процесу управління корупційними ризиками, забезпечення постійного контролю за корупційними ризиками визначеними відповідно до оцінки корупційних ризиків;

— посилення роботи зі здійснення планових та позапланових перевірок діяльності працівників МДУ щодо виконання (реалізації) Антикорупційної програми та інших документів МДУ з питань антикорупційного законодавства;

— посилення роботи з проведення експертизи організаційно-розпорядчих, юридичних, виробничих та фінансових документів, а також їх проєктів; проєктів нормативних локальних актів МДУ.

ІХ. РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ЦІЛЮВИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

	Цільові показники діяльності (результативності, ефективності та якості) закладу вищої освіти	Строк досягнення	Механізми перевірки досягнення цільових показників, включаючи критерії їх оцінювання	Фактичне виконання
1.	Збільшення обсягу надходжень до спеціального фонду в порівнянні з відповідним показником за підсумками 2020 року: за підсумками 2023 року – на 500 тис. грн.	01 березня 2024 року	Аналіз офіційної звітності закладу вищої освіти. Критерій оцінювання: визначені цільові показники досягнуто за підсумками відповідного року	За підсумками 2023 року обсяг надходжень до спеціального фонду склав 51255,7 тис. грн, що на 4000 % перевищує відповідний показник за підсумками 2020 року
2.	Збільшення кількості здобувачів вищої освіти, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності (тривалістю не менше 1 місяця, за календарний рік). Частка здобувачів вищої освіти, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності, серед загальної кількості здобувачів вищої освіти складає не менше: 1 % станом на 01 серпня 2023 року.	01 серпня 2023 року	Аналіз офіційної звітності закладу вищої освіти, підтвердження про отримані кредити ЄКТС під час навчання, сертифікати проходження стажування. Критерій оцінювання: визначені цільові показники досягнуто за підсумками відповідного року	Частка здобувачів вищої освіти, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності (тривалістю не менше 1 місяця), у загальній кількості здобувачів вищої освіти у 2023 р. становила 2 %.
3.	Збільшення кількості штатних науково-педагогічних та наукових працівників, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності (тривалістю не менше 14 днів, за календарний рік). Частка штатних науково-педагогічних та наукових працівників, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності (тривалістю не менше 14 днів, за календарний рік), серед загальної кількості штатних науково-педагогічних та наукових працівників складає не менше: 2% станом на 01 серпня 2023 року	01 серпня 2023 року	Аналіз офіційної звітності закладу вищої освіти, підтвердження про участь у програмах міжнародної академічної мобільності, сертифікати проходження стажування. Критерій оцінювання: визначені цільові показники досягнуто за підсумками відповідного року	Частка штатних науково-педагогічних та наукових працівників, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності (тривалістю не менше 14 днів), у загальній кількості штатних науково-педагогічних та наукових працівників у 2023 р. склала 2 %
4	Збільшення кількості іноземців та осіб без громадянства серед здобувачів вищої освіти, у тому	1 січня 2024 року		Кількість іноземних здобувачів вищої освіти у 2023 році

	числі громадян країн-членів ОЕСР, від загальної кількості іноземних студентів: за підсумками 2023 року – 5%			становила 168 осіб, що на 3% менше порівняно із попереднім роком (231 ос.).
5	Збільшення кількості навчальних аудиторій, які оснащені мультимедійним обладнанням або іншим спеціальним обладнанням, яке забезпечує виконання функцій мультимедійного обладнання Частка навчальних аудиторій, які оснащені мультимедійним обладнанням, складає не менше 55% за підсумками 2023 року	1 січня 2024 року	Аналіз офіційної звітності закладу вищої освіти. Критерій оцінювання: визначені цільові показники досягнуто за підсумками відповідного року	Станом на 01 січня 2023 р. мультимедійним обладнанням укомплектовано 100% наявних аудиторій університету.
6.	Запроваджено систему ключових показників ефективності в контрактах заступників керівника ЗВО та керівників структурних підрозділів. До 01 жовтня 2021 року видано наказ ректора про запровадження системи ключових показників ефективності в закладі вищої освіти.	01 жовтня 2021 року	Аналіз офіційної звітності та розпорядчих документів закладу вищої освіти. Критерій оцінювання: визначені цільові показники досягнуто за підсумками відповідного року	Забезпечено впровадження цільових показників ефективності для всіх співробітників та НПП університету (рішення Вченої ради МДУ (протокол № 10 від 27.06.2023 р.), наказ МДУ від 29.06.2023 № 85).
7.	Створено та запущено в експлуатацію електронну систему управління освітнім процесом в закладі вищої освіти. Розроблено та запущено в експлуатацію електронну систему управління освітнім процесом в закладі вищої освіти	01 серпня 2021 року	Аналіз офіційної звітності та розпорядчих документів закладу вищої освіти. Критерій оцінювання: визначені цільові показники досягнуто у визначені терміни	В університеті впроваджено АС «Деканат», в якій формується обліково-звітна документація з організації та управління освітнім процесом. У рамках виконання Стратегічного плану розвитку МДУ на 2021-2025 рр. та Стратегії цифровізації МДУ на 2023-2027 рр. у 2023 р. проведено навчання для співробітників з програмного забезпечення АС «Деканат» за напрямками: Адміністрування АСУ ВНЗ, модуль відділ кадрів, навчальні плани, робочі навчальні плани, формування розкладу, робота з навантаженням, формування Єврододатків.

8.	Запровадження комплексної автоматизації управління закладом вищої освіти, включаючи систему електронного документообігу. Розроблено та запущено в експлуатацію систему автоматизованого управління закладом вищої освіти, включаючи систему електронного документообігу	01 січня 2022 року	Аналіз офіційної звітності та розпорядчих документів закладу вищої освіти. Критерій оцінювання: визначені цільові показники досягнуто у визначені терміни	Систему електронного документообігу Маріупольського державного університету «IDoc» (СЕД МДУ «IDoc») впроваджено в експлуатацію наказом МДУ від 17.12.2021 № 381. У межах виконання Стратегічного плану розвитку МДУ на 2021-2025 рр. та Стратегії цифровізації МДУ на 2023-2027 рр. у 2023 р. було впроваджено нові бізнес-процеси у програмному забезпеченні IDoc для автоматизації електронного документообігу та покращення ефективності управління ЗВО. Всі бізнес-процеси знаходяться на стадії тестування.
9.	Запровадження розробки та затвердження стратегічного плану розвитку ЗВО строком на п'ять років, включаючи стратегії цифровізації та інтернаціоналізації ЗВО	01 серпня 2021 року	Аналіз офіційної звітності та розпорядчих документів закладу вищої освіти. Критерій оцінювання: визначені цільові показники досягнуто у визначені терміни	Оновлено Стратегічний план розвитку МДУ на 2021-2025 роки (рішення Вченої ради МДУ, протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.). Затверджено Стратегію цифровізації (рішення Вченої ради, протокол № 5 від 25.10.2023 р.)
10	Збільшення кількості публікацій у фахових наукових виданнях України категорій «А» і «Б», виконаних штатними науково-педагогічними, науковими та педагогічними працівниками ЗВО, в порівнянні з відповідним показником за підсумками 2020 року: за підсумками 2023 року – на 9 %.	01 січня 2024 року	Аналіз офіційної звітності закладу вищої освіти. Критерій оцінювання: визначені цільові показники досягнуто за підсумками відповідного року	Кількість публікацій штатних науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників МДУ у фахових наукових виданнях України категорій «А» і «Б» у 2023 році зросла на 11,6 % (у 2023 році – 144, у 2020 р. – 129 статей).

Х. БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА

ТРОФИМЕНКО МИКОЛА ВАЛЕРІЙОВИЧ

Дата народження: 8 квітня 1985
Автор понад 160 наукових публікацій
Вільно володіє англійською, новогрецькою мовами
Тел. +380 629 587589
m.trofymenko@mu.edu.ua

ОСВІТА

2002 – 2008	Навчання у Маріупольському державному університеті на ОС «Бакалавр» та «Магістр» спеціальності «Міжнародні відносини»
2008 – 2011	Навчання в аспірантурі Маріупольського державного університету по спеціальності 23.00.02 – політичні інститути та процеси
2011	Кандидат політичних наук
2014	Доцент кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

11.2007 – 09.2011	Завідувач відділу міжнародних зв'язків Маріупольського державного університету
09.2011 – до теперішнього часу	Проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки) Маріупольського державного університету
2008 – до теперішнього часу	Асистент, старший викладач, доцент, професор кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Маріупольського державного університету
08.2018 – 12.2020	Радник Голови Донецької облдержадміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації, керівник Маріупольського офісу Донецької обласної державної адміністрації
10.2020 – до теперішнього часу	Обраний депутатом Маріупольської міської ради VIII скликання. У міській раді очолив постійну депутатську комісію з питань освіти, культури, духовного відродження, молоді та спорту
12.2020 – до теперішнього часу	Ректор Маріупольського державного університету Обраний загальними зборами громадської організації «Спілка ректорів закладів вищої освіти України» заступником голови та членом президії організації

08.2021 – до теперішнього часу

Указом Президента України був включений до складу Ради Фонду Президента України з підтримки освіти, науки та спорту.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

2008 – до теперішнього часу

Координатор проектів:

- TEMPUS MODER «Розробка та впровадження професійно орієнтованих курсів»;
- Майстер-план «Чисте повітря для Маріуполя» Міністерства закордонних справ Німеччини;
- Британської Ради «Розвиток лідерського потенціалу університетів України» - «Інтернаціоналізація як спосіб підвищення конкурентоспроможності сучасного університету» від МДУ;
- Міністерства закордонних справ Литовської Республіки «Розробка та провадження українознавчих курсів для учнів з тимчасово окупованих територій України»;
- ЕРАЗМУС+ 586281-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-SVNE-JP Переосмислення регіональних студій: Балто-Чорноморське співробітництво;
- ЕРАЗМУС+ 598964-EPP-1-2018-1-UK-EPPKA2-SVNE-JP Вдосконалення підготовки журналістів задля демократизації України: розробка стандартів, інтегрованості та професійних компетенцій (DESTIN);

10.2023

- ЕРАЗМУС+ 619451-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-SVNE-JP Інтеграція та адаптація іноземних студентів (INTERADIS).

11.2023

- ЕРАЗМУС+ «Цифровий університет – Відкрита українська ініціатива» (DigiUni)

09.2023

- ЕРАЗМУС+ SVNE «Відкрита наука для української системи вищої освіти» (Open4UA)
- ЕРАЗМУС+ KA220 «Лабораторія кліматичної справедливості» (SJLL)

2015 – до теперішнього часу

Член Ради директорів Європейської організації публічного права (Афіни, Грецька Республіка).

2018

Учасник програми Державного Департаменту Сполучених Штатів Америки «Інститут з американістики з питань формування політики в галузі національної безпеки 2018» (Університет Делавера).

2019 – до теперішнього часу

Учасник проекту «Інноваційний університет і лідерство. Фаза V: Інтердисциплінарність та міжгалузевість і стратегії розвитку університету» (Республіка Польща).

Участь у програмі Г'юберта Гамфрі Державного Департаменту Сполучених Штатів Америки в Університеті Вашингтона.

08.2021

07.2022 Учасник групи Європейської асоціації університетів з підтримки української освіти.

НАГОРОДИ

2005, 2007 Іменний стипендіат адвоката Христоса Манеаса (Грецька Республіка)

2005, 2007, 2015 Переможець міських конкурсів: «Майбутнє Маріуполя – 2005», «Майбутнє Маріуполя – 2007», «Маріуполець року – 2015».

2006 Подяка Маріупольського міського голови

2006, 2007 Грамота Міністерства освіти і науки України

2006 Стипендіат Президента України

2009 Іменний стипендіат Донецької обласної ради

2011 Почесна грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

2013 Переможець конкурсу Донецької обласної державної адміністрації «Молода людина року 2013»

2014 – 2016 Стипендіат Кабінету Міністрів України як молодий вчений

2014 Цінний подарунок від Голови Верховної Ради України

2017 Почесна грамота Кабінету Міністрів України

2020 Заслужений працівник освіти України (Указ Президента України №186/2020 від 15.05.2020)

2021 Почесний знак Профспілки працівників освіти і науки України «За соціальне партнерство»

2021 Подяка Маріупольської районної ради та районної державної адміністрації

2021 Грамота Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій У Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин Верховної Ради України

2021 Почесна грамота Донецької облдержадміністрації, Донецької обласної військово-цивільної адміністрації

XI. ВИСНОВКИ ТА ЗАВДАННЯ КОЛЕКТИВУ МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

За підсумками першого повного року роботи в умовах тимчасового переміщення колективом Маріупольського державного університету забезпечено роботу за всіма основними напрямками діяльності та послідовне виконання основних завдань Стратегічного плану розвитку МДУ на 2021 – 2025 роки. Незважаючи на всі ризики, нові умови діяльності додали й нових можливостей для розвитку МДУ. Продовжуючи дотримуватися стратегічних пріоритетів, які були закладені у попередній редакції Стратегічного плану розвитку, корегована версія Стратегії містить оновлені стратегічні та оперативні цілі й пропонує відповідні заходи їх досягнення, які враховують нові для МДУ умови конкурентного середовища столиці, необхідність відновлення матеріально-технічної бази та розвитку інфраструктури, фінансової стабілізації, формування цифрової освітньої екосистеми, забезпечення реалізації соціально-гуманітарної функції університету.

Базовими складовими, що визначили процес стабілізації розвитку МДУ в умовах тимчасового переміщення, стали: перегляд та актуалізація існуючих освітніх програм, оновлення стратегії розвитку відповідно до нових умов розвитку університету, формування нової власної матеріально-технічної бази у місті релокації, максимальне використання переваг «вікна можливостей», забезпечення доступу до усіх електронних платформ та сервісів, розвиток гуманітарного штабу університету. Досягнення стабілізації всіх напрямів діяльності університету дозволяє забезпечити наступний перехід до проривної стратегії розвитку задля збереження ідентичності університету та колективу.

Головними завданнями колективу МДУ на 2024 рік в умовах тимчасового переміщення визначено:

- подальший моніторинг виконання першочергових завдань виконання Стратегічного плану розвитку Маріупольського державного університету на 2021-2025 роки (у оновленій редакції); проведення аудиту наявних ресурсів функціонування МДУ в умовах переміщення; діджиталізація та оптимізація управлінських процесів; моніторинг ключових показників ефективності в контрактах НПП та співробітників університету, підтримка та стимулювання яких визначатиметься оцінюванням за кінцевим результатом;
- *освітній процес*: реалізація освітньої концепції університету; формування портфоліо унікальних освітніх програм для задоволення потреб громади; забезпечення відповідності освітніх та наукових програм запитам стейкхолдерів та потребам громади; розвиток академічного потенціалу, що сприяє імплементації світових стандартів якості в освітніх програмах університету; ефективний розвиток оновленої цифрової освітньої екосистеми, діджиталізація управління освітніх процесів; диверсифікація форм та географії профорієнтаційної роботи, забезпечення стабільних показників контингенту здобувачів вищої освіти;
- *науковий потенціал*: подальше впровадження принципів відкритої науки; забезпечення розширення напрямів міждисциплінарних досліджень, зорієнтованих на потреби громади; максимальне використання можливостей міжнародного співробітництва та наукового обміну; підтримка розвитку наукових шкіл; відновлення матеріальної бази дослідницьких центрів і лабораторій; розвиток електронного репозитарію, удосконалення інформаційного забезпечення наукової діяльності;

- *інтернаціоналізація та міжнародне співробітництво*: впровадження стратегії інтернаціоналізації; подальше поглиблення інтеграції Університету до європейського і світового освітньо-наукового простору; розширення участі МДУ у світових міжнародних асоціаціях, мережах, консорціумах і провідних європейських і світових структурах у галузі освіти та науки; розвиток та урізноманітнення форм міжнародного співробітництва; забезпечення якісної і стабільної реалізації міжнародних програм; удосконалення механізмів популяризації діяльності МДУ на міжнародному рівні;
- *сприятливе освітнє середовище та виховна робота*: подальший розвиток освітнього середовища у МДУ в умовах тимчасового переміщення із посиленням соціально-гуманітарної складової; формування безпечного освітнього середовища для життя та здоров'я учасників освітнього процесу (включаючи психічне здоров'я); створення CIVIC Center у МДУ як платформи для збереження ідентичності мариупольської громади; подальша всебічна підтримка розвитку студентського самоврядування; відновлення дієвої інфраструктури організації позанавчальної діяльності студентської молоді;
- *розвиток інфраструктури*: розвиток матеріально-технічної бази університету в умовах тимчасового переміщення; вдосконалення інформаційно-телекомунікаційного забезпечення; розвиток ефективного енергоменеджменту;
- *фінансова стабільність*: повне дотримання принципів цільового та ефективного використання коштів; прозоре планування бюджету за участі підрозділів МДУ з урахуванням фінансової ситуації та невідкладних потреб університету; розширення спектру платних освітніх послуг та спільних проєктів з партнерами університету;

— *прозорість та публічність*: просування університету в сучасному інформаційному просторі, виготовлення брендваної продукції відповідно до оновленого брендбуку університету; оновлення офіційних електронних майданчиків університету, зміцнення корпоративної ідентичності.

Імплементация зазначених пріоритетних завдань дозволить не тільки забезпечити виконання Стратегічного плану розвитку Маріупольського державного університету на 2021-2025 роки, а й сприятиме мобілізації ресурсів в умовах воєнного стану, посиленню соціальної відповідальності університету (позиціонування МДУ як CIVIC University), забезпеченню гідних умов праці, навчання та досліджень.

Ректор, професор

Микола ТРОФИМЕНКО